

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

5th - 12th December 2024 • Issue No. 3059

Europe's Leading Panjabi Weekly Since 1965

Panjab Times, Bridle Gate Lane, Derby, DE24 0QW (UK) • Tel: 01332 372851 or 07966 388388 • www.panjabtimes.uk • Email: panjabtimes@aol.com

IMMIGRATION ADVICE BUREAU
SPECIALISTS ESTD 1989
FOR FREE
INITIAL
ADVICE
Contact:
S.S.RAI
ਇਮੈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ
ਸਲੋਹ ਲਈ ਅੱਜ
ਹੀ ਸੁਖਿਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਚਾਂਡੇ ਨੂੰ ਫੌਨ ਕਰੋ!

Tel: 020 8571 6680
India: +91-181 5086389

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਉੱਤੇ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਹਮਲਾ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਿਆ

ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਬਕਾ ਖਾੜਕੁ, ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਭਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰਹੀ ਗਿਆਨੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੇ ਸਿਰੋਪਾਂਡ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਾਪਕਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਗਿਆਨੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇਰਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਂਡ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਭਰੀ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼) - ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਵੀਹੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ

ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਰੱਕਾਂ ਦਾ ਫਲੀਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਗਿਆਨੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਂਡ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸ:

ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੋ, ਭਰੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੀ ਦੇ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗਰੰਥੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨਾਮੀ ਗਿਰਾਮੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ, ਗਿਆਨੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ

ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਸੈਕੜੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਸ਼ਹਿਰਦ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਰਗੀ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਰਗਿਆਸ ਹੁਣਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵਡਮੇਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਲਿਖਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ ਹੁਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬੜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੰਥ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਭਰੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਦੋਹੋਂ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਸਾਗੀ ਵਿਖੇ ਮਾਸਟਰ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਸਰੀ (ਕੈਨੇਡਾ) ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ - ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਭਰੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸਿੰਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਭਰੀ ਦੇ ਦੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਕੈਨੇਡਾ ਟਿੱਕ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੋਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਬੀ ਬਲਦੀਸ਼ ਕੋਰ ਭਰੀ, ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੋਰ ਫਿੱਲੋਂ ਲੈਸਟਰ, ਬੀਬੀ ਪਿੰਦਰ ਕੋਰ ਭਾਲਸਾ (ਅਮਰਿਕਾ) ਤੋਂ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉੱਪੇ ਸਾਬਕਾ ਹਾਕੀ ਫਿਡਾਤੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ (ਕਾਲਾ) ਆਦਿ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਕਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਬੇਡ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋਰਾ ਕੀਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੋ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਸਰੀ ਸਵਰਗੀ ਭਾਈ ਚਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਮਾਸਟਰ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੀਸ਼ ਕੋਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੋਰ, ਹਰਕੀਰਤ ਕੋਰ, ਦਲੇਰ ਕੋਰ ਅਤੇ ਪਿੰਦਰ ਕੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਵੀ ਹਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਾਸਟਰ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਭਰੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਰਾਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਕਾਨੀ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਤੇ ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੀਚਿਆਂ ਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵਕਤ 60-70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਸਵਰਗੀ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਹੁਣਾਂ ਦਾ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੇ

ਬੁੱਢਾ ਦਰਿਆ : ਕੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਾਣੀ

• ਨਿਊਜ਼ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ •

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਵਲੀਪੁਰ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ ਹੀ
ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੁੱਢਾ ਨਾਲੇ ਦੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਦਾ ਦੂਸ਼ਿਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਕਈ ਕਿਲੋ
ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਚੱਲਦਾ
ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਕਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੁੱਢੇ
ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ
ਇਹ ਪਾਣੀ ਖੇਤ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਪੀਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ
ਸਮੇਂ 1904 ਦੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ
ਗੈਜ਼ੀਟਿਅਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢਾ ਦਰਿਆ
ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਗੈਜ਼ਟੀਅਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ
ਉੱਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੀਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ। ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ
ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿੱਚ
ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਵਿੱਚ
ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਥੋਂ
ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਹਾਨਗਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਕੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਬੁੱਢਾ
ਦਰਿਆ ਭਤਰਨਾਕ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕੁਮ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ
ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਜਾ ਰਲਣ ਤੱਕ
ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਆਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ 15 ਮੈਂਬਰੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਲੀ ਸਥਿਤ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੋਜ਼ਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਲੋਂ
ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਠਾਕੁਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੱਥੋਂ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਾਸਕ ਫੌਰਸ (ਐਸਟੀਐਫ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਹ ਕੋਨਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਕਾਮ ਰਹੀ ।

ਗੋਸਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਆ ਕੇ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਗੈਰ ਕਰਨੀ ਹੋ ਛੁੱਡੀ ਦਿੱਤੀ।

○ ਆਖਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਮਸਲਾ ○ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੋਇਆ ਟਕਰਾਅ

ਕੀ ਹੈ ਬੱਦਾ ਦਰਿਆ

ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਰੰਗਣ
 ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਖੱਬਲ
 (ਘਾਹ) ਵਾਂਗੂੰ ਵਧਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ
 ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ,
 ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਣਟਰੀਟਡ ਸੌਵਰੇਜ ਅਤੇ
 ਡੇਅਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਪਸੂਆਂ ਦੇ ਮਲ ਮੂਤਰ
 ਨੇ ਇਸ ਸਾਫ਼ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ
 ਜਲ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ
 ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਗੀ ਧਾਤਾਂ, ਰਸਾਇਣਕ
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਦੇ ਨੀਲੇ
 ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਾਰਾ ਅਤੇ ਬਦਬੂਦਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
 ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਰਹਿਣ
 ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਤਲੜ ਦਾ
 ਪਾਣੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਪੈਣ ਲਈ ਵਰਤਣ
 ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਰੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਪੈਦਾ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਵਾਸੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬਹੁਤ

ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਾਣੀ ਰੋਂ
ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਦੁਸ਼ਕਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ
ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸ ਸੌਮੇਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ-ਛੱਪੇ ਸੁੱਤੇ
ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡਾਈਂਗਾਂ, ਇਲੈਕਟਰੋ ਪਲੇਟਿੰਚ
ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਅਤੇ
ਡੇਅਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਮਲਮੂਤਾਵਾਂ
ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਨਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਅਨੁਮਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈਂਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ
ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਕੈਮੀਕਲ ਯਕਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ

ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਐਸੈਸਟੀਪੀ
ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ
ਕਾਰਨ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਬੁੱਝੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਜਾ
ਰਲਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਹਾਨਗਰ
ਵਿਚ ਚਲਦੇ 230 ਦੇ ਕਰੀਬ ਡਾਈਂਗ
ਯੂਨਿਟ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ
ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ
ਇਲੈਕਟਰੋਪਲੇਟਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨੂੰ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੁੱਝੇ ਨਾਲੇ
ਵਿਚ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ
ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸੀਵੇਜ ਵੇਸਟ ਵੀ ਬੁੱਝੇ
ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ
ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਭੇਟ
ਚਡੀ ਬੁੱਢਾ ਨਾਲਾ ਅੱਜ ਏਨਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ
ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ
ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਨਲੇਵਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੰਡ
ਕਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ, ਕਾਲਾ ਪੀਲੀਆ, ਦਮਾ,
ਕਿਡਨੀ, ਚਮਡ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।
ਕੁਝ ਕੁ ਧਨਾਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਭੁੱਖ ਸਮੁੱਚੇ
ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ
ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਸਿੱਧਾ ਸੀਵਰੇਜ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲੱਖਾਂ ਲਿਟਰ ਅਣਸੋਧਿਆ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿੱਧਾ ਬੁੱਢਾ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੈਂਸਰ, ਕਾਲੇ
ਪੀਲੀਏ, ਦਮੇ ਤੇ ਚਮਡ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਸਾਫ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ
ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ
ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਈਅਲੋਜਿਸਟ ਵਿਭਾਗ ਦੀ
ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਿਆ ਕਤਿਆਲ ਮੁਤਾਬਕ
ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ
ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੈਕਟੋਰੀਆ ਮਿਲੇ, ਉਹ ਮਨੁਖੀ
ਸਿਹਤ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪੱਤਰਨਾਕ ਸਨ। ਉਹ
2022 ਵਿੱਚ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ
ਬੈਕਟੋਰੀਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ।

ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਗੰਦੇ ਨਾਲੋ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਨਿਗਲ ਲਈਆਂ। ਇਕ-ਇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਪੀਲੀਏ, ਕੈਂਸਰ, ਦਮੇ, ਦੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਚਮਡ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕਈ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਗ੍ਰਾਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਘਰ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਘਰ ਉੱਪਰ ਦੂਸ਼ਿਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਿਹਾਰ ਨਾ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਚਿੱਟੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਖਰਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ 2015 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਡਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਕਤਸਰ, ਮਾਨਸਾ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਲੱਖ ਪਿੱਛੇ ਅੰਸਤ 107 ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਰੋਗੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਸਤ 136 ਮਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ 9 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਾਡ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫ਼ਾ 4 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

3 ਸਨੌਰ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਰੇ 2019 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਬੁੱਢਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸੀ। ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਫੁੱਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪਰ ਬੁੱਢਾ ਦਰਿਆ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਰਿਆ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਬੁੱਝੇ ਜਾਂ ਗੰਧਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਾਸਤੇ ਸਾਂਝੇ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿਰਾਹੀ ਨਤੀਜੇ ਸਰਾਬਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੋਪੀਅਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਟੀਮ ਨੇ ਰੰਗਾਈ ਕਾਰਬਾਨੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਕਬਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੁੱਝੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੱਦੇ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਥਾਨਕ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਟੀਮ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਕੁਲਦੀਪ ਖਿਹਰਾ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਜੇਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਪੂ ਤਰਸੇ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਿਵੀਆ, ਜਥੇਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ ਸਮੇਤ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਮੇਤ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਰਵਈਆ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਬਰਾਨਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਲੱਖੀਆਂ, ਉਥੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਟੀਮ ਦੇ ਆਗੂ ਫਿਲਮਕਾਰ ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਤੇ ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਖੇਥੀ ਕੀਤੀ।

ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਅਤੇ ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਦਾ ਹੋਇਆ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤਾਂ ਹੋ ਗੀ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪਸੂ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਪਾ ਰਹੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਹੋਂਦ ਹੀ ਖਤਰੇ 'ਚ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਭੁਲੇਖੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਢੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਦੋ ਭਾਈਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਟ ਬੈਂਕ ਲੱਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ 15 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ

ਨਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਵੱਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠਾਂ ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਰੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰੋਕ ਲਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੁਛਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਖੁਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਆਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣਾ ਪਿਆ।

ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂਮ ਅਗਰਵਾਲ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਪੱਕਾ ਮੇਰਚਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਿਧਾਣਾ, ਬਾਪੂ ਤਰਸੇ ਸਿੰਘ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਖੇਥੀ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਥੀ ਕਿਹਾ "ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਬਖ਼ਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

ਗਲਾਸਗੇ/ ਬਰਮਿੰਥਮ (ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰ) - ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਵਿੱਖੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਯੂਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬਉਚਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉਪਰ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਰਾਮੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵੱਲੋਂ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਜਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਉਸਨੂੰ ਕਬੂਲਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖਿਮਾ ਵੀ ਮੰਗੀ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਆ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਰਾਮੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਯੂਕੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਇਸ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਧੋਰਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਓਹਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਤਾਜਪੁਰ ਰੋਡ ਉਪਰ ਵੀ ਕੰਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਸਥਿਤੀ ਤਣਾਪੁਰਨ ਬਣੀ ਰਹੀ, ਜਿੱਥੇ ਰੰਗਾਈ ਕਾਰਬਾਨੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਬੁੱਨ੍ਹ ਮਾਰਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸੈਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਕੌਸਲਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੰਗਾਈ ਕਾਰਬਾਨੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕੱਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੈਰਤਮੰਦ ਲੋਕ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿਤਤ ਹਨ। ਤਾਜਪੁਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਬਣੀ ਸਹਿਮਤੀ, 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਸ਼ਾਮ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਬੈਸ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂਮ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਅਮਿਤੋਜ਼ ਮਾਨ ਅਤੇ ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਸਾਮੇਤ ਹੋ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲੈ ਕੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਪੀ.ਜ਼ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਣੀ ਰਾਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਆਪਣਾ ਸਾਥੀ ਵੇਖਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਿਧਾਣਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥੀਂ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਬਾਰੇ 22 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਖੁਲਾਸਾ!

○ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਲੇ ਨੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ

ਬਰਨਾਲਾ-ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੱਟੂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 3 ਨਵੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਰਾਤ 11 ਤੋਂ 12 ਵਜੇ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪੁਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦ

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਦਲ ਸੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਕਲੰਕਿਤ ਐਲਾਨੀ

ਕਵਰ
ਸਟੋਰੀ

੦ ਸੁਖਬੀਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਐਲਾਨਿਆ, ਪਰ ਸਿਆਸਤ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ੦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ-ਜਥੇਦਾਰ ੦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹੋਏਗੀ ਮੁੜ ਸਿਰਜਣਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਧਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ 2007 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਚੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹੁਣੇ ਜਿਥੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੀ ਉਡੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਾਈ ਗਈ 'ਤਨਖਾਹ' (ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ) ਅਨੁਸਾਰ 2007 ਤੋਂ 2017 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁਲਾਂ ਲਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪੁੱਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ 7 ਮੌਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤੇ ਯੋਗ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਹੋਈ ਇਸ ਅਹਿਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ

ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਭਵਿੱਖ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ

ਤੇਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਗੁਨਾਹ (ਅਪਰਾਧਾਂ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਕ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਐਲਾਨਿਆ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਉਪਰ ਲਗੇ ਦੋਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਰੁਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਜਿਸ਼ ਲੋਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਪੰਜਵਾਂ ਕਚਜਕਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਾਦਲ ਦਾ ਤੀਜਾ ਕਾਰਜਕਾਲ (1997-2002) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਪੁਰਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਉਠ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਲਈਆਪਣੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣੇ ਵੀ ਅੱਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੁੱਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ

ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਬੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਸ਼ਿਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ 2007 ਤੋਂ 2017 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ 2015 ਵਾਲੀ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 2015 ਵਾਲੀ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਤਸਲੀਬਖਸ਼ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਆਈਏਐਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀ ਦੀ ਟੀਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪੁੱਨਰ ਸਿਰਜਣਾ ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਟੀਮ ਬਣਾਉਣੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਖੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੂਪ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦੂਰਗਾਮੀ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਲਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਵੀ ਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਹੁਦੇਰੇਣ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਾਲ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੇਚਣਗੇ।

ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਜੇਕਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੀਏ, ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਲਈ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਅਸਰ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਨਮੁਖ ਗਲ ਵਿਚ ਪੱਲਾ ਪਾ ਕੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮਰਨ ਬਾਅਦ ਪੰਥ ਰਤਨ ਫਖਰ-ਏ-ਕੌਮ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵਾਪਸ ਲੈਕੇ ਉਸਦੀ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਕਲੰਕਿਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਸਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 13 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਫਖਰੇ ਕੌਮ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਿਧ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਕਸ ਬਹਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਇਹ ਫੁਰਮਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਕਰਾਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਚਿੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫ਼ਾ 6 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਅਕਾਲੀ
ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਛੱਡਦਾ
ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ
ਲਗਾਈ ਗਈ। ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਰੀ
ਅਸਤੋਂਫੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਉਹ
ਤਨਖਾਹ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ
ਫਿਰ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਕਿਸਮਤ ਉਪਰ ਮੋਹਰ
ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ
ਮਾਮਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਿਆਸਤ
ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ
ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਸ
ਗੁਨਾਹ (ਅਪਰਾਧ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ,
ਉਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ
ਵਿਚ ਪੁਨਰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ
ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ
ਠਹਿਰਾਈ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਿਆਸੀ
ਹੋਦ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਨਿਭਰ
ਕਰੇਗੀ।

ਕੀ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼
ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ
ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹਰ ਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ
ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੌਡਸਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ
ਬਣਦਾ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ 7 ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ।
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੈਬਨਿਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਅਕਾਲੀ
ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ
ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਹਾਂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ
ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪੰਥਕ ਮੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨ
ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ
ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਹਾਂ' ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ
ਉਪਰੰਤ ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਚੇ
ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ ਕਿ, ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ
ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇਣ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਣ, ਸਿੱਖਾਂ
ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਦਰਜ
ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ,
ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ
ਮੁਆਫੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੱਦ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਦਿਵਾਉਣ ਬਾਰੇ
ਕਹਿਣ, ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਚੌਰੀ ਹੋਏ, ਪੇਸਟਰ
ਲਗਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਅੰਗ ਪਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ
ਕਰਨ, ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀ
ਚਲਾ ਕੇ ਕਤਲ ਦੀ ਘਟਨਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ
ਕਹਿ ਕੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫੀ
ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰ

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ
 ਕਿ ਅਠਾਰਵੱਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ
 ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਥ ਦਾ ਨੁਮਾਇਂਦਾ
 ਇਕੱਠ ਬੁਲਾਕੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਚੁਣਕੇ ਫੈਸਲੇ ਲਏ
 ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ਾਂ
 ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।
 ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਪੰਜ
 ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ
 ਹਨ।

ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ ਦੀ
ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ
ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਦੇਸ਼ੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੌੰਡਸਾ, ਡਾ: ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਸੁੱਚ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਰਾਬੜੀਆ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖਬੀਰ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੌੰਡਸਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਚਨ ਵੀਲ੍ਹ ਚੇਅਰ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡਿਊਜ਼ੀ ਵਿਚ ਚੋਬਦਾਰ ਵਾਲਾ ਚੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਸਸਤਰ ਬਰਛਾ ਫੜ ਕੇ ਤੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਤਖਤੀ ਪਾ ਕੇ ਸਵੇਰੇ 9 ਤੋਂ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਇਕ ਘੰਟਾ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜੂਠੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ, ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਤੇ ਨਿਤਨੇਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤਨਖਾਹ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1764
ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਨੁਕਸਾਨ
ਵੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ
ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। 1765 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ
ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ
ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ
ਹੀ ਬੱਣਿਆ ਸੀ।

* ਵਿਸਾਖੀ 1799 ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ
ਤਖਤ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਨੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿਚ
ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਪੋਤੇ ਸ਼ਾਹ
ਜਮਾਨ ਨਾਲ ਟਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ
ਉਸਦੀਆਂ ਜਾਰੀਰਾਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਵੀਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਖੁਦ ਸਥਾਪਤ
ਕਰੇਗਾ।

* 1801 ਦੇਰਾਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ
ਬੇਦੀ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਤਖਤ ਉਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ
ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਿਠਾਕੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ
ਹੋਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ।

* 1978-ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ
ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 10 ਜੂਨ, 1978 ਨੂੰ
ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਬੀਕਾਟ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ।

ਅਕਾਲ ਤੱਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।
ਅਪ੍ਰੈਲ 1978 ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ
ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13 ਸਿੱਖਾਂ
ਅਤੇ 3 ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ
ਸੀ।

* 2007-ਡੇਰਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ
ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਮਤਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
ਵੇਸ਼ ਭੁਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਨਕਲ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਕੇ
ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।

* 2015- 2015 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ
ਤਖ਼ਤ ਸਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੇਸਲਾ ਵਾਪਸ

ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ 2007 ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ 'ਤੇ ਕਾਇਮਣੀ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤੱਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਖੀ ਗਈ। ਇਹ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿਧ ਹੋਇਆ।

ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਲਗਾ ਕੇ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਇਆ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਿਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ।

ਡਾ: ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਲ੍ਲਕਾ,
ਬੰਗੀ ਤੇ ਭੌਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ
ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ
'ਚ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ
ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੁਕਾ ਤੇ ਡਾ: ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ
ਕੌਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਅੰਦੰਗ੍ਰਾਮ
ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਤ ਤੇ ਮੋਹਨ
ਸਿੰਘ ਬੰਗੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼
ਗਏ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ
ਅਗਲੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ
ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਸਿਰਸਾ ਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੁਣਵਾਈ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ
ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ,
ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਿਲ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ
ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਹਿਬ
ਸਨਮੁਖ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ,

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਭਾਈ ਚੌੜਾ ਨੇ ਚੁਲਾਈ ਗੋਲੀ

○ ਸੁਖਬੀਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ 'ਤੇ 'ਸੇਵਾਦਾਰ' ਦੇ ਚੋਲੇ ਵਿਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਹ ਗੋਲੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਏਡੀਸੀਪੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਉੱਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰ ਸੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ 9 ਵਜੇ ਦੀ ਹੈ।

ਘਟਨਾ ਵੇਲੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਾਂਗਿਨਾਤ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਆਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦੂਰੀ ਕੁਝ ਮੀਟਰ ਰਹਿ ਗਈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿਸਤੇਲ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਵੱਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਹਿਬ। ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਤੇ ਪਿਸਤੇਲ ਦੇ ਮੁੰਹ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਵਾਈ ਫਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ। ਸਾਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀਆਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਥੀ

ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਥੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਸੇਵਾ' ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਂਹੁੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ (ਹਮਲਾਵਰ) ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।”

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਫਿੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂ ਮਾਨ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚੰਲ ਆਂਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਜਨਾਜ਼ਾ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਵਿੰਗ ਰਾਜਾ ਵਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫੇਲਈਅਰ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਨੂੰ 4 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸੀ। ਚਾਰ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲਣ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬੁੜੈਲ ਜੇਲ੍ਹ ਬ੍ਰੇਕ ਕੇਸ ਸਮੇਤ 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

**ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ**

ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸਥਿਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਰੰਤ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਿੰਨ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਾਥੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੈਨਾਤ ਸਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਥੋਂ ਹਰ ਆਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ

ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲੋਚਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੜ੍ਹਮਤ ਉਸਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਸ ਲੱਖ ਦਾ ਇਨ੍ਹੀ ਖਾੜਕੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1956 ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿੰਡ ਚੌੜਾ ਹੈ ਜੋ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ. ਏ. ਤੱਕ ਪੜਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾਰਕ ਲੱਗ ਗਏ। 1981-82 ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਾਈ ਕੰਵਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ। 1984 ਦੇ ਘੱਲੂਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹਵਿਆਰਬੰਦ ਸਿੰਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ, ‘ਗੁਰੀਲਾ ਯੁਧ-ਨੀਤੀ’ ਬੜੀ ਚਰਚਿਤ ਰਹੀ। ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ।

ਖਾੜਕੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਵਾਲੇ ਲਿਖੀਆਂ ਲਿਖਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਚੀ-ਸੂਚੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਖਾਂ ਦੀ ਪੰਥਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਕੂਮਤੀ ਕਹਿਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਖਾੜਕੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਚੌੜਾ ਵਾਲੇ ਲਿਖੀਆਂ ਲਿਖਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਚੀ-ਸੂਚੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਖਾਂ ਦੀ ਪੰਥਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਕੂਮਤੀ ਕਹਿਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਹੇਠ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਅਕਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ, ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਰਹੇ। 1956 ਦੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਬੱਸ ਤੋਂ ਉਤਰਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ 16 ਦਿਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਮਾਰੋਂ ਕਈ ਕੁਝੇ ਕੇਸ ਪਾਕੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਖਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖਤ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਕਾਤਲ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਸੱਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਭੁਲ ਭੁਲ ਕੀ ਗਏ ਹੋ। ਇਸ ਖਤ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ, ਕੈਟਾਂ ਬਾਰੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮੀ ਚਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਅਨੇਕ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਬੰਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ, ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਅਣਖ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਕੂਮਤੀ ਕਹਿਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਜੇਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਓਵਰਗਾਰਿਊਡ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ, ਇਕਤਰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਜਨਤਕ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਸਿੰਖ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਪਰਚਾ ਕੰਢਿਆ। ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ

ਡਰਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਣਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ-ਗਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਨ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਕੇਸ ਅਜੇ ਚਲਦਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਮਾਨਤ ਤੇ ਆਉਣ ਮਹੱਤਵ 2010 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਹੁਣੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਦ ਸਿੰਖ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਅਧੂਰੇ ਰਹਿ ਗਏ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੇ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਲਾਲਾਵਿੱਚ ਜੁਲਮ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉਹ ਜੰਗ ਲੜ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹੇ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਜਿੰਨਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਖ ਚੌੜਾ ਕਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਪੀੜਿਤ ਪੱਚਿਤਾਰ ਉਹੋਂ ਆਸਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਸਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਆਸਰਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਫਸਰ ਜੀ ਬੀ ਐਸ ਸਿਪੂ ਨੇ ਡੀਪ ਸਟੇਟ ਵਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਕੇ ਜਦ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਤੋਂ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਖ ਚੌੜਾ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਕੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ :- ਵਕਤ ਨਾਲ ਜੋ ਬਦਲੇ, ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀਂਦਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਨੂੰ ਜੋ ਬਦਲੇ, ਉਹ ਸ਼ਾਹਮਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਨੋਟ

ਕੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਿਰਜਣਾ ਹੋ ਸਕੇਗੀ?

ਗੰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ

ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦਾਗ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਗੇ, ਉਥੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੌਜ਼ਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਘੱਟਣ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਏਕਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਣ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਯੜੇਬੰਦੀ 'ਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦਾਰੀ ਤੇ ਬਾਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰੱਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਲਈ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਰਨ, ਡੈਲੀਰੋਟ ਬਣਾਉਣ ਬਾਬੇ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁੰਦਾ, ਮਨਾਨੀ ਸਿੰਘ ਇਖਾਲੀ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਉਮੈਦਪੁਰੀ ਅਤੇ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਕਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਾਸ਼ੇਏ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2022 ਵਿਚ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਦੀ ਹੋਈ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਸ ਚੋਣ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸਿਖ ਪੰਥ ਬਾਦਲ ਦਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਫ਼ਖਰ ਏ ਕੌਮ ਐਵਾਰਡ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਿਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਝਟਕਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁੰਦੜ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਲਦ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੁਣ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਹੋਣ ਅਤੇ ਡੈਲੀਰੋਟ ਬਣਨ ਨਾਲ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਮੱਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਕਿਸੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਹੱਦ ਆਵੇਗੀ ਇਹ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਏਕੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੇ ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਪਿਰ, ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ, ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਬਾਬਾ ਸਰਬਜੰਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੇ ਪੱਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਮਾਸਿਆਵਾਂ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਖੇਤਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠੋਂ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਇਰਦਗਿਰਦ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਸੇ ਸਤਾ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭੁਲਾ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਮੇਰਦਿਆਂ, ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤਾ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਸੱਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਤੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਜੋੜਣਾ ਪਵੇਗਾ।

-ਰਾਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ

NEWS & VIEWS

BRAVERY OF CIVILIAN VICTIMS OF UKRAINE AND GAZA WARS

Gurmukh Singh OBE

In recent years, we have seen the courage, resilience and struggle for survival of the people of Ukraine and Gaza. Innocent civilians are the victims of the struggle for global dominance between the super powers through regional wars. On 24 February 2022, Russia invaded neighbouring Ukraine. Russia hoped that Ukraine would surrender after token resistance before the overwhelming might of its army. Clearly, that was a costly mistake which did not take into account the resolve of the Ukrainian people. In this context, NATO support for Ukraine is a side issue.

Ukrainians have gone to *unimaginable lengths* to defend their country and freedom. While many joined the war as frontline soldiers, others have stayed back to provide essential supporting services. Despite danger to their lives, thousands have stayed on in their homes and farms. Mothers have taken their children to neighbouring countries leaving their husbands and grownup sons and daughters behind to fight the invading Russian army. Many mothers have left their children with relatives or in the care of trusted friends to return to Ukraine to join the war effort. It is most moving to watch even the brave little children showing remarkable composure for their age groups.

Ukrainian resistance against overwhelming odds, define the nature of courage. President Zelensky is seen as an outstanding example of a courageous leader motivating his people and winning friends abroad. According to Prof. Cynthia Purdy of Clemson University, US, true courage involves choice. It involves risk and it needs to be for something that is worthwhile. For the Ukrainian people their right to self-determination and how they exercise it as a free choice, makes it worthwhile. Freedom of choice is a fundamental human right while making the choice of how and when to exercise it, is a matter of political realities and foresight. (Nearer home, the Sikhs face this choice.)

Watching these scenes. Sikhs are reminded of the brave Singh-Singhania of the 18th century mentioned in the Ardas of the Khalsa (daily Sikh prayer which is also a synopsis of Sikh history).

In the Middle-East, the invasion of the small strip of Gaza by Israel started after Hamas terrorists crossed into Israel on 7 October 2023. According to reports, they killed 1,200 people and took 251 hostages back to Gaza. In retaliation, Israel started, what PM Netanyahu called a war of *mighty vengeance*. Israel has used massive air and fire-power to kill over 45,000 civilians and erased large parts of Gaza to the ground while Hamas terrorists remain elusive.

UN reports confirm that nearly 70% of those who lost their lives have been women and children. The war has made worse the situation for disabled people in Gaza, where an estimated 21% of households have at least one member living with a disability. That amounts to approximately 58,000 people according to the Palestinian Central Bureau of Statistics. Despite all the great hardships, it is remarkable that the people of Gaza continue to survive.

The women, the children, the handicapped and the war wounded are paying the heaviest price. There are journalists on the ground taking risks as they send out reports. According to UN reports there are *unprecedented levels of international law violations*.

Finally, the month of December reminds the global Sikh Qaum of their own blood stained pages of history (*Sikh Ithaas de Khooni Patray, Giani Sohan Singh Sital*), following the ultimate sacrifices of Sarbans Daani Guru Gobind Singh in December 1705. More about that later.

Gurmukh Singh OBE, Ret'd Principal Civil Servant (UK) sewauk2005@yahoo.co.uk

ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਭਈਆਂ ਦੇ ਉਪਰ ਚੁੱਕੇ ਸੁਆਲ

✿ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਓ, ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕੌਮੇ ਤੰਜ

ਜਲੰਧਰ-ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਭੁਲੋਥ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰ ਇਕ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਬਿੱਲ 23 ਜਨਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਸਪੀਕਰ ਕਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਪੀਕਰ ਕਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਨਕਰੇ ਲਗਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਇਤਿਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਸਨੀਕ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਗਤਪੁਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਗੈਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਟਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਯੁਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ

ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸਤ੍ਰਲਨ ਵੱਡਾ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਣੇ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 75-80 ਲੱਖ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਹਨ ਹਨ ਬਾਹਰ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਥਾਂ ਦੀ 50 ਲੱਖ ਗੈਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਆ ਕੇ ਵਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਗੈਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਨਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇਰਾਨ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਕ ਲੀਡਰ ਖਿਹਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਹਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ।

ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ, ਗਜ਼ਾਥਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਪ੍ਰਦੰਸ਼ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਭਾਗ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸੂਬੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਕੋਈ ਬਾਹਰੋਂ ਆਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਲੈ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕਿਹਿਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਤੁਝੇ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਹਿਰਾ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਬਹੁਰੂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿਫਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੁੰਭੜਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਬਹੁਰੂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿੱਲ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਿੱਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰਿਮਾਈਡਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

ਖਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾਂ ਲੱਗੇ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਇਸ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਖਹਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਅਗਾਮੀ ਸਰਤ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲਈਆਂ

✿ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੋਈ ਬਦਲੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਮਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਦੂਜੇ ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪਤਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਅਗਾਮੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

-ਮਾਮਲਾ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ, ਕਰਾਇਆ ਸੀ ਪ੍ਰੈਮ ਵਿਆਹ-

ਸਾਬਕਾ ਡੀਐਸਪੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਉਮਰ ਕੈਦ !

✿ 14 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਇਨਸਾਫ਼

ਬਿਉਂਕੇ ਰਿਪੋਰਟ-ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਐਸਪੀ ਜਗਥੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 14 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਐਸਪੀ ਜਗਥੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਕਿਫਾਲੈਪ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਛੇੜਫਾੜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦੀਪ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਡੀਐਸਪੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸ਼ੁਰੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਗਥੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਛੇੜਫਾੜ ਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਡੀਐਸਪੀ ਦਾ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਮ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਦੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤ !

✿ 30000 ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਚਲਕੇ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਰਿਹਾਅ

ਬੀਸੀ-ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾੜਕੂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਰਫ ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਟਨ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਹਡਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ 30,000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ (18 ਲੱਖ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਨੂੰ 28 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਹਡਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡੱਲਾ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਵੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੁਝ ਕਰਦਾ, ਡੱਲਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 24 ਫਰਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਵ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲੀ
ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਨਸੀਹਤ : ਲਾਲਪੁਰਾ

ਖਰੜ-ਸਾਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ
ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ
ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬੈਠ ਕੇ ਕਬੂਲ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ
ਬੇਅਦਬੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ
ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਵ..
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ

ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰ ਏ ਕੌਮ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵਾਪਸ
ਲੈਣ ਵਰਗੀ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣਾ ਹੋਰਨਾਂ
ਲਈ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ
ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ
ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਘੱਟ
ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ
ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੇ ਪਾਰਵਤੀ ਇੰਨਕਲੇਵ ਵਿੱਚ
ਸਾਬਕਾ ਡਾਈਰੈਕਟਰ ਬੀਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ
ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ ਪੰਮਾ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹੀ ਵਿਖੇ
ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਥੋਂ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ
ਡਾਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਗਰ ਅਤੇ
ਹਰਮੀਤ ਕੰਬੋਜ ਵੱਲੋਂ ਲਾਲਪੁਰਾ ਦਾ
ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ
ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਪਰ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਇਹਨਾਂ
ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਭ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ
ਰਿਹਾ।

ਯੂਨਾਈਟਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂਕੇ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਏ ਫੈਸ਼ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਸਵਾਗੜ
" ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਪੁਤੰਗੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਫਖਰਮਈ ਗੱਲ "

♦ ਲੰਡਨ - ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ
 ਵਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ
 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜਾ ਰੂਪੀ
 ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ
 ਯੂ.ਕੇ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
 ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
 ਜਬੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ
 ਸਮੁੱਚੇ ਜਬੇਦਾਰ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ ।
 ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
 ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ,ਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਲਵਿਸਿੰਦ ਸਿੰਘ ਡੱਲੋਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵਲੋਂ ਵਰਤਾਈ ਗਈ ਕਲਾ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਾਬ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਧਿਰ ਦੇ ਕੁਹਾੜੇ ਦਾ ਦਸਤਾ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਜੁਲਮ ਢਾਹੇ ਗਏ। ਤੇਰਾਂ ਐਪਰੈਲ 1978 ਦੇ ਖੁਨੀ ਸਾਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫਖਰ ਏ ਕੌਮ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਡੈਲੀਗੋਟਾਂ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚੁਣਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ,ਕੇ ਵਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਅਮਰਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ) ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿ 1984 ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ
ਕਤਲੇਆਮ ਵਿੱਚ 2733
ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ
ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ
40 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਂਡੜ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 14
ਬੰਦਿਆਂ ਹੁੰਨ ਨੌਕਰੀਆ
ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਉਦਮ ਸਦਕਾ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ
— ਵੱਡੇ — ਦੇ

ਪਹਿਲਾਂ 47 ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਜਵੱਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, 300 ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਬੇਘਰ ਹੋਏ 944 ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਫਲੈਟ
ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ
ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਰਾਖੀਵ ਲੰਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ
ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਮੱਸਲੇ ਹਨ ਜੋ
ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਏ ਸਨ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੱਲ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ
ਲਈ 225 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ ਅਤੇ
6 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਲਈ 15 ਸਕੀਮਾਂ
ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 240
ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਤੱਤ
ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਪਰ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਇਹਨਾਂ
ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਭ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ
ਰਿਹਾ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਮੈਤ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਪਾਸ

ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਮੁਹਿੰਮਕਾਰੀ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ) ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਅੱਜ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਾਝ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 330 ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 275 ਵੈਟਾਂ ਪਈਆਂ ਜਦ ਕਿ 38 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੈਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਸੁਨਕ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੈਟ ਪਾਈ।

234 ਲੇਬਰ, 61 ਲਿਬਰਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ, 23 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਨੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, 147 ਲੇਬਰ, 92 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ, 11 ਲਿਬਰਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਆਦਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਇਹ ਬਿੱਲ 5 ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੱਕ ਅਤੇ

ਤਨਮਜ਼ੀਤ ਸਿੱਖ ਦੇਸੀ, ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਜੋਸ਼ਨ, ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਕਿ ਐਮ ਪੀ ਜਸ ਅਠਵਾਲ, ਬਾਗੀ ਸੰਕਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਉਪਲ, ਵਰਿੰਦਰ ਜੱਸ, ਸੋਨੀਆ ਕੁਮਾਰ, ਜੀਵਨ ਸਿੱਖ ਸੰਧਰ, ਕੀਰਤ ਇੰਡਵੀਸ਼ਨ ਨੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਏ।

ਧਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਆਵਾਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਲੁਈਸ ਹੇਗ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਅਸਤੀਫਾ

A photograph of a woman with vibrant red hair, smiling warmly at the camera. She is wearing a bright pink turtleneck sweater under a light-colored, possibly beige or tan, blazer. The background is slightly blurred, showing what appears to be an outdoor setting with dark railings.

ਹੋਗ ਨੇ ਗਲਤ ਬਾਅਨ ਦੇ ਕੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ
ਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਗ ਨੇ ਅਸਤੀਫੇ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ
ਆਪਣਾ ਦੌਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗਲਤੀ
ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੈਨਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੋਸ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, 11,000 ਹਜ਼ਾਰ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਦਰਸ਼ਨ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਮੀਡੀਆ

- ✿ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏ-ਅਕਾਲੀ ਦਲ
- ✿ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣੇ-ਪੰਥਕ ਰਾਏ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਭਰਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਹਿਰੌਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੋਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 11,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਵਿਸੇ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ) ਦੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 295ਏ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਦੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਧਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਇਤਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਤਰਨਾਕ ਕੰਮ), 153ਏ (ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ (ਅਪਰਾਧਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2021 ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾਈਆ

✿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਨਿਧਾਰ ਕਾਰਣ ਜਿਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਕਸ ਬੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਜਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਮਦਾਰੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਆਤੂ ਬਥਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਹਾਂਚਾਸ਼ਟਰ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਦਲ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਬਰ ਯਮੁਨਾਨਗਰ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬੁੰਗਾ ਟਿੱਬੀ ਪੰਚਕੂਲਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੀਵਾਲਾ ਸਿਰਸਾ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਰਤੀਆ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਕੈਥਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੈਂਬਰੀ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਜ਼ਾਦ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਅਤੇ ਧਰਮਿਕ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਲੜੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਰਾਏ ਲੈਣ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਸੱਦਲਗੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੀ ਚੈਲਿਜ਼ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਹੁਣ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਧੜੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਦ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਖ ਸਿਆਸਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਸੋ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਤਾ ਦਾ ਲੋਭ ਛਡਕੇ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਵਿੱਚ ਬਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸ਼ਰਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਜੇ, ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਹਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 24 ਜੂਨ 2016 ਨੂੰ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜਰਗ ਰੋਡ ਤੋਂ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਗੀਫ਼ ਦੇ ਅੰਗ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵਿਸੇ ਕੁਮਾਰ, ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸ਼ੁਰੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੋਸ਼ ਯਾਦਵ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਵਿਸੇ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਹਤਾਰੀ ਮਹਾਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਰੋਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦਵ ਵੱਲੋਂ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ 90 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਆਰਐਸਐਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੋਸ਼ ਯਾਦਵ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਚੌਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪਿਵੰਤਰ ਕੁਰਨ ਸ਼ਗੀਫ਼ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਪੁਰਵੀਕਰਨ ਦੀ ਘਟੀਆ ਤੇ ਘਿੱਣੋਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਹੀ ਧਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਚੌਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਪਿਛੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਡੇਰਾਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹੱਦ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਫਿਰਕੇ ਦਾ। ਇਹ ਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਕਰਾਕੇ ਦੰਗਾਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣੇ ਜੋ ਸੱਚ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ।

ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੋਲੇ ਭੇਦ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸਮਰੀ,
ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਿਪੋਟ ਵਿਚ ਸਭ ਵੇਰਵੇ ਨੇ ⚙ ਬਾਦਲ,
ਕੈਪਟਨ, ਭਰਾਵੰਤ ਮਾਨ ਨਿਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ
ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ
ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਿਪ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬੂਲ
ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਮੇਰੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਚ ਸੀ।

ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ ਬਰਗਾੜੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ
ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ
ਆਈਪੀਐਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਕੰਵਰ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੋ
ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ
ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਮੁਲਜਮ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ
ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ
ਹਰ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਜੋ ਕੁਝ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਹੋਇਆ, ਇਹ ਇਕ ਟ੍ਰੋਲਰ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਅੱਗੇ-
ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ
ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਬ ਹਟ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੁੰਵਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ
ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ
ਟੀਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ। ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ
ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਫਰੀਦਕੋਟ
ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ
ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ
ਰਿਪੋਰਟ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਸੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਸ਼ਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ
ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ

ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਚੋਲੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਸਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੇ ਢੰਡਸਾ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ

੭ ਹੁਥ ਵਿਚ ਬਰਛਾ ਫੜਿਆ ਤੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਨਾਹਗਾਰ ਵਜੋਂ ਤੁਖਤੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਫੂੰਲ ਚੇਅਰ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ 'ਚ ਬਰਛਾ ਫੜ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਰ ਘੰਟਾਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮਪੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਫੌਡਸ਼ਾ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਫੌਡਸ਼ਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਗਲ੍ਹ 'ਚ ਪੁਆਈ ਗਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪੰਗਤੀ ਵਾਲੀ ਤਖਤੀ ਵੀ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਫਾਈਆਰ 2007 ਦੀ ਹੈ। 2012 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਐਫਾਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਐਸੈਏਚਓ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਉਹ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2021 ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਫੇਸ਼ੁੱਕ ਪੋਸਟ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਵੀ
ਤੰਗ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਹੀ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਅਮ ਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ
ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਰਗਾੜੀ ਅਤੇ
ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨਸਾਫ਼
ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮਾਨ
ਸਾਹਿਬ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ
ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨਸਭਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ
ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੈਪਟਨ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ
100 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਾਲ ਤਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ
ਅਤੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ
ਤਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਗੇ।
ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ
ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ
ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ
ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭੁੰਦੜ ਨੇ ਕਿਹਾ-ਸਖਬੀਰ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼ੈਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਡੜ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ
ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ
ਉਹ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨਿਵਾਸ
ਵਿਖੇ ਵਾਸ਼ਰੂਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ, ਇਸ
ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ
ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ
ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਹਰ
ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸਿਆਂ ਨੂੰ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ
ਕਰਨਾ ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ
ਸਤਰ ਵਰਤਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨਾਲ ਰੰਗਰੰਸ ਵਜੋਂ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ ਤਾਂ ਕਿ ਸੁਧਾਈ
ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ,
ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ
ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੀਬੀ ਚਾਰਲ ਦੇ ਲੇਖ
ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ ਖਡ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਤੇ
ਟਾਈਪਿੰਗ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰੰਗਰੰਸ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ
ਗਲਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖਣ / ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

-ਸੰਪਾਦਕ / ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼, ਫਰੀਦਕੁਹ, ਪੰਜਾਬ

ਬ੍ਰਾਹਮਿਧਮ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਲੀਡਰ ਨੇ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਚੁਨ 1984 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿਤ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਛੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੇਕਨ ਹੁਣ ਲੇਖਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਿਆਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ

ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਤਵੱਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਚੁੱਪ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਿਧਮ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਕੌਂਸਲਰ ਜੋਹਨ ਕੈਂਟਨ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਨੂੰ 40 ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਵ ਉਚ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਿਖਤਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ

ਕੌਂਸਲਰ ਲੀਡਰ ਜੋਹਨ ਕੈਂਟਨ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਜੋਹਨ ਕੈਂਟਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਿਧਮ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ 65 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਘਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੁਨ 1984 ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਿੱਸਾ, ਤਸੱਦੂਦ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਪਤਾ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। 1984 ਤੋਂ 1995 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਬੰਧੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਰਧੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਕੌਂਸਲਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਦੋਫਰੋਲਾ ਨੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜੀਆਂ

ਲੰਡਨ (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾ) ਲੰਡਨ ਦੇ ਇਲਕੇ ਹੇਜ਼ ਤੋਂ ਕੌਂਸਲਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਦੋਫਰੋਲਾ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਦੌੜ ਕੇ ਅਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜੁਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੇਕਨ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਪੁਰੀਆਂ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਕੇ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਂਟਰਲ ਨਾਮ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਰੀ ਇਲਕੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਐਗਮ ਅਤੇ ਸਟੇਨਸ ਵਿੱਚ 15 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 24 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਬੇਮਜ਼ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਮੈਰਾਥਨ ਕਰਵਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਰਾਥਨ ਵਿੱਚ 42 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ 10ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੌੜ ਕੇ ਕੁੱਲ 428 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਤੱਕ 20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 549 ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਮੈਰਾਥਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਮੌਕੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਐਸ ਐਸ ਪਾਲੀਵਾਲ ਕੇਟਰਿੰਗ, ਗਰੀਨਫੋਰਡ

ਪੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਲਜ਼ੀਜ਼ ਦੇਮੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਲੇ

Collection Only

Buy One Pizza Get One FREE

Weddings - Anniversaries, Birthdays-
Engagements, Receptions - Corporate
Events, Exhibitions - Private Parties

ਵਿਆਹ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵੇਹੁਂਗਦ, ਮੰਗਣੀ/ ਕੁੜਮਾਈ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਕੇਟਰਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

SS DHALIWAL CATERING

Tel: 0208 575 3600 / Mo: 07910 922 879
65 MARNHAM CRESCENT, GREENFORD, MIDDX, UB6 9SP

ਚਾਰ ਕਿੱਲੇ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਸਮਗਲਰ ਗ੍ਰਾਂਟਾਰ

● ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਖੇਪ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਸੀ ਦਿੱਲੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਹੈਰੋਇਨ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਘਰੰਡਾ ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਤਸਕਰਾਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲਵ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਡੇਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 4 ਕਿੱਲੇ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਕੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸਐਸਪੀ (ਦਿਹਾਤੀ) ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖੇਪ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਸੀ।

VACANCIES JSR CONTRACTS LTD.

ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਸਾਈਟ 'ਤੇ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸ਼ੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੇੜੇ

CONSTRUCTION BUILDERS REQUIRED ON VARIOUS SITES IN UK

Job Description: In this role as an experienced builder, a diverse set of responsibilities during the job consists of 37.5 hours of dedicated work per week. These encompass a wide spectrum of construction tasks, including but not limited to concrete pouring, excavation, framing, roofing, demolition, scaffolding, and the creation of various structures using materials like stone, brick, and reinforced concrete. Additionally, the role may extend to actively participating in roadwork projects and steelwork, and there might be occasions to perform various trade-related duties. Proficiency in tasks such as blueprint interpretation and equipment operation is required. A firm commitment to adhering to safety protocols, effective collaboration with both colleagues and subcontractors, strict adherence to project timelines and quality standards, and clear and concise communication skills. Annual pay is - £31,000

Person must have CSCS, CCDO, IPAF, Driving Licence, IPAF, SSSTS, Asbestos Awareness and Manual Handling. Overseas candidates must do UK construction industry standard qualifications on arrival and before joining the job.

Contact Mr. Randhawa via email below:
Email: jsrcontractslimited@gmail.com

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਦੀ ਚਾਣਕਿਆ ਨੀਤੀ ਸਫਲ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਸੰਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ (ਸਿੰਦੇ) ਤੇ ਐਨ ਸੀ ਪੀ (ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ) ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਮਹਾਯੁਤੀ ਨੇ 288 ਵਿੱਚੋਂ 230 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜ਼ਬਦਸ਼ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੀ। ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਬਾਵਨਕੁਲੇ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨਿਕਲੇ ਸਨ ਤੇ 5 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ 12 ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਏਕਨਾਥ ਸਿੰਦੇ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਅੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮਹਾਯੁਤੀ ਨੂੰ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। 132 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਮਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 13 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਹੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਰਿਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਏਕਨਾਥ ਸਿੰਦੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਧਾਵ ਠਾਕਰੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡੇਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਖਾਤਰ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮੁੱਖਈ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਤਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਬੀਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਿੰਨੇ ਮੁੱਖਈ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਫਿਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨੀ

○ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਸਿੰਦੇ ਵੀ ਹੋਈ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ○ ਨਵੀਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ○ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਬਣੇਗਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਸੀ। ਪਰ ਸਿੰਦੇ ਅਚਾਨਕ ਸਾਤਾਰਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਪਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੇਟ ਪਰਤਣਗੇ। ਖਬਰਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸਿੰਦੇ ਨੂੰ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿੰਦੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਦੇ ਇੱਛਕ ਨਹੀਂ।

ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦਬਾਬ ਅਧੀਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਾਰਬਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ

ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਭਾਜਪਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਯੁਤੀ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਮਹਾਯੁਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਭਾਈਵਾਲ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ (ਐਨੀਸੀਪੀ) ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।

ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਰਾਇਸ਼ਿਬ ਦਾਨਵੇਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੈਆ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਮਲਾ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਥਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੀ ਖਰੜ ਤੋਂ ਕ੍ਰਾਈਮ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਏਜੰਸੀ (ਸੀ.ਆਈ.ਏ.) ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੰਰਾਨ ਟੀ.ਵੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਹਰਾ ਰਵਾਈਆ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟੇ ਮੁਲਾਕਾਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਫੈਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤਤਕਾਲੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.

ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਹਰਾ ਰਵਾਈਆ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟੇ ਮੁਲਾਕਾਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜੋੜੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਨੂੰ 72 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਉਹ ਨਵੇਂ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪਣੇ ਅਗੇ ਸਿਰ ਚੁਕਣ ਵਾਲੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਛੱਤੀਸ਼ਾਹੀ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਡਿੱਡੀਆ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਸਭ ਬਾਈਂ ਨਵੇਂ ਚਿਹਰੇ ਹੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬਿਛਾਏ ਗਏ। 2017 ਵਿੱਚ ਯੂ ਪੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੌਰੀਆ ਤੇ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸੀ ਪਰ 9 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆ ਨਾਥ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਦਰਅਸਲ ਫੜਨਵੀਸ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਜੋੜੀ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਫੜਨਵੀਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਨੋਦ ਤਾਵੜੇ, ਪੰਕਜਾ ਮੁੰਡੇ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਬਾਵਨਕੁਲੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੁਰਲੀਪਰ ਮੋਹੇਲ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਤਾਵੜੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਹਨ ਤੇ ਮਰਾਠਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਦਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਕਜਾ ਓ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ ਤੇ ਐਤਕੀਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮੁਰਲੀਪਰ ਮੋਹੇਲ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਂਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਂਸਦ ਬਣੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪੁਣੇ ਦੇ ਮੇਅਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਧ ਦੇ ਫੇਰੇ ਵਿੱਚ ਢਾਈ ਲੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ, 50 ਹਜ਼ਾਰ ਪੂਣੇ 'ਚ ਮੱਚੇ

ਬਰਨਾਲਾ-ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੁਰੜ ਦੇ ਭੇਗ ਸਕਾਵਾਣ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਭੇਗ ਦੇ ਰੱਖ ਕਰੇ ਦੇ ਗੋਟ ਨੂੰ ਕੁਹਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੋੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਲਮਾਰੀ ਚੌਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਚੌਰੀ ਕਰਦੇ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਰ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਬੋਚਿਆਂ ਦੇ ਲੱਖ ਦੀ ਨਗਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਉਸਨੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਧੂੰਠੇ 'ਚ ਸੁਟ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸੜ੍ਹੀ ਕੇ ਸਵਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿ ਸਾਂਸਦ ਬਾਬਾ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਝ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜ਼ਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਣਦੀ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਟੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੇ ਮਾਰੀ ਠੱਗੀ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ-ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਧਾਰੀਵਾਲ ਕਸਬੇ 'ਵਿਚੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਠੱਗ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੌਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ 'ਚ ਦੋ ਪੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕ ਔਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਆਸ-ਪਾਸ ਲੱਗੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਠੱਗਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੜੀ ਸ਼ਹਿਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵ ਮੰਦਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ, ਫਿਰ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਵ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਉੱਨਤ ਬਾਬਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੌਲ ਬਹੁਤ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਬਾਬਾ ਤੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਓ ਮੈਂ

ਦੋਗੁਣੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਦੇਣਿ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਬੜੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਇੱਕ ਗੁੱਖੀ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬੜੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਗੁੱਖੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁੱਖੀ ਬੰਡਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਗੁੱਖੀ ਲੈ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਔਰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੋਂ ਚਲੇ ਗਏ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਗੁੱਖੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੋ ਗੁੱਖੀ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਗੁੱਖੀ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਕਾਫੀ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਗੁੱਖੀ ਖਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਉਥੋਂ ਭੱਜ

ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗਾਂ ਨੇ 30 ਲੱਖ 49 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਠੱਗੀ

੦ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਣਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ

ਬਟਾਲਾ-ਨੌਸਰਾਬਾਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ 30 ਲੱਖ 49 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਦਿਆਂ ਵਿੱਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਰੋਹਿਤ ਚੰਦਰ ਬਟਾਲਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਬ 2 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਿਕਾ ਰਾਏ ਨਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਵਟਸਾਪੈਪ ਕਾਲ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਜੀ.ਜੀ.ਸੀ. (ਸੈਂਚੂਰੀ ਗਲੋਬਲ ਗੋਲਡ ਕੈਪੀਟਲ) ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਨਵੈਸਟ ਕਰੋ।

ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਟਸਾਪੈਪ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀਤੀ 26 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਗੁਗਲ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਸੀ.ਜੀ.ਜੀ.ਸੀ ਐਪ ਰਾਹੀਂ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਲਗਾਏ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਢਵਾ ਲਏ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇ ਬਿਮਸ਼ ਕੋਬੰਲੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ 2 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਮੈਪਲ ਰਿੱਜ ਤੇ ਪਿੱਟਿੱਮੱਟੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿੰਡ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 2 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਬਿਟਿਸ ਕੋਲੰਬੀਆ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆ.ਏ.ਚ. ਸੀ.ਡਸ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਟੋਰਾਰੋਟਿਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਾਊਰਿਟੀ ਐਨਡੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ, ਫੇਡਰਲ ਸੀਰੀਆਸ ਤੇ ਓਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਰਾਈਮ ਯੂਨਿਟ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਉਕਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਅਣਪਛਾਤਿਆਂ ਵਿਚੁੱਧ ਥਾਣਾ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਣਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

੦ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੌਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋਏ

ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਸ ਆਸ-ਪਾਸ ਲੱਗੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੀਬੀਆਂ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਜਿੱਕਰ ਕੋਈ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਨਾ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਆਖੋਤੀ ਬਾਬਿਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਲਟਾ ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਇਕ ਵਾਰ ਚੱਲ ਕੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਬਾਬੇ ਦੇ ਰਹੱਸਮਈ ਚਮਤਕਾਰ ਦੇਖਣ ਦੀ "ਫਿਟੋਮੂਹੰ" ਵਾਲੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂਤਰਿਕ ਬਾਬੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਚਾਹੜ, ਰਾਤ ਰਾਤ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਝੁਠੀ ਤਾਂਧ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੱਬੇਵਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਪੀਡੀ-ਚੀਜ਼ੀਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈਕੇ ਸਿਉਂਕ ਵਾਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਹ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵੀ ਇੰਨਾ ਦੌੰਗੀ ਤਾਂਤਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਆਖੋਤੀ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਬ ਮੰਨਕੇ ਪਤਿਆਉਣ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬਣ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਚੀਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਣੀ

ਐਬਟਸਫੋਰਡ-ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿੰਡ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਪੰਜਾਬਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਨੂੰ ਚੀਡ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਨੂੰ ਬੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਐਮ.ਪੀ. ਵ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ਲ ਓਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਸਪੋਰਟ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਅਫਸਰ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯੂਨਿਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਸੰਨ 2000 ਵਿਚ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿੰਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਪੈਟਰੋਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਭਰਤੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਸਾਰਜੈਂਟ ਤੋਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਤੇ ਫਿਰ ਮਈ 2021 ਵਿਚ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਨੂੰ

ਤੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਬਿਮਸ਼ ਕੋਬੰਲੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ 2 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਮੈਪਲ ਰਿੱਜ ਤੇ ਪਿੱਟਿੱਮੱਟੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿੰਡ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 2 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਬਿਟਿਸ ਕੋਲੰਬੀਆ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆ.ਏ.ਚ. ਸੀ.ਡਸ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੈਂਡੀ ਮੇਹਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਟੋਰਾਰੋਟਿਡ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਾਊਰਿਟੀ ਐਨਡੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ, ਫੇਡਰਲ ਸੀਰੀਆਸ ਤੇ ਓਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਰਾਈਮ ਯੂਨਿਟ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸਟੇਜ-4 ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੈ ਹੈ ਠੀਕ

ਗਲ ਹੀ ਵਿਚ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹੁਣ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਬਰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਰੁਕ-ਰੁਕ ਕੇ ਵਰਤ ਰੱਖਣ, ਹਰਬਲ ਡਰਿੰਕਸ, ਨਿੰਮ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਵਰਗੀਆਂ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਕੌਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੈਂਡਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੱਸਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਣਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੈਕਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਕੈਂਸਰ ਕੇਅਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ: ਹਰਿਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਤੇ ਐਡਰੋਮੇਡਾ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਸੋਨੀਪਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਸਟ ਓਨਕੋਲੇਜੀ, ਸਰਜੀਕਲ ਓਨਕੋਲੇਜੀ, ਡਾ. ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਜਾਮਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਕੀ ਡਾਈਟ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੈਂਸਰ
ਡਾਕਟਰ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕੱਲੇ

ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ

ਡਾਈਟ ਨਾਲ ਸਟੇਜ-4 ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਡਾਈਟ ਆਪਣੀ ਆਮ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਮਿਊਨਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਜਰੀ, ਕੀਮਥੈਰੇਪੀ, ਰੋਡੀਏਸ਼ਨ ਥੈਰੇਪੀ, ਤੇ ਇਮਯੂਨੋਥੈਰੇਪੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੈਡਿਟੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਡਾਈਟ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਕੇ, ਬਕਾਵਟ ਨੂੰ ਘਟ ਕਰਕੇ ਤੇ ਲਾਈਡ ਸਟਾਈਲ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੇਅਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਰਿਪੋਲੈਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਾਈਟ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੈ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਡਾਈਟ 'ਚ ਖਾਸ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੀਆ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੱਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ੁਰੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਡਾਈਟ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੇਜ 4 ਵਰਗੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ। ਕੈਂਸਰ ਦੇ

ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਹਕੁੰਨ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਉਹਨਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜਾਅ 4 ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾ: ਹਰਿਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡਰਨ ਮੈਡੀਕਲ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕੈਂਸਰ ਦੇ 80% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਟੇਂਡਰਡ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੜਾਅ 3 ਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ 'ਚ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਪਗ 50% ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਦੂਈ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੈਂਸਰ ਸੈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੈਨੋਟਿਕ ਬਦਲਾਅ, ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅੰਗ, ਨਿਦਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਹੋਰ ਟਿਊਮਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਮਾਹਕ ਨਾ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ੁਰੂਤਾਂ ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਊਟ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਟ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਡਾਈਟ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਕੇ, ਬਕਾਵਟ ਨੂੰ ਘਟ ਕਰਕੇ ਤੇ ਲਾਈਡ ਸਟਾਈਲ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੇਅਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਰਿਪੋਲੈਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੇ ਖੁਰਾਕ

ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਮਥੈਰੇਪੀ ਜਾਂ ਰੋਡੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਸਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਜਰੀ, ਕੀਮਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਰੋਡੀਏਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ

GSD

GSD ESTATE AGENTS
RESIDENTIAL & COMMERCIAL PROPERTY EXPERTS
SALES • LETTINGS • MANAGEMENT
EXPERIENCED & INDEPENDENT
FAMILY OWNED & OPERATED

How much is your home worth ?
More properties wanted for qualified applicants
We can sell or let your properties fast
2-3 year rent guarantee schemes available

ਜੀ. ਐਸ. ਡੀ. ਇਸਟੇਟ ਏਜੰਸੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੈ ?

ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਰਲਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਢੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਲਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਯੋਗ ਅਰਜੀ ਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਰੰਟੀ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ 2-3 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਖ ਹਨ।

ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਬਦੀ ਤਜ਼ਹਿਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੈਫੈਸ਼ਨਲ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੇ

EXCELLENCE AS STANDARD Supporting a greener future

Director: Mr Gurjeet Singh Dhariwal

Visit our website: www.gsdestates.com

Tel: 020 8570 1284 Email: info@gsdestates.com

10 New Heston Road, Heston, TW5 0LJ

GSD Estate Agents Ltd. Company No: 06529322. All rights reserved

ਸੁਮਨ ਮੈਗਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ)

UK's FIRST ASIAN MARRIAGE BUREAU

Personal UK office based matchmaking service for BRITISH males & females of all ages from 20's to 70's Professional, graduates and non-graduates, single, divorced and widowed, with and without children

Guaranteed introduction service

Please feel free to contact
Mr. Parag Bhargava or
Mrs. Ashaa Bhargava
to discuss your requirements
without obligation!

We are available from 10.00am to 5.00pm Monday to Saturday (Closed Sunday and Bank Holidays)

Clients/customers are requested to make an appointment if wishing to meet us personally.

SUMAN MARRIAGE BUREAU

Personal Matchmaking Service

020 8571 5145

WhatsApp/Signal: 07485 708717

Web: www.s-m-b.com Email: info@s-m-b.com

Providing a personal matchmaking service for all Asian communities

Follow us on Facebook: www.facebook.com/SumanMarriageBureau

Instagram: @SumanMarriageBureau

WE HAVE CLIENTS ALL OVER UK

ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ ਦੋ ਤੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਨੇੜੇ ਇਕ ਲੂਟੇਰਾ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖਮੀ

○ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਪਿਸਟਲ 32 ਬੋਰ, 2 ਰੌਂਦ, 2 ਖਾਲੀ ਰੌਂਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਤਰਨ
ਤਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲੁਟੇਰਾ ਗਰੋਹ
ਦੇ ਪ੍ਰਲੀਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ
ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ
ਲੁਟੇਰੇ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗਣ
ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ
ਦੋ ਤੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਨੇੜੇ
ਇਕ ਲੁਟੇਰਾ ਜ਼ਖਮੀ
ਗੋਇਆ।

ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਾਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿੱਚੀ ਮੁਹਿਮ ਤਹਿਤ ਅੱਜ
ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ
ਡਾ. ਪ੍ਰੋਗਿਆ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ
ਸੀਆਈਐ ਸਮੇਤ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀ ਮਸ਼ਕੁਕਾਂ ਦੀ
ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ
ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ
ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਆਰਮੀ ਕੈਂਟ ਵਾਲੇ
ਪਾਸੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਉੱਤੇ
ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮੈਡੀਕਲ
ਹਸਪਤਾਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ
ਗਿਆ। ਫੜੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਵਪ੍ਰੀਤ
ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਵਾਸੀ ਘੁਗਿਆਣਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਪਿਸਟਲ 32 ਬੋਰ, 2
ਰੈਂਡ, 2 ਖਾਲੀ ਰੈਂਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ
ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ

-ਮਾਮਲਾ ਸਿਖ ਕਤਲੇਆਮ 1984 ਦਾ-

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾ ਟਾਂਲਿਆ

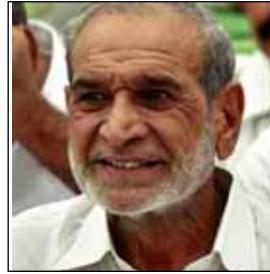
⦿ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਣਾਏਗੀ ਫੈਸਲਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ
 ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ
 ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੱਜਣ
 ਕੁਮਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਕੇਸ
 ਵਿੱਚ ਰਾਉੜ ਐਵੇਨਿਊ
 ਸਥਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ
 ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 16 ਦਸਤਬਰ
 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ
 ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।
 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਕਾਵੇਰੀ ਬਵੇਜਾ
 ਨੇ ਬੀਤੇ ਮੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ
 ਕਹਿ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ
 ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ
ਦੌਰਾਨ ਸਰਸਵਤੀ ਵਿਹਾਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦੋ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਿਤ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1 ਨਵੰਬਰ 1984 ਨੂੰ
ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤਰੁਣਦੀਪ
ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ
ਫੈਸਲਾ ਸਰੋਖਿਅਤ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ।

1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ
ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਨ੍ਹੂ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਪਿਲਾਡ
ਰਾਉਜ਼ ਐਵੇਨੀਊ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇਵਿੱਚ ਸੱਭਣ ਕੁਮਾਰ
'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ (ਆਈਪੀਐਸੀ) ਦੀਆਂ
ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਧਰਮ, ਨਸਲ ਆਦਿ ਦੇ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਸ਼ਟਮਣੀ ਪੈਦਾ
ਕਰਨ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ, ਕਤਲ ਅਤੇ
ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਮਾਮਲਾ
ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀਨ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਬਾਡੀਗਾਰਡ ਨੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ
ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਫੈਲ ਰਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਸੈਕੜੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਾ ਸਾਬੀ ਅਸਲੇ ਸਣੇ ਕਾਬੂ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਲ ਰਾਜਪਰਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੋਰੀ ਬੋਪਾਰਾਏ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸ਼ੂਟਰ ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸਾ ਪਿੰਡ ਪੰਜਲੀ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਟਾਰਗੈਟ ਕਿਲੰਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਏਂਐਸਪੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ
ਉਪਰਤ ਪੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਹਰੀਕੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ
ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁਟੇਰਾ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਗੋਲੀ
ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ
ਕਰਕੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ
ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਲੁਟੇਰਾ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ
ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਪੰਜਾਬ ਰੋਮ ਗਾਰਡ ਦੇ ਜਵਾਨ
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਗ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ।
ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਐਸ਼ਸੈਂਸਪੀ
ਅਭਿਮੰਨਿਊ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ
ਲਿਆ। ਐਸ਼ਸੈਂਸਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ
ਹੋਏ ਲੁਟੇਰੇ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ
ਦੀਨੇਵਾਲ (ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ) ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋਏ

ਲੁਟੇਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਹਰੀਕੇ ਨੇੜਿਓਂ ਪਿੰਡ ਜੌਨਕੇ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ 10,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਖੋਂਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹਰੀਕੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀ ਜਦੋਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦਾ
ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ
ਨੇੜਲੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾ ਫੁੱਟੇ। ਇਥੇ ਰਹੀਕੇ
ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਪੱਟੀ ਸਦਰ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਤਲਾਸੀ
ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਤਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਤੇ
ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਇਕ ਗੋਲੀ ਹੋਮ
ਗਾਰਡ ਦੇ ਜਵਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੱਗੀ
ਜਿਹੜਾ ਵਾਲ ਵਾਲ ਬਚ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ
ਫਰਾਰ ਹੋਏ ਲੁਟੇਰੇ ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ

○ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਗੈਂਗ ?

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ
ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਸਾਧਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ
ਬੋਲਦਿਆਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ
ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ
ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ
ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਪਰ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ
ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ।
ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਅਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋ ਰਹੇ
ਹਨ।

ਊਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾ ਕਿ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ
 ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵਕੀਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ
 'ਤੇ ਹੱਥ 'ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ
 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਛੋਨ ਲੈ
 ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਭੁਗਡਾ
 ਮੋਬਾਈਲ ਖੋ ਲਵੇਗਾ। ਇੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ
 ਜਨਾਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ
 ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦਰਜਨਾਂ ਗੈਂਗ
ਸਰਗਰਮ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਊਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਆਂਦ ਵਿੱਚ
ਗੈਂਗ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਣ ਹੈ ਇਹ
ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ? ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ
ਗੈਂਗ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਬਾਰੇ
ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਸ਼ਨੋਈ
ਗੈਂਗ, ਭਾਉ ਗੈਂਡ, ਗੋਗੀ ਗੈਂਗ... ਆਜਿਹੇ
ਦਰਜਨਾਂ ਗੈਂਗ ਦਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।
ਕੋਈ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਇਲਕੇ ਵਿੱਡ ਲਏ ਹਨ।

ਕਰਾਈਮ ਨਿਊਜ਼

ਨਸ਼ਾ ਖੁਆਕੇ, ਹੋਟਲ ਵਿਚ
ਲਿਜਾਕੇ ਕੇ ਪ੍ਰੈਮਿਕਾ ਨਾਲ
ਬਣਾਏ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ

○ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਦੀ ਮੌਤ
○ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ
ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲਾਇਆ ਜਾਮ

ਰਾਹੋਂ-ਇਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਸ਼ਾ ਖੁਆਕੇ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਰਾਹੋਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੇਤ ਉਸ ਦੀ ਦਾਦੀ ਤੇ ਹੋਟਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੀਤਕ ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਰਾਹੋਂ ਵਿਖੇ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਕਰ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਐਨਾਈਏ ਦੇ ਛਾਪੇ

● ਦੋ ਪਿਸਤੋਲਾਂ ਤੇ ਸੱਤ ਕਾਰਡਾਂ ਸਣੇ ਦੋ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਡੇਰਾ ਬੱਸੀ-ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੋਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ (ਐਨਾਈਏ) ਨੇ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨੌ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ। ਐਨਾਈਏ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸੋਬਾਈਲ, ਡਿਜੀਟਲ ਯੰਤਰ, ਬੈਕਿੰਗ ਲੈਣਦੇਣ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ। ਐਨਾਈਏ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲਾ ਬਾਜੂਦ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਾਂਚਾਂ, ਧਮਾਕਧੇਜ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਆਦਿ ਖਾੜਕੂ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸੈਕਟਰ 26 ਵਿਚ ਸੇਵਿਲੇ ਬਾਰ ਲਾਜ ਤੇ ਡੀ ਓਰ ਡਾਂਸ ਲਾਜ 'ਚ ਬੰਬ ਧਮਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਂਟੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਟਾਂਸਕ ਫੌਰਸ (ਏਜੀਟੀਐਫ) ਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜ਼ਾਅਦਿਂਟ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ 'ਚ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦੇ ਦੋ ਗੁਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ .32 ਬੋਰ ਦੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਿਸਤੋਲਾਂ ਤੇ ਸੱਤ ਕਾਰਡਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਅੱਧਾ ਦਰਜਨ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਯਤਨ, ਲੁਟ, ਸਨੈਰਿੰਗ ਤੇ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਸਨ। ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪਰਾਧਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਪਡੇਟ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 9 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਮਪੁਰਾ ਨੇੜੇ ਗਿੱਲ ਕਲਾਂ 'ਚ 26 ਸਾਲਾ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦੀ ਕਮਾਨ ਲੱਕੀ ਪਟਿਆਲ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪ੍ਰੋਟ ਕਰ

ਰਹੇ ਹਨ।

ਡੀਜ਼ੀਪੀ ਗੈਂਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਮਹਿਮਦਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਵਰਾਣ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਾ ਬੈਨੀਪਾਲ ਦੇ ਇਸਾਰੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਲਾਲਾ ਬੈਨੀਪਾਲ ਲੱਕੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ। ਡੀਜ਼ੀਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੜਲੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਈਸਟੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ।

ਐਸਐਸਐਸਪੀ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀਪਕ ਪਾਰੀਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਿੰਦਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਯਤਨ ਤੇ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਲਾਲਾ ਬੈਨੀਪਾਲ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਤੰਬਰ 2023 'ਚ ਇਕ ਫਾਈਨੈਂਸਰ ਤੇ ਦਸੰਬਰ 2023 ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਸਿੱਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਅੰਗਦ ਉਪਰ ਦੋ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕਤੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਇਕ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਤੇ 2 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ

ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਣਜੀਤ ਐਵੀਨਿਊ ਸਥਿਤ ਐਸਸੀਓ (ਦੁਕਾਨ-ਕਮ-ਆਰਿਸ) ਨੰਬਰ 10 ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ (ਈਓ) ਵਿੱਚ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਾਈਏ ਅੰਗਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਮੇ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਗੈਰਵ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਗੈਰਵ

ਹੈ। ਅੰਗਦ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਐਵੀਨਿਊ ਸਥਿਤ ਐਸ.ਸੀ.ਓ ਨੰਬਰ 10 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਧਿਆਨ ਸਮੇਂਦਰ ਤੋਂ ਤੇ ਡਾ: ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਮਾਈਂਦੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਾਵਤ ਅਤੇ ਅੰਗਦ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਡਾਕਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੋ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਗਦ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 1.2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਈ ਵਾਰ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਚੈਕ ਵੀ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਗੈਰਵ ਨੇ ਕੈਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਕਮ ਅੰਗਦ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੈਂਟਰ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਥਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਸੈਂਟਰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਉਪ ਕਪਟਾਨ ਪੁਲਿਸ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਟੁਵਾਲਾ, ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੁ ਵਾਸੀ ਕੋਕਰੀ ਕਲਾਂ ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਨਾਗਪਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁਕਦੱਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਦੋ ਸਾਬਕਾਂ ਨਿੱਜੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਗਠਾਕਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ

ਟਰੰਪ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏਗਾ ਰੋਕ

○ ਟਰੰਪ ਕਨੇਡਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਸਮਾਨ ਉਪਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏਗਾ ○ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਾਨ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਬਣਾ ਰਿਹੈ ਯੋਜਨਾ ○ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਚੀਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਉਪਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਸਰ

ਖਾਸ ਖਬਰ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਜੁੜ੍ਹਦੀ 8891 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਕੀਰ 3 ਸਤੰਬਰ, 1783 ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਸਮੱਝੌਤੇ ਤੱਹਿਤ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਥੋੜੀ ਬਦਲੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਆਰ-ਪਾਰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ 100 ਕੁ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਲਾਗੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਮਹਾਰੋਂ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਾਧੂ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ੍ਹਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਅਨਸਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੋਕ ਨੂੰ ਨੱਖ ਨਾ ਪਾ ਸਕਣ ਦਾ ਭੁਂਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਰ ਭੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਬਰਾਮਦੀ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਨਅਤ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰਡਰ ਸਰਵਿਸ ਏਜੰਸੀ (ਸੀਜੀਐਸਏ) ਜ਼ਿੰਮੇਵੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਫਰੀ ਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਹੋਰ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਲਈ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਨਫਰੀ ਵਿੱਚ 15 ਫੀਸਦ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਖਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਅਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦੀ ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼ ਲਾਂਘੇ ਸਿਰਫ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਘੋੜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਬੀਤੇ ਦਿਨੋਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਤੋਂ ਹੋਈ ਪਰ ਚੰਗਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੰਤਰੀ ਕਰਿਸੀਟੀਆ ਫਰੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਡੋਮੀਨਿਕ ਲੀਬਲੈਂਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਡੋਮੀਨਿਕ ਲੀਬਲੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਹੱਦੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬੇ ਇਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਨਾਲ ਮੁਲਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ, ਬੰਦੂਕਾਂ ਅਤੇ ਫੈਨਾਨਾਇਲ ਵਰਗੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੈਨੀਅਲ ਸਿਮਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸਰਹੱਦੀ ਗਸਤ ਵਧਾਏਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਵਿਖੁਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਧਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹਿੰਮ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ਼ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਿਤ ਜਵਾਬੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉੱਚ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਏ ਸਨ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਏ ਸਨ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ 'ਤੇ ਗੱਲ !

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਾਉਡੀਆ ਸ਼ੇਨਬੈਮ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ

ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, 'ਮੈਕਸੀਕੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸਫਰ ਤੈਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਅਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਕੈਨੇਡਾ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੰਬਰ ?

ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੂੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਚੀਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰਾਇਟਰਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਚੀਨ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 40% ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 25% ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੀਨੀ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ 10% ਟੈਰਿਫ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਵਾਸ ਉਪਰੋਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੈਕਸੀਕੋ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਕੀ ਹਨ ?

ਰਾਇਟਰਜ਼ ਪੋਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਚੀਨੀ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 60% ਟੈਰਿਫ਼

ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਗੇ। ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ 'ਅਮਰੀਕਾ ਮਸਟ' ਵਪਾਰਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਚੀਨੀ ਦਰਾਮਦਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੇਚੇਨੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਟੈਰਿਫ਼ ਦਰਾਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ 7.5% - 25% ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮੰਦੀ, ਕ੍ਰਿਡਿਟ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਘਰੇਲੂ ਮੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

13-20 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਰਾਇਟਰਜ਼ ਪੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣਗੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਸਤ ਅਨੁਮਾਨ 3.8% ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਯੂਐਸ ਟੈਰਿਫ਼ ਚੀਨ ਦੀ 2025 ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 0.5% - 1.0% ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਇਟਰਜ਼ ਪੋਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਰਥਾਤ ਅਸ਼ਾਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਅਤੇ 2025 ਲਈ ਅਪਣੇ ਅੰਸਤ ਵਿਕਾਸ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮਵਾਰ 4.8% ਅਤੇ 4.5% ਲਈ ਬਣਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਯੂਐਸ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 2026 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਘੱਟ ਕੇ 4.2% ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਕਨਾਮਿਸਟ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਮਾਲ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟੇਗੀ।

19 ਸਫੇਂ ਦੀ ਬਾਕੀ
ਅਤੇ ਡਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ
ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ
ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਗਾਹਕਾਂ
ਤੇ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ
ਹਨ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਆਏ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਟੈਰਿਡ
ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ
ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਹੌਡਾ, ਨਿਸਾਨ, ਟੋਇਟਾ,
ਮਜ਼ਦਾ ਅਤੇ ਕੀਆ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਯੂਨਿਟਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਏ ਪਾਰਟਸ
ਸਪਲਾਈਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਫੱਕਸਕਾਨ, ਐਨਵੀਡੀਆ, ਲੇਨਵੋ ਅਤੇ ਐਲਜ਼ੀ
ਵਰਗੀਆਂ ਏਸੀਆਈ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵੀ ਬੁਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੀਡੀਆ
ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਦੇ
ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 10% ਟੈਰਿਡ ਵੀ ਹਰ
ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਐਮ21 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ
ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ
ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਗੈਸ
ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਨੈਟਿਵਿਸਿਸ ਵਿੱਚ
ਏਸੀਆ ਪੈਸੀਫਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਰਥ
ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗੈਰੀ ਐਨਜੀ, ਅਲ ਜਸ਼ੀਓ ਤੋਂ
ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੈਰਿਡ ਕਾਰਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ
ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਾਰਸ਼ਗਟਨ ਵਿੱਚ

ਚੀਜ਼ ਦੇ ਢੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ
ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਬੁਲਾਰੇ ਲਿਉ ਪੇਂਗਯੂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਅਨ ਵਿੱਚ
ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਵ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼-ਅਮਰੀਕਾ
ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਹਿਯੋਗ ਕੁਦਰਤੀ
ਤੌਰ ਉਪਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ,

ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਸਰ ?

ਹੁਣ ਤੱਕ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤੀ
ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਟੈਰਿਵ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ
ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਅਗਲਾ ਨੰਬਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ
ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 'ਵੱਡਾ
ਵਪਾਰਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' ਕਿਹਾ ਸੀ।
ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ 'ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ
ਭਾਈਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਵੀ
ਟੈਰਿਵ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ
ਭਾਰਤੀ ਬਰਾਮਦਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਜ਼ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਵ
ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ ਬਰਾਮਦਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਬਰਨਸਟਾਈਨ ਦੁਆਰਾ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼
ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਵ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਿਰਫ
ਸੀਮਤ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ,
ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਟੈਰਿਵ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ
ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਲਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ 321 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰੇਗੀ ਐਕੁਆਇਰ

ਬਿਉਰੋ ਰਿਪੋਰਟ-ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ
ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਰੀਬ
321 ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰੇਗੀ।
ਹੁਣ ਸਰਵੇਖਣ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ
'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ
ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਰੇਲ ਲਈਨ ਲਈ
ਲਈ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਕੰਮ
ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗੀ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੱਕ ਦਾ 465
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ
ਸਿਰਫ 2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ।

ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਹੋਵੇਗੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਲ 186 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਐਕੁਆਇਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ

39, ਜਲੰਧਰ ਦੇ 49, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ 37,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ 22, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
25, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ 12 ਅਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ
ਅਤੇ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਿੰਡ
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਰੇਲਵੇ ਲਈਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ
ਅਉਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ IIHR
ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਹੋਰੇ
ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਰੇਟ ਤੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਧ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ

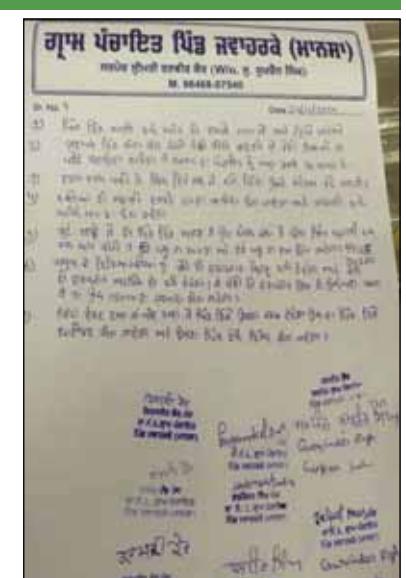
ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਈਆਂ ਬਾਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਸਖਤ ਫਰਮਾਨ !

ਪਰਵਾਸੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਵੀ ਬੈਨ

- ਪਾਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ।
- > ਸਵੇਰੇ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਢ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਲਵੇਗਾ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਨਾ ਖਡ੍ਹਾ ਜਾਵੇ।
- > ਚਿੱਟਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- > ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਸਿਗਰੇਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ

- ਨੂੰ 15000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- > ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੰਦ ਨਾ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸੜਕ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਨਾ ਸੁਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਜੋ ਪਹਾੜੀ ਕਿੱਕਰਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਗੰਦ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।
- > ਜੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਚੋਗੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ।
- > ਪਿੰਡ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ।
- > ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਸਿਗਰੇਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ

- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- > ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਉਸ ਦਾ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- > ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ 50 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ 100 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਵਲੋਂ 25 ਸਾਹਿਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

(ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲ)

ਇਕਜੁੱਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁਟੀ ਸੰਸਥਾ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ' ਵਲੋਂ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਹੇਠ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਲਾਂਬੜਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਲਾਂਬੜਾ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਰ੍ਹੇਵਾਰ ਪਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸਮਾਂ 14 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਸਨੀਵਾਰ 2024 ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਖੁਸ਼ਗਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਮਾਡਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲਾਂਬੜਾ (ਜਲੰਧਰ) ਵਿਖੇ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਵਾਰ ਪਰਿਆ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ 25 ਆਦਰਯੋਗ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ -

1. ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ,
2. ਡਾ. ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਗੋਇਲ ਸ. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨਾਵਲਕਾਰ,
3. ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਕੰਬੇਜ ਉਰਫ ਬਿੱਟੂ ਲਹਿਰੀ ਪ੍ਰ.
4. ਡਾ. ਪੰਡਿਤ ਰਾਓ ਧਰੇਨਵਰ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਇਆ,
5. ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ,
6. ਜਨਾਬ

ਨੂਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂਰ ਜਨਾਬ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਜੋਗੀ, 7. ਡਾ. ਬੀਬੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਸੌਂਦ ਬੀਬੀ ਅਫਜ਼ਲ ਤੌਸੀਫ਼, 8. ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ ਸਾਧੂ ਦਿਇਆ ਸਿੰਘ ਆਰਫ਼, 9. ਕਮਾਂਡੋਰ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਐਸ. ਐਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ, 10. ਬੀਬੀ ਨਸੀਬ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਬੀਬੀ ਦੀਪ ਕੌਰ ਤਲਵਣ, 11. ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸ. ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ-ਚਿਤਰਕਾਰ, 12. ਸ੍ਰੀ ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ ਡਾ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, 13. ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਡਾ. ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਲੱਗ, 14. ਸ੍ਰੀ ਆਸ਼ੀ ਈਸਪੁਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, 15. ਡਾ. ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੀਰ ਬੀਬੀ ਅਜੀਤ ਕੌਰ, 16. ਢਾਡੀ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, 17. ਸ੍ਰੀ ਤਰਸੇਮ ਚੰਦ ਭੋਲਾ ਕਲਹਿਰੀ ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, 18. ਕਵੀਸ਼ਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਬਾਈ ਜਨਾਬ ਬਾਬੂ ਰਜਬ ਅਲੀ, 19. ਡਾ. ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਲਾਲ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਡਿਕ, 20. ਸ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਟਹਿਣਾ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ, 21. ਡਾ. ਬੀਬੀ ਨਬੀਲਾ ਰਹਿਮਾਨ ਬੀਬੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, 22. ਸ੍ਰੀ ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ ਸ੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, 23. ਬੀਬੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ/ ਬੀਬੀ ਪਵਨਦੀਪ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ

/ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ 24. ਜਨਾਬ ਨਾਸਿਰ ਵਿਲੋਂ ਜਨਾਬ ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, 25. ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿੰਟੂ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਆਲਮ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਰਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਹਸਤੀ ਨੂੰ 25000/- ਰੁਪਏ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ, ਦਸਤਾਰ/ ਫੁਲਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਭੰਗਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਭੰਗਾਲਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਹਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ (ਚਿੱਟੀ), ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਬੈਕ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ ਪ੍ਰਤਾਪਧੁਰਾ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੋਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਜੜਾ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਿੱਟੀ-ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ (ਲਾਂਬੜਾ), ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਤੀ ਦੇਵੀ ਤੇ ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। (ਨੋਟ- ਵਰ੍ਹੇਵਾਰ ਪਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਕਾਲਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ)

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਵਿਸੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਯੂਰਪੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਸ. ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਵਾਲਸਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆਂ (ਇੰਗਲੈਂਡ) ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਸੰਚਾਲਕ ਮੰਜਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਭੰਗਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਭੰਗਾਲਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਹਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ (ਚਿੱਟੀ), ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਬੈਕ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ ਪ੍ਰਤਾਪਧੁਰਾ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੋਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਜੜਾ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਿੱਟੀ-ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ (ਲਾਂਬੜਾ), ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਤੀ ਦੇਵੀ ਤੇ ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। (ਨੋਟ- ਵਰ੍ਹੇਵਾਰ ਪਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਕਾਲਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ)

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ - ਬਲਜਿੰਦਰ ਰਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥ ਲਾਂਬੜਾ,

ਮੋਬਾਈਲ -98766-83717

♦ ਅਪੀਲ ♦

ਭੇਖੁੱਖ ਗੱਲਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਇਸਰਾਈਲ ਤੇ ਯੂ ਏ ਈ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਕੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਮੁੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲਵਾਂਕਾ ਟਰੰਪ ਕਿ ਉਹ ਕੀਮਤ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।" 2017 ਤੋਂ 2021 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਭਾਈ ਭਾਈਜਾਵਾਦ ਦੇ ਮੁੰਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਾਂ ਕੁੱਦਰਤੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।" 2017 ਤੋਂ 2024 ਦੀ ਚੋਣ ਮੁੰਹਿਮ ਵਿਚ ਉਹ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪ੍ਰਾਨਗੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾ ਲੱਖ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਟਾਈਮ ਤੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਬੂਟੇ ਮਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜੀ।

• -ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਂਗ ਰਚਣ ਵਾਲੀ
ਲੜਕੀ ਡਿਪੈਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਜੂ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼-ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਬਰ
 ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਇਕ
 ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਕ ਸਮਾਗਮ
 ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ
 ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ 'ਤੇ
 ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬੇਹੁਦ
 ਸਖਤ ਇਤਰਾਜ਼
 ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀ
 ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ
 ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ
 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ
 ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਦਰਅਸਲ ਇਸ
ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਇਕ
ਲੜਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸਮਾਜਾਮ
ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਂਗ ਰਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਤਾਂ
ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਣ ਲੱਗੀ। ਪਰ ਹੁਣ
ਇਸ ਸਭ ਵਿਚਾਲੇ ਖਬਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ
ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਇਹ ਸਮਾਜਾਮ ਸੀ ਉਸ ਦੇ
ਸ਼ੈਕਟਰੀ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਰਿਹਾ ਇਹ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਿਆ। ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ
ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਂਗ ਰਚਾਉਣ

ਸ਼ਹਿਡੇਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਜਥੇਬੰਦੀ
ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਮਗਰਾਂ ਖਿਮਾ
ਯਾਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ
ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਜੇ ਸਬੰਧਿਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ
ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਦੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ
ਵਿਚ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ
ਆਖਿਆ ਹੈ।

ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ

ਅੱਜ ਗਗਨ ਦੇ ਘਰ ਜਦੋਂ ਚੌਥੀ ਬੇਟੀ ਨੇ
ਜਨਮ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਇੰਜ
ਘੁਰ-ਘੁਰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ
ਐਸਾ ਗੁਨਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦੀ ਮੁਆਫੀ
ਦੇਣੀ ਅਸ਼ੰਭਵ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪੱਕੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ
ਗਗਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੱਚੀ ਦਾ ਬੇਅਥਾਰ
ਪਿਆਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਡਰ ਗਗਨ ਨੂੰ
ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੇ
ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ (ਸੱਸ, ਸੁਹਗਾ, ਪਤੀ) ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ
ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾ ਹੀ ਨਾ ਦੇਣ। ਸੱਸ ਵੱਲੋਂ
ਕਰੋ ਸਬਦ ਗਗਨ ਦੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦਿਮਾਗ
ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਕੁੱਝ
ਐਤਕੀ ਵੀ ਪੱਥਰ ਜੰਮਿਆ ਤਾਂ ਘਰੇ ਨਹੀਂ
ਲਿਆਇਆ।

ਵੇਖੋ ਜੀ ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ ! ਗਗਨ ਦੀ ਸੱਸ
ਕੁੜੀ ਤੇ ਗਗਨ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਬਾਹਰ
ਆਈ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਇੱਕ ਅਧੱਖ਼ਤ ਜਿਹਾ ਜੋੜਾ
ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਤਰਲੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਓ ਨਾਹ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ
ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ । ਸਾਡੀ ਆਸ ਦੀ
ਆਖਰੀ ਕਿਰਨ ਤੁਸੀਂ ਹੋ । ਪਰ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ
ਸਭ ਰਿਪੋਟਾ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਅੱਲਾਦ
ਜੋੜਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਤਾਹਨੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬਾ
ਤੇਰੇ ਘਰ ਘਾਟਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸੀਜ਼ ਦਾ ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ
ਪੁੱਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਪੀ ਹੀ ਦੇਂਦੇ । ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਹੀ
ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਗਗਨ ਦੀ ਸੱਸ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪਏ ਤਾਂ
ਉਸਨੇ ਝੱਟ ਹੀ ਉਸ ਬੇਅੱਲਾਦ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ,

★ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ★

“ਭੇਣੇ ! ਇੱਜ ਨਾ ਕਹਿ। ਇਹ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਆ, ਜਿਸਦੇ ਮਗਰ ਪੈ ਜਾਣ ਫਿਰ ਇੰਨਾ ਤੋਂ ਖਹਿਜ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਛੁੱਟਦਾ। ਆਹ ਚੌਂਕਾ ਪੱਥਰ ਹੈ ਸਾਡੇ। ਕਿਵੇਂ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾ ਇੰਨਾ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਘਰ ਭਰਤਾ ਇਸ ਚੰਦਰੀ ਨੇ ਪੱਥਰਾ ਨਾਲ।” ਪਰ ਜਿਸਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੁੱਖ ਹੋਵੇ ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਜੋੜੇ ਨੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਭਾਂਪ ਲਈ ਤੇ ਕੁੜੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਗਗਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਭਨਾ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਬੁਜ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਉਠੀ।

ਹੁਣ ਗਗਾਨ ਨੇ ਵੀ ਦਿਲ ਤੇ ਪੱਥਰ ਰੱਖ
ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ
ਹੁੰਡੂ ਕੇਰਦੀ ਹੋਈ ਦਿਲ ਹੀ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੋਚੇ
ਕਿ ਚਲ ਮੇਰੀ ਬੱਚੀ ਜਿੰਦਾ ਤਾਂ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵੇਂ
ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਵੇਖੋ! ਰੱਬ
ਦੇ ਰੰਗ। ਜਿਹੜੀ ਬੱਚੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਸੀ। ਅੱਜ
ਉਹੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੇਅੱਲਾਦ ਜੋੜਾ
ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸੇ ਬੱਚੀ ਦੇ
ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ
ਸਨ। ਵਧਾਈਆ ਮਿਲ ਰਹੀਆ ਸਨ, ਰੱਬ ਦਾ
ਸ਼ਕਰਾਨਾ ਉਸ ਜੋੜੇ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤਾ
ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀਆ ਦੀ
ਤੁਰਾ ਪਾਲਿਆ ਪੇਸ਼ਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ
ਸਭ ਰੱਬ ਦੇ ਹੀ ਰੰਗ ਨੇ। ਜਿਸਨੇ ਸਮੇਂ

ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਨੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 710
ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1600 ਕੀਤੀ

ਸਿਭਨੀ-ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬੌੜਾ ਅੰਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਨੇ 1 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 710 ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1600 ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕੀਰਤੀ ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਨਾਲ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਚਾਹੀਦਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਠਾਵੇਗਾ।

ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਦੁਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਬਿੱਲ ਪਾਸ

ଓ ইন্দুং পলেটদারমাং নে না কীতী পাললা তঁ লঁগোগা ভারী জুরমানা

ਮੈਲਬੰਨ-ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਭਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਂਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ 102 ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ 13 ਵੈਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਬਿੱਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਕੋਲ ਉਮਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਿਕਟਾਕ, ਫੇਸਬੁੱਕ, ਸੋਨੈਪ ਸੈਟ, ਰੇਡਿਟ, ਐਕਸ ਤੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਆਦਿ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਇਥੋਂ ਖਾਤੇ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਢਾਈ ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿੰਦਾ ਮਤਾ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਫਿਰ ਫਲਾਈ ਬੂਟਿਆਂ
 ਲਈ ਅੰਕੜ ਬਣਨ। ਡੇਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਸੂਰਦੇ।
 ਪੁੰਗਾਰੇ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਕਣ ਵੇਲੇ
 ਅਤਿਅੰਤ ਸੇਗੀ ਹੁੰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੋਂ ਹੀ ਇਸ
 ਨੇ ਇਹ ਪਲਾਟ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਬੂਟੇ ਉਵੈਂ ਹੀ।
 ਡੇਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਾਂ ਤੋਂ ਪੁੰਗਾਰੇ ਫੇਰ ਛੁੱਟੇ। ਪਲਾਟ
 ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਲਕ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ
 ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਟੇਢੀ ਨਜ਼ਰੇ ਨਾ
 ਤੱਕਿਆ। ਮੁੱਢ ਬਦੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਛੁੱਟੇ ਪੁੰਗਾਰੇ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਵੇਖ ਸਕੇ ਸਨ।
 ਚਾਰ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਪੁੰਗਾਰੇ
 ਪਲਾਟ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜੋ ਪੌਣੇ ਕੁ ਛੇ ਛੁੱਟ ਉੱਚਾ
 ਸੀ, ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਰ ਕੁ ਛੁੱਟ ਉੱਚੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ਤਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਮੋਟੀਆਂ ਸੋਟੀਆਂ ਜਿਹੇ
 ਹੋ ਚੱਲੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਪੁੰਗਾਰੇ
 ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਪਲਾਟ ਮਾਲਕ ਪਾਸੋਂ
 ਜੀਵਨ ਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ
ਪਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।
ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦਾਤਰ ਸੀ। ਡੇਕਾਂ ਦੇ
ਪੁੰਗਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਜਿਵੇਂ
ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੇ ਮਾਲਕ 'ਤੇ
ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੋਵੇ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲਕ
ਇੱਕ ਮੁੱਢ ਦੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਪੁੰਗਾਰਿਆਂ ਦੇ
ਤਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਜਿਹੇ ਕਰਕੇ, ਖੱਬੇ ਹੱਥ
ਨਾਲ ਦੱਬ ਕੇ, ਜੋਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਦਾਤਰ ਦਾ ਟੱਕ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੀ
ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਇਆ, “ਇਹ ਸੁੱਕ
ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਚੁੱਲੇ ‘ਚ ਬਾਲ ਲਵੈਂ।”

-ਡਾ. ਬਲਵੀਰ ਮੰਨਣ

ਕੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿਚ ਘਰ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਮੌਦੀ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਅਡਾਨੀ ?

ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਰਿਪੋਰਟ

○ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ○ ਫਰਾਂਸ ਦੀ
ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਟੋਟਲ ਐਨਰਜੀਜ਼ ਵਲੋਂ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਘਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਗੱਤਮ ਅਡਾਨੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਕੁਝ ਨਾ ਵਿਗੜੇ, ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਉਹ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿਚ ਘਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ 21 ਦਿਨ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕੀਨੀਆ ਨੇ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸੌਂਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ 'ਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਰਾ ਦਿਸ਼ਾਨਿਧਿ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸੌਂਦੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਉੱਧਰ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਟੋਟਲ ਐਨਰਜੀਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਨਵਾਂ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਪੈਰ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਕਿ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਮਿਲਣਾ ਲਗਭਗ ਨਾਮੁਸ਼ਕਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਨ ਅਰਬਪਤੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜਾਰਜ ਸੋਰੋਸ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਅਰਬਪਤੀ ਸਮਾਜਸੇਵਕ ਜਾਰਜ ਸੋਰੋਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਤਮ ਅਡਾਨੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪ) ਨੇ ਸੋਰੋਸ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸਖ਼ਤ ਇਤਿਰਾਜ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਖੋਜ ਕੰਪਨੀ 'ਹਿੰਡਨਬਰਗ ਰਿਸਰਚ' ਦੀ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ

ਭਾਰੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਸੋਰੋਸ ਨੇ ਮਿਉਨਿਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ 'ਸਵਾਲਾਂ' ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।' ਸੋਰੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੁੜ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਸਨ ਦੋਸ਼

ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੱਤਮ ਅਡਾਨੀ, ਅਡਾਨੀ ਗਰੀਨ ਦੇ ਸਾਗਰ ਅਡਾਨੀ ਅਤੇ ਛੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੋਰ ਉਰਜਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 265 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 2265 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੱਤਮ ਅਡਾਨੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਸਮੂਚੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣਾਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ

ਵੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੰਗਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਿੰਡਨਬਰਗ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਡਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਉੱਭਰਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਬਹੁਕੰਮੀ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਲਾਇਆ ਰੋਇਆ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਣੇ ਅਹਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ (ਜੇਪੀਸੀ) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸੇਬੀ' ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਜੁਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਹਿੰਡਨਬਰਗ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਮਾਧਿਕੀ ਬੁਚ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੇਬੀ' ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਹੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਦਾਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਡਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ 'ਪੈਸਾ ਖਾਲਾਉਣ' ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਸੇਬੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸਟਾਕ ਹੋਰ-ਫੇਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੇ ਸੇਬੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ 2023 ਵਿੱਚ ਛੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਦਾਖਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਸੇਬੀ' ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਸਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਤਾ (ਸੇਬੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ) ਬੁਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮਾਧਿਕੀ ਬੁਚ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀ ਮੁਖੀ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਲੋਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਕਈ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਿਥਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਮੇਖ - (ਜਨਮ 14 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ)
ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਵੱਧਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਆਤਮਬਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਜਾਂ ਅਖੋਤੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫੌਜੇ।

ਬ੍ਰਿਥ - (ਜਨਮ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 14 ਮਈ)
ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣੇਰੀ। ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਬਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਲਮੰਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਰਾਰੀਬ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਨੂੰ ਖਾਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਖਵਾਉ, ਕਮਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਹੋਵੇਗੀ।
ਮਿਥੁਨ - (ਜਨਮ 15 ਮਈ ਤੋਂ 14 ਜੂਨ)
ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਕੁਝ ਸੋਚੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਚਾਨਕ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਤੋਂ ਧੋਖਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਲੰਬੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਬੀਤੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹੋ।

ਕਰਕ - (ਜਨਮ 15 ਜੂਨ ਤੋਂ 15 ਜੁਲਾਈ)
ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਣੇਗਾ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੱਤਡੇ ਅਤੇ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੰਗਲ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਵੇਗੀ।

ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਮਿਤੀਆਂ

ਵੀਰਵਾਰ 5 ਦਸੰਬਰ ਬੁੱਧਵਾਰ 11 ਦਸੰਬਰ 2024 ਤੱਕ

ਰਸ਼ਾਫ਼ਲ ਜਾਂ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਪਰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਸ਼ਾਪੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਹ ਕਾਲਮ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿੱਚ ਛਸਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੋਧ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗਲੁੰ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਵੀ ਸਕਣ। -ਸਪਾਂਕ

ਸਿੰਘ - (ਜਨਮ 16 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 15 ਅਗਸਤ)

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਧਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣੇਰੀ। ਅਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਵੀ ਵਾਧੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜ-ਦੌੜ, ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਉਤੇਜਨਾ ਕਾਰਜ ਕੋਈ ਬਣਿਆ ਕੰਮ ਵਿਗੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉ, ਕੜਵਾਹਾਟ ਘਟੇਰੀ।

ਕੰਨਿਆ - (ਜਨਮ 16 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 14 ਸਤੰਬਰ)

ਵਪਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੱਧਮ ਰਹੇਗੀ, ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਚਾਲ ਬਣੇਰੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਾਧਨ ਬਣਨਗੇ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਕੀ ਦੇ ਸੇਕ੍ਰੇਟ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੰਗਲ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਵੇਗੀ।

ਤੁਲਾ - (ਜਨਮ 15 ਸੰਤੰਤਰ ਤੋਂ 14 ਅਕਤੂਬਰ)

ਸੁੱਭ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਪਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬਿਤੀ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਣ-ਇੱਜਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਕੁਝ ਕੰਮ ਬਣਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਨ ਨੂੰ ਸਬਿਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਠ ਕਰੋ ਤੇ ਚਾਰੂ ਘਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੋ।

ਬਿਧੁਤ - (ਜਨਮ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 13 ਨਵੰਬਰ)

ਆਰਬਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਣੀਆਂ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੱਤਡੇ ਤੇ ਧਨ ਦਾ ਖਰਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਢੂਰ ਨੌਜੇ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵੀ ਧੋਗ ਹਨ। ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਲਹ-ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਨ - (ਜਨਮ 14 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 13 ਦਸੰਬਰ)

ਉਮੀਦ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲਾਤ ਬਣਨਗੇ। ਮਨਚਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਧਨ ਮਿਲਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਵੀ ਬਣਨਗੇ। ਸਿਹਤ ਸਬਿਧੀ ਖਾਸ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚੁੱਸ ਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਤੋਂ ਬਚੋਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਹੋਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਵੇ।

ਮਕਰ - (ਜਨਮ 14 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 12 ਜਨਵਰੀ)

ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਦਿਮਾਰੀ ਤਣਾਉ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰੋਸਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਹੇਗਾ। ਧਨ ਦਾ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰੋ।

ਕੰਭ - (ਜਨਮ 13 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 11 ਫਰਵਰੀ)

ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਭ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰੋਬਾਰ/ਨੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਕੀ ਲਈ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਣਾ ਸੁੱਭ ਰਹੇਗਾ, ਪਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਖਾਸ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਹੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ, ਕਮਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੀਨ - (ਜਨਮ 12 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 13 ਮਾਰਚ)

ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਧਨ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਖਰਚ ਵੀ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਸਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉਲੜਣਾ ਵੱਧਣਗੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਵੀ ਪਰਾਏ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ।

ਹਾਸੇ ਦੀ ਪਟਾਰੀ

ਪਤੀ, ਤੂ ਪੇਕੇ ਜਾਂਦੀ ਏਂ ਤਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਏਂ ?

ਪਤਨੀ, ਸਾਡੀ ਐਰਤਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਚਾਹੇ 40-50 ਸਾਲ ਦੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪੇਕੇ ਘਰ ਪੈਰ ਧਰਦਿਆਂ ਹੀ 16-18 ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਦੀ ਫੀਲਿੰਗ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਫੀਲਿੰਗ ਕਦੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?

ਪਤੀ, ਬਸ ਉਦੋਂ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਤੂ ਪੇਕੇ ਜਾਂਦੀ ਏਂ।

ਗੁੱਲ ਦਾ ਰੇਡੀਓ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰੇਡੀਓ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਚੁਹਾ ਮਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਬੌਲਿਆ, ਉਹ ਤੇਰੀ ! ਚੱਲੇਗਾ ਕਿਵੇਂ ? ਸਾਲਾ ਸਿੰਗਾਰ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ।

ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਸਬਜ਼ੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਬਣੀ ਹੈ ?

ਮਾੜੀ ਦੱਸ ਦਿਉ ਤਾਂ ਬਿੱਂਦ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਦੱਸ ਦਿਉ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਹ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਹੰਸਲੋ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਟਿਕਾਣ

ਕਿੰਗਵਾਰੇਮ ਬੈਕਿਊਟਿੰਗ ਸੂਟੀਟ

ਸਾਡੇ ਤਾਜ਼ਾ ਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੁਹਾਡੀ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸਾਡੀ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਸ ਮੁਫਤ !

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਸਾਡੀ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਰਿਵਸ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਹਿਮਾਨ ਅਸ-ਅਸ ਕਰ ਉਠਣਗੇ।

ਵਿਆਹ ਮੈਂਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰੇ ਦੀ ਚਾਹ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੇਤ, ਪਕੋਂਡੇ, ਸਪਾਰਿੰਗ ਰੋਲ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਮਿਠਿਆਈ ਬਹੁਤ ਰਿਆਇੰਡੀ ਭਾਵ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਦੇ ਹਨ !

ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਤੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਵ : ਉਮਰਾਓ ਅਟਵਾਲ ਦੇ 40 ਸਾਲਾ ਤਜ਼ਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ

ਯੂ.ਕੇ. 'ਚ ਲੱਭ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤ ਤੋਂ ਮਾਹਿਰ

ਸਵ: ਸੁ. ਉਮਰਾਓ ਅਟਵਾਲ

KINGSWAY BANQUETING SUITE

270-272 BATH ROAD, HOUNSLOW, MIDDLESEX, TW4 7DF.

(OPP. HOUNSLOW WEST TUBE STATION)

TEL: 020 8570 8351

Email: Kingswaylondon@icloud.com, www.kingswaybanqueting.com

PANJAB TIMES (EST 1965)

FOR SUBSCRIPTION
(PLEASE TICK ONE RELEVANT BOX)

6 MONTHS ---- £95

1 YEAR ---- £180

NAME.....

ADDRESS.....

POST CODE.....

TEL.....

Barclays Bank details: ACCOUNT: Punjab Times Trust

ACCOUNT NO: 20853011 SORT CODE: 20-25-85

Post with payments to: SUBSCRIPTION

PANJAB TIMES BRIDLE GATE LANE, ALVASTON, DERBY, DE24 0QW, U.K.

TEL: 01332 372851 FAX: 01332 374819

or please ring on Mo: 07966 388 388

www.panjabtimes.uk Email: Panjabtimes@aol.com

THE PANJAB TIMES' NEW FEATURE: Tweets of the Week

X Twitter:@SanghaDr. Principal Dr. Sujinder Singh Sangha OBE FRSA

- ਲੇਖਕ -
ਸੁਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਸੰਘਾ

2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਦਾ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਦੇ ਕੌਮੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੀਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫਸ਼ਿਲ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਹਰਗ੍ਰੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ, ਸਮੁਚਿਤ ਵਿਚ ਸਾਬੰਧਿਤ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ, ਵਖ-ਵਖ ਗੁਨਾਹਾਂ, ਭੁਲਾਂ-ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਣਗਿਹਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਜਾਵਾਂ, ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸਮੇਤ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦੇ, ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਾਬੰਧਿਤ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ, 'ਸੌਦਾ-ਸਾਧ' ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ, ਗੋਲੀਕਾਂਡ, ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੁਝਾਹੀਆਂ...ਸਾਬੰਧੀ ਸਭਨੀਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਥਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਭੁਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁਆਫੀ-ਜੋਦੀਆਂ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ- ਸਜਾਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ। 1978 ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕੇ ਤੋਂ 2017 ਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਕਾਲ ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੁਣ ਦਾ 'ਫਖਰੇ-ਕੌਮ' ਖਿਤਾਬ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸਮੁਚਿਤ ਅਗਵਾਈ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ-ਸਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ, ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਗਹਾਂ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਭਾਰਤੀ, ਡੈਲੀਗੋਟਾਂ, ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਂਣੇ। 2025 ਵਿੱਚ ਨਵਿਆਇਆ ਅਤੇ ਪੁੰਨਰਗਠ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮੁੜ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ - ਇਹੋ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸਮਕਾਲੀਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਸਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਸੌਖਿਆਨੀਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਲਸਫੇ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਤਤ-ਗਵਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਹਰੀ ਦਬਾਅ ਵੀ ਅਤਿਅੰਤ ਸਨ।

ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾਂ ਵੀ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਖ, ਪੀਗੀ ਪਖੋਂ ਤਾਂ ਇਕੋ ਥਾਂ ਸਫ਼ਰ ਵਿਛਾ ਕੇ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੀਰੀ ਪਖੋਂ ਇਹ ਅੰਭੇਵ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ, ਤਾਜੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਰਦੇ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ, ਗੁਸੇ-ਰਾਜੀ ਅਲਗ-ਬਲਗ ਹੋਇਓ ਅਕਾਲੀ, ਟਕਸਾਲਾਂ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਦਲਾਂ, ਜਥਿਆਂ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ,

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫੀਚਰ - ਟਵੀਟਸ ਆਫ ਦਾ ਵੀਕ

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪਖੀ ਖਾਡਕੁਵਾਦੀ ਤੇ ਨਰਮਦਲੀਏ, ਕੁਝ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਂਦਰਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਦੇਦਾਰ ਹਨ।

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਪੋ-ਅਪਣੇਂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਏ। ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਭ ਸਿੱਖ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਰਵਉਤਮ ਤਖਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ...ਸਾਬੰਧੀ ਸਭਨੀਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਥਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਭੁਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁਆਫੀ-ਜੋਦੀਆਂ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ- ਸਜਾਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

.....

2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਦਾ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਭਵਿੱਖਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾਕੁਨ੍ਠ ਆਧਾਰ ਬਣੇਂਗ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਮਸਲੇ: ਸਿਧਾਂ-ਸਮਰਪਿਤ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਸ਼ਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀ ਅਗਵਾਈ, ਨਵਿਆਏ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਲੋੜੇ ਹਨ।

.....

ਜਥੇਦਾਰ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈਆਂ, ਇਹ ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਸੰਤੁਲਤ ਬੁਧ-ਵਿਵੇਕ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹਿਕ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਹਲਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਸਾਫ਼, ਵਾਜਬਤਾ ਤੇ ਖਿਮਾਂ-ਜਾਚਨਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗ।

.....

ਵਲੋਂਤੋਂ ਵੇਖਿਆਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਯੂਨੀਅਨ ਮੰਤਰੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਰਹੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਬਾਅਦ, ਰਾਹ ਕੁਝ ਅਸਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨੀਂ ਸਭਤਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੂਹਿਕ ਭੁਲਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਈ ਸੀ।

.....

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਆਪਣਾਂ ਮੁਆਫੀਨਾਮਾ

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਭਵਿੱਖ ਵਲ ਤੌਰੇਨ ਵਾਸਤੇ:

1. ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮੂਹ 'ਤਨਖਾਹਾਂ-ਸਜਾਵਾਂ-ਸੇਵਾਵਾਂ' ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾ ਲਿਆ ਜਾਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਹੈ, ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤਹਿਤ ਸਦਾ-ਚਾਰਕ ਹੈ।

ਗਜਨੀਤਕ ਸਜਾ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਚੌਣ-ਹਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਖਰਾ ਸੰਦਰਭ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਇਸਤੇ ਸਿਆਸਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਨਾਲ ਸਾਬੰਧਿਤ ਮਸਲੇ, ਦਸ ਵਰੇ ਹੋਰ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ।

ਅਗਾਂਹ ਅਸਲੋਂ ਤਫ਼ਤੀਸ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਡੇਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਤਕ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪੁਜੇਗੀ? ਹੁਣ ਤਕ ਤਿੰਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

2. ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ

ਗੁਰਪੁਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਓ, ਬਹੁਤ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹਕ ਅਤੇ ਸਮਝਾਈ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ-ਪਰੰਤੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3. 'ਨਿਪਟਾਰੇ' ਉਪਰੰਤ, ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖੋਲਈ, ਫਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਲੀਗੇਟਾਂ, ਕਮੇਟੀਆਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਚੌਣ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਪਛਾਣਿਆਂ, ਰੋਸ਼ਨ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਅਗਹਾਂ ਵਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

.....

ਹੁਣ ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮਸਲੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਉਪਰੰਤ, ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਲਹਿਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠਾਂ, ਨਵੀਨਤਾ ਤੇ ਪੁੰਨਰਗਠਾ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ।

ਪਹਿਲੇ X tmwtr ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਤੌਰ-ਵਿਡੋਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ-ਸੰਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਭਲਿਭਾਂਤ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੇਮ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਹਾਂ ਤੌਰਨਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁਣਾਂ, ਇਕ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਨਾਂ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਆਸੀ ਘਸਮਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆਕੇ, ਕਾਬਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ, ਨਿਰਾਰਥ ਆਪਸੀਂ ਵਿਰੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਬਚਤ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਹਿਨਾਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

.....

2007...2015...2017 ਨਾਲ ਸਾਬੰਧਿਤ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ, ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖ ਕੋਮ ਦਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਬਹਿਨਾਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਹਿਸਾ ਸਫ਼ਾ 26 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

25 ਸਵੇਂ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ, ਗੈਰ-ਉਸਾਰੁ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਹੁੰਣੇ ਵਿਰੋਧ/ਵਖਰੇਵੇ/ਜਲੀਲਵਾਈ ਪਰਾਪੇਂਡੀ ਸਿਖ-ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ...ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤੋਂ ਲਾਭਾਤੀ ਬਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਤਾਕਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿਖ-ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਸਥਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਰਬਉਂਚ ਸਿਖ-ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫਸੀਲ ਤੋਂ, ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿ। ਰਾਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ 'ਚ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਐਲਾਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਰਿਆਦਾ ਤਹਿਤ ਉਹ 'ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੰਤ, ਬਾਦਲ ਹੁਣਾਂ, ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ। ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ 'ਤਨਖਾਹੀ-ਸਜ਼ਾ' ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣਾ ਪਤਰ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਸਲਾ ਡੇਰਾ ਸਾਧ ਰਾਮ ਰਹੀਮ, ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਵੇਣਾਂ ਲੈਂਣ ਦਾ ਸੀ। ਤਦੇ 2007 ਅਤੇ 2015 ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪੰਥਕ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਵਾਲੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵੇਖੇ ਗਏ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ, 'ਸੌਦਾ-ਸਾਧ' ਨੂੰ

ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਂ ਮੌਜੂਦੀ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਬੇਨਿਜਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰਮ ਕਰਵਾਏ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਅਤੇ ਬਾਅਦਲੀਆਂ ਕੁਤਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁਕਿਓ 2017 ਤਕ ਦੇ ਘਟਨਕਾਂ ਲਈ, ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ 'ਤਨਖਾਹਾਂ-ਸਜ਼ਾਵਾਂ' ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਤੋੜ-ਵਿਛੋਕਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ-ਸੰਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਹਾਂ ਤੋਰਨਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁਟਣਾਂ, ਇਕ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਨਾਂ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਆਸੀ ਘਸਮਾਣਾਂ ਵਿਰੁੱਧਿਆਕੇ, ਕਾਬਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ, 'ਸੌਦਾ-ਸਾਧ' ਨੂੰ

ਨਿਰਾਖ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਖਚਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੋਸਲ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚਕਰ ਪਾਈ-ਵਧਾਈ ਰੱਖਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਸਾਰੁ ਭਵਿੱਖ ਵਾਲ ਤੋਰਨ ਵਾਸਤੇ:

1. ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮੂਹ ਧਾਰਮਿਕ ਤਨਖਾਹਾਂ-ਸਜ਼ਾਵਾਂ-ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਹੈ, ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤਹਿਤ ਸਦਾ-ਚਾਰਕ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਜ਼ਾ ਤਿੰਨਾਂ ਹਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਖਰਾ ਸੰਦਰਭ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਖ-ਪੰਥਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਇਸਤੇ ਸਿਆਸਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ

ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਪੰਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਸਲੇ, ਦਸ ਵਰੇ ਹੋਰ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ।

2. ਸ. ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਨਾਲ ਜੁਕਿਓ 'ਸਬੰਧਿਤ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ' ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ-ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੁਰਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਅਸਤੀਫ਼ੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਜਮਾਂ ਕਰਾ ਦੇਣ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰ।

3. 'ਨਿਪਟਾਰੇ' ਉਪਰੰਤ, ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖੋਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਡੇਲੀਗੋਟਾਂ, ਕਮੇਟੀਆਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇ।

4. ਸਮਕਾਲੀਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਆਧਾਰਤ ਨਵਿਆਇਆ ਅਤੇ ਪੁੰਨਰਗਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਜਮੂਹੀ, ਵਿਕੰਦਰਤ, ਪੰਥ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਭਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੰਥਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਆਂ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ, ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ (ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਜਜ, ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ, ਇਕ ਵੱਡੇ ਪਤਰਕਾਰ ਅਧਾਰਿਤ) ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ, ਜੋ ਸਮੂਹ ਸਮੱਗਰੀ/ਬਿਆਨਾਂ/ਗਵਾਹੀਆਂ/ ਖਤਾਂ ਆਦਿ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ - ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਕੇ, ਸਿਟੇ ਅਤੇ ਸਬਕਾਂ ਲਈ, ਇਕ ਵਰੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ

* * * * *

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 'ਬੈਂਕਸਗਿਵਿੰਗ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਛਕਾਇਆ ਲੰਗਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੋੜਾਂ ਬੰਗਾ)- ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ 'ਲੈਟੱ ਅਸ ਸ਼ੇਅਰ ਏ ਮੀਲ' (ਐਲ ਐਸ ਐਸ) ਨੇ ਬੈਂਕਸਗਿਵਿੰਗ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ, ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ, ਮਾਸਾਚੂਸੈਟਸ ਤੇ ਕੋਨੈਕਟੀਕਟ ਵਿਚ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਛਕਾਇਆ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 10000 ਤੋਂ ਵਧ ਲੰਗਰ ਦੇ ਪੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਸੇਵਾ ਵਿਚ 700 ਤੋਂ ਵਧ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਗਰ ਦੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਇਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਹੀ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਬੀਬੀ ਹਰਲੀਨ ਕੌਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਬੇਚੋੜ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਐਲ ਐਸ ਐਸ ਵੱਲੋਂ ਹਿੱਤੇ ਸਾਲਾਂ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਤੇ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਲਾਨਾ 20000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕਸਗਿਵਿੰਗ ਦੀ ਇਹ ਹੀ ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।

VACANCY FOR RELIGIOUS WORKER

Job Title: Religious Worker (Sikh Faith) **Location:** Derby, UK
We are seeking a dedicated and knowledgeable individual to serve as a Religious Worker within the Sikh faith. This role involves supporting the spiritual, cultural, and community needs of the local Sikh congregation and promoting Sikh teachings and values.

Key Responsibilities:

- * Perform and assist in religious ceremonies, including Kirtan, Ardas, and Paath.
- * Provide guidance and support to members of the congregation in matters of faith and spirituality.
- * Organise and lead educational sessions on Sikh principles and practices.
- * Assist with the preparation and serving of Langar.
- * Promote community outreach and interfaith engagement.
- * Support the maintenance of the Gurdwara and ensure adherence to Sikh customs and traditions.

Person Specification:

- * Must be a practicing member of the Sikh faith.
- * Proficiency in reading and understanding Gurmukhi and Sikh scriptures (Guru Granth Sahib Ji).
- * Experience in conducting Sikh religious ceremonies.
- * Strong interpersonal and communication skills.
- * Committed to promoting Sikh values and principles.

How to Apply: To apply, please submit your application detailing your experience and motivation for this role.

Deadline for Applications: Applications must be submitted before 13-12-2024

Applications should be sent to Email: info@sgssderby.com
or delivered to the Gurdwara Sahib's Address below:

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara

1 Princes Street, Normanton, Derby. DE23 8NT. TEL: 01332 773010

PLEASE CONTACT BHAI AJIT SINGH 07533 362911

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣੇ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿਲ

98781 11445

ਅਬਿਆਣਾ ਕਲਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਖਤਿਆਰ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਮੰਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੁਖਸਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ, "ਪਿਛਲੇ ਅਉਗੁਣ ਬਖਸਿ ਲਏ, ਪ੍ਰਭੂ ਆਗੈ ਮਾਰਗ ਪਾਵੈ"

• ੧੯੯੯ ਚ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਪਰ ਨਹੀਂ, ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਗਾਹਕ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੀ ਲੋਕ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਲਈ ਨਿਭਣਾ ਪਿਆ। ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਚਲੋ ਬੈਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ਣ।

• ਸਿੱਖ ਲਈ ਉਰਜਾ ਦਾ ਸੋਮਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥਕ ਪੀੜਾ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਲੋਚਦੀ ਵੀ ਹੈ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਕਈ ਸੁਆਲ ਅਤੇ ਹੱਲ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਸੋ ਸਾਲਾ ਸ਼ਾਨਾਮੰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲਈ ਢਾਅ ਨੇ ਕਈ ਤੁਲੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਆਖਿਰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਭ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਨਿਮਰਤਾ, ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਅਤੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੁਨੋਹਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਘਟਨਾਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚੇਗਾ। ਤੌਰ, ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਤਰਜ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗਾ ਸੁਧਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸਖਤ ਸੀ।

• ਅੱਗੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛੱਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਅੰਜ਼ਾਮ ਦੇਣਗੇ। ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, "ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਖਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਸਦੀਵੀ ਹੈ। ਤਖਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪ ਰੂਪ ਮਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਇਆ, ਅਕਾਲ

ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧਿਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਭੂਸਤੱਤਾ ਸੰਪਿੰਨ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਅਜੇਕੇ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਹਨ ਕਿ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ, ਦੂਜਾ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੇ ਲੜਕੀ ਲਹਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਮਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਦੇਹ ਬਣਵਾ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

• ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੰਤ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠ

ਗਏ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਉਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਹਥਿਆਰ ਤੋਹਡੇ ਵਜੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਵ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਹੁਹਾਨੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਦਾ ਧੂਰਾ ਹੈ। 15 ਜੂਨ 1606 ਨੂੰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਸ ਦਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਇਆ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦਰ ਪ੍ਰਰੇਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣੇ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲਿਆ

ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਾਗੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਅਬਦਾਲੀ ਭੱਜ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਵਡਿਆ। 1764 ਵਿੱਚ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਬਦਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ 1765 ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਿਆ ਸੀ। ਅਜੇਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਸ ਸਬਕ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ "ਰਾਜ ਨਹੀਂ, ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ"। ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੈਅ ਹੇਠ ਰਾਜ ਕੀਤਾ।

• ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜਮਹੁਰੀਅਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ। ਮਿਸਲ ਲੀਡਰ ਸਰਬਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਬੈਠ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਇਹ ਵੀ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਖਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਿੰਮਾ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦਰ ਪ੍ਰਰੇਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣੇ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਲਿਖਾਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਪਾਠਕ !

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'

001-408-915-1268
tsdupalpuri@yahoo.com

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੀਐਂਚ ਡੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਬੀਬੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਸਰਸਵਤੀ ਸਨਮਾਨ, 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ' ਅਤੇ 'ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ' ਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੇਖਿਕਾ ਬੀਬੀ ਦਲੀਪ ਕੰਨ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ! ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ ਭਰਾ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲੇ ਬੀਬੀ ਟਿਵਾਣਾ ਹੁਣਾ ਦੇ ਘਰੇ ਗਿਆ ਸਾਹ-ਪਾਣੀ ਪੀ ਰਹੇ ਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ! ਜਿਵੇਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ-

'ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ
ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ
ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ
ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਏਨਾ ਸਮਝੀ
ਪੁੱਤ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਦੁਖ ਹੈ ਕੋਈ

ਪਰ ਇਸਦਾ ਦੁਖ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ
ਆਇਆ ਕਿੱਥੇ ?

ਨੀਝ ਲਗਾਕੇ ਦੇਖੀ
ਮੇਰੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਮਾਂ ਨੇ
ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ... !'

ਇਵੇਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਬੀਬੀ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਸੁਣਾਈ! ਕਹਿਦੇ ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ ਪਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ 'ਕੇਰਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ-'ਕੁੜੇ ਤੂੰ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਆ 'ਕਮਲ ਜਿਹਾ' ਘੁੱਟਦੀ ਰਹਿਨੀ ਹੈ? ਕੋਈ 'ਚੱਜੀਦੀ ਕਿਤਾਬ' ਲਿਖ ਵੀ !'

ਬੀਬੀ ਟਿਵਾਣਾ ਕਹਿੰਦੇ-ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਮਝ ਰਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਚੱਗੀ ਗੁਜ਼ੀ ਦੇ (ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ) ਇਸ 'ਸ਼ਿਆਰ' ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ-

ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਬੀਬੀ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਛਲਕ ਪਈਆਂ ਸਨ !!

ਇਹ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਿਆਂ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ! ਹੁਣ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ 'ਤਸਦੀਕ' ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਵਰਗੀ ਬੀਬੀ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਸਰਦਾਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਹੁਣਾ ਨਾਲ ਫੌਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੀ ਸੀ! ਦਰਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਕ 'ਸ਼ਾਇਰ ਸਾਹਬ' ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਜੋ ਕਿ ਚਾਚੇ ਚੰਡੀ ਗੜ੍ਹੀ ਦੇ (ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ) ਇਸ 'ਸ਼ਿਆਰ' ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ-

'ਸਾਡੇ ਕੋਣੇ ਨਿਮ ਦਾ ਬੂਟਾ
ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸਰਪੰਚ।
ਦੇਈਂ ਭੈਣੇ ਫੌਹੜਾ
ਮੈਂ ਰਜਾਈ ਨਗੰਦਣੀ !'

ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਕਵੀਆਂ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਹੀ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂ !!

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ 'ਚ ਸਮਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਪੂਰਬ ਜਨਮਿ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਆਏ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਜਮਈਆ ॥ ਭਗਤਿ ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਈਆ ॥ 7 ॥ ॥ ਅੰਗ 937"। ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨ ਵਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫਲ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। "ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇਵਕ ਅਬਿ ਤਉ ਮਿਟਿਆ ਨ ਜਾਈ ॥ ਅੰਗ 969"। ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਭਗਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾ ਦੇਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ । "ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਭਗਤਿ ਕਮਾਈ ॥ ਤਬ ਇਹ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ॥ ਅੰਗ 1159"।

ਭਗਤੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਿਚੋੜ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਜਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ (ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਕੋਪ ਕੇ ਰੱਖੋ । "ਨਿਜ ਕਰਿ ਦੇਖਿਓ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੇ ਨਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਚੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਤਿਹ ਰਾਖੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ 48 ॥ ਅੰਗ 1429"। ਲੇਕਿਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਕਰਮਾਂ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼) ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਦਾਲ ਜਦਾਬ

ਭਾ. ਤਰਜੋਕ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਬੰਡਰ ਬੇ, ਕੈਨੇਡਾ

"ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਪਾਈਅਨਿ ਹਰਿਨ-ਆ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥ 4 ॥ 2 ॥ 16 ॥ 36 ॥ ਅੰਗ 162"।

577. ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਿੰਦ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ?

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੇ ! ਮੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ । ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਿਭੇਗੀ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ (ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਦੀ) ਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ॥ ਰਹਾਉ । "ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸੁਕਿਤੁ ਕੀਤਾ ਰਹਸੀ ਮੇਰੇ ਜੀਅੜੇ ਬਹੁਤਿ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ॥ 1 ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅੰਗ 154"। ਇਹ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮਰ ਜਾਣ ਕੇ ਸੁਖ ਮਾਣਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲੱਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, (ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ) ਇਹ ਜਗਤ ਇਕ ਖੇਡ ਹੀ ਹੈ । ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ! ਤੂੰ ਲੱਬ ਲੋਭ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਤੂੰ, ਬਹੁਤ ਕੁੜ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ । ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਸਰੀਰ ਇਉਂ ਰੁਲਦੇ ਵੇਖੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸੁਆਹ । "ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਇਆ ਰਹੈ ਸੁਖਾਲੀ ਬਾਜੀ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਮੁਚ ਕੁੜ ਕਮਾਵਹਿ ਬਹੁਤ ਉਠਾਵਹਿ ਭਾਰੇ ॥ ਤੂੰ

ਕਾਇਆ ਸੈ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਜਿਉ ਧਰ ਉਪਰਿ ਛਾਰੇ ॥ 1 ॥ ਅੰਗ 154"। ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਨਸੀਹਤ ਸੁਣ । ਤੂੰ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ (ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ) ਝੂਠੀ ਚੁਗਲੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਹੇ ਜੀਵ ! ਤੂੰ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਭੈੜੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਚੌਰੀਆਂ ਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਹੇ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆਂ ! ਜਦੋਂ ਜੀਵਾਤਮਾ ਤੁਰ ਜਾਇਗਾ, ਤੂੰ ਛੱਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਕੇ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਇਂਗੀ । "ਹਉ ਤੁਧੁ ਆਖਾ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆ ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥ ਨਿੰਦਾ ਚਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਪਰਾਈ ਝੂਠੀ ਲਾਇਤਾਰੀ ॥ ਵੇਲਿ ਪਰਾਈ ਜੋਹਹਿ ਜੀਅੜੇ ਕਰਹਿ ਚੌਰੀ ਬੁਰਿਆਰੀ ॥ ਹੰਸੁ ਚਲਿਆ ਤੂੰ ਪਿਛੈ ਰਹੀਏਹਿ ਛੁਟੜਿ ਹੋਈਅਹਿ ਨਾਰੀ ॥ 2 ॥ ਅੰਗ 155"। ਹੋਰ ਮਿਸਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੀ ਲੰਕਾ ਤੇ ਮਹਲ (ਰਾਵਣ ਦੇ ਭੀ ਨਾ ਰਹੇ); ਇਹ ਦੌੜਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ । "ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਸੋਇਨ ਮਾੜੀ ਸੰਪੈ ਕਿਸੈ ਨ ਕੇਰੀ ॥ 5 ॥ ਅੰਗ 155"। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਰੀ, ਮੇਵੇ, ਆਦਿਕ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਚੱਖ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੇਰੇ ਇਕ ਅਮਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਭ ਮੇਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਿਠਾ ਹੈ । "ਕੂਜਾ ਮੇਵਾ ਮੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਚਾਖਿਆ ਇਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥ 4 ॥ ਅੰਗ 155"।

578. ਪੰਜ ਚੋਰਾਂ/ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰੀਏ?

ਹੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ! ਮੇਰੇ ਚੋਰ/ਬਟਵਾਰੇ (ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਪ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਤੇ ਹੰਕਾਰ) ਪੰਜ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਾਰ (ਭਾਵ, 5 ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੇ, ਮਨ, ਬੁਧੀ ਤੇ ਭਲੇ ਗੁਣ) ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਵਾਂ ? ਹੇ ਭਾਈ ! ਇਹ ਪੰਜੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਤ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਲੁੱਟਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਕਿਸ ਦੇ ਪਾਸ ਬਚਾਲੀ ਵਰਿਆਦ ਕਰਾਂ ? । "ਅਵਰਿ ਪੰਚ ਹਮ ਏਕ ਜਨਾ ਕਿਉ ਰਾਖਉ ਘਰ ਬਾਰੁ ਮਨਾ ॥ ਮਾਰਹਿ ਲੂਟਹਿ ਨੀਤ ਨੀਤ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ਜਨਾ ॥ 1 ॥ ਅੰਗ 155"। ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੱਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਹੇ ਮਨਾ ! (ਅਗਰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਜਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ) ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ । ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ 'ਚ ਜਮਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਅੱਖਾ/ਡਰਾਉਣਾ ਦਲ ਹੈ । "ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਉਚਰੁ ਮਨਾ ॥ ਆਗੈ ਜਮ ਦਲ ਬਿਖਮੁ ਘਨਾ ॥ 1 ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅੰਗ 155"। ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜ ਦੂਤ (ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਪ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਤੇ ਹੰਕਾਰ) ਸਤਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਰੀਏ? ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਕ ਕੇ ਨਾਮ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਤੀਰ ਚਲਾਓ । ਹੇ ਹਰਿਹਾਂ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ ਰੂਪੀ ਇਹਨਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘਾਤਕ (ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ) ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । "ਪੰਚ ਸਤਾਵਹਿ ਦੂਤ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਮਾਰਣੇ ॥ ਤੀਖਣ ਬਾਣ ਚਲਾਇ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਧੂਈਐ ॥ ਹਰਿਹਾਂ ਮਹਾਂ ਬਿਖਾਦੀ ਘਾਤ ਪੂਰਨ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ॥ 16 ॥ ਅੰਗ 1363"।

ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਈਡਨ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਮੁਆਫ਼

ਸੈਕਰਾਸੈਂਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬਚੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਨ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਦੀ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਸਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੰਟਰ ਨੂੰ 1 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਤੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਘੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਸ ਮੁੰਬੰਸਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਅਸਧਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹੰਟਰ ਨੂੰ 2014 ਤੋਂ 2024 ਦਰਮਿਆਨ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਦਤ ਦੌਰਾਨ ਗੰਨ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਗੰਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੰਟਰ ਡੈਲਵੇਅਰ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੰਟਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਡੋਰਨ ਏਜੰਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

Whats App (M) 07966 388388

PANJAB TIMES

BRIDLE GATE LANE, ALVASTON, DERBY, DE24 0QW, U.K.
Email: panjabtimes@gmail.com,
www.panjabtimes.co.uk TEL: 01332 372 851

www.fb.com/punjabtimesuk

- ਲੇਖਕ -
ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ
ਚਾਲਸਨ
 ਸੰਪਰਕ ਲਈ:
+44 7956 302743

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ
ਕਿਸਤ-12

ਜਗਨ ਹੋਮ ਪੁੰਨ ਤਪ ਪੂਜਾ
 ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤ ਦੂਖ ਸਹੈ॥
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ
 ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ॥੧॥
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥੇ ਜਗਿ ਜਨਮਾ॥
 ਬਿਖੁ ਖਾਵੈ ਬਿਖੁ ਬੋਲੀ ਬੋਲੈ
 ਬਿਖੁ ਨਾਵੈ ਨਿਹਫਲ ਮਰਿ ਭ੍ਰਮਨਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਪੁਸਤਕ ਪਾਠ ਬਿਆਕਰਣ ਵਖਾਨੈ
 ਸੰਧਿਆ ਕਰਮ ਤਿਕਾਲ ਕਰੈ॥
 ਬਿਖੁ ਗੁਰ ਸਥਦ ਮੁਕਤਿ ਕਹ ਪ੍ਰਾਣੀ
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਉਰਚਿ ਮਰੈ॥੨॥
 ਡੱਡ ਕਮੰਡਲ ਸਿਖਾ ਸੂਤ ਧੋਤੀ
 ਤੀਰਥਿ ਗਵਨੁ ਅਤਿ ਭਰਮਨੁ ਕਰੈ॥
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ
 ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ॥੩॥
 ਜਟਾ ਮੁਕਟ ਤਨਿ ਭਸਮ ਲਗਾਈ
 ਬਸਤ੍ਰ ਛੋਡਿ ਤਨਿ ਨਗਨੁ ਭਇਆ॥
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ
 ਕਿਰਤ ਕੈ ਬਾਂਧੈ ਭੇਖ ਭਇਆ॥੪॥
 ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ
 ਜੜ ਕੜ ਤੁ ਸਰਬ ਜੀਆ॥
 ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਾਖਿ ਲੇ ਜਨ ਕਉ
 ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਨਕ ਤੋਲਿ ਪੀਆ॥੫॥੮॥

ਗੁ.ਗ.ਸਾ. ਪੰਨਾ ੧੧੨੨

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਥਦ ਗਾਇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

‘ਦੇਖੋ ਭਾਈ! ਭਲੇ ਭਾਗਾਂ ਸਦਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਫਤ-ਸਾਲਾਹ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਸ ਵਧੇਰੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਵੀ ਛੋਡੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।’ ਇਹ ਭੇਦ ਜਾਣ ਕੇ ਸਭਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ। ਮਹਾਂਕਵੀ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਉਂ ਦੇਂਦੇ ਹਨ:

ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਣਿ ਮਾਲੇ ਗੁਰ ਬਚਨਾ (ਮਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਅਜੇਹੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ)।

ਬਾਣੀ ਪਦਨ ਕੀਨ ਮਨ ਬਚਨਾ (ਮਨ ਜੋੜ ਕੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ)।

ਸਨੁਖ ਮਾਂਗ ਸੁਨਿ ਹੈ ਤਬ ਹੀ (ਮਾਂਗ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸੁਣਦਾ)।

ਬੈਠਿ ਰਿਕੀਕ ਸੰਕੇਚੇ ਸਭਿ ਹੀ (ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨਤਾ ਨਾਲ)।੧੯॥

ਮਿਲਿ ਕੈ ਕੀਰਤਨ ਬਹੁਰ ਉਚਚਿਹੀਂ (ਫਿਰ ਰਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ)।

ਕਰਿ ਏਕਾਗਰਤਾ ਮਨ ਧਰੀਂ (ਮਨ ਚਿੱਤ ਜੋੜ ਕੇ)।

ਤਿਨ ਕੀ ਰਸਨਾ ਸਾਦ ਬਿਸਾਲਾ (ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੁਆਦ ਆਉਂਦਾ)।

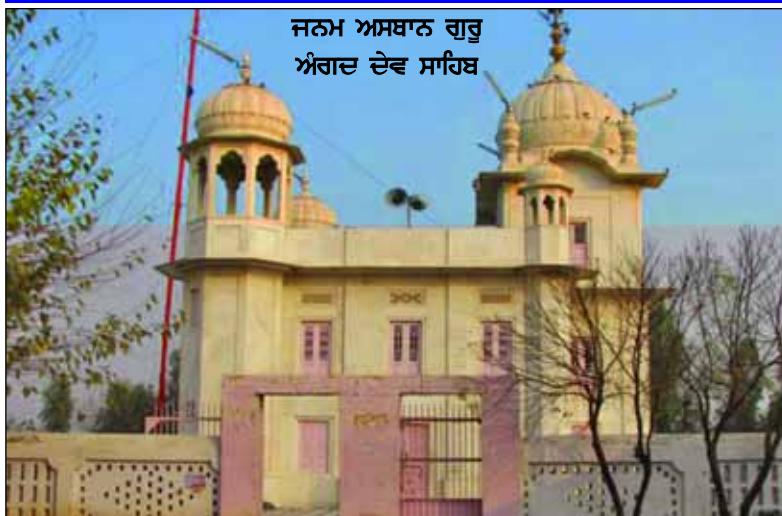
ਸੁਨਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗੈ ਤਡਕਾਲਾ (ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗਦਾ)।੧੯॥

ਦੋਹਰਾ। ਜੋ ਜੋ ਸਿਖ ਤਿਨ ਤੇ ਸੁਨਤਿ (ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦੇ)

ਤਯਾਗਹਿ ਬਿੰਦ ਵਿਕਾਰ (ਉਹ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦੇਂਦੇ)।

ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਵੰਡ ਕੈ (ਅਰ ਧਰਮ ਕਿਰਤ

ਗੁਰ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਅੰਗੁ ਤੇ

ਕਰ ਕੇ)

ਅਚਵਹਿ ਬਹੁਰਿ ਅਹਾਰ (ਵੰਡ ਕੇ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ)।੨੦॥੪੩॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਰਾਰਧ

ਦੂਜੀ ਉਦਾਹਰਣ ਅਸੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਰ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਜੋਧ (ਭੱਲਾ) ਜੀ ਦੀ ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਵੀ-ਭਗਤ ਤ੍ਰੇਹਣਾਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਿੱਖੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਜਿਤਾ ਰੰਧਾਵਾ ਭਲਾ ਹੈ

ਬੂੜਾ ਬੁਢਾ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਵੈ।

ਫਿਰਣਾ ਖਹਿਰਾ ਜੋਧ ਸਿਖੁ

ਜੀਵਾਈ ਗੁਰ ਸੇਵ ਸਮਾਵੈ।੧੪॥੧੧॥

ਭਾਈ ਫਿਰਣਾ ਖਹਿਰਾ ਅਰ ਭਾਈ ਜੋਧ ਖੜ੍ਹਰ ਤੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਆਏ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ,

‘ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ! ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਵੀ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੁ ਆਪ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਟਿਕ ਵੀ ਜਾਵੈ। ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ,

‘ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾ ਟਿਕਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਹਉਮੈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਿਮਰ ਮਨ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗੁਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੀ

ਰਾਤ ਜਾਗ ਕੇ, ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਲਕ ਜਾਣ ਕੇ ਆਪ ਸੇਵਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ

ਨਾਮ-ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਥਦ ਸੁਣਨਾ ਅਰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਪਾਸੋਂ ਹੋ ਸੱਕੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਟਹਲ

ਕਰਨੀ’। ਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਾਇ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਕੈ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਥਦ ਸੁਣਨਾ, ਤੇ ਉਠ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਦਾ ਮਨਨ ਕਰਨਾ। ਤਾਂ ਓਨਾ ਦਾ

ਇਸੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਧਾਰ ਹੋਇਆ॥ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਗਤਮਾਲ, ਫਿਰਣਾ ਖਹਿਰਾ

ਹਾਥ ਬੰਦਿ ਅਰਦਾਸ ਉਚਾਰੀ (ਹੱਥ ਜੋੜ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ)।

‘ਹਮ ਅਥ ਆਏ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀ (ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪ ਦੀ ਸਰਨਿ ਹਾਂ)।

ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਹੁ ਬਖਿਆਨਾ (ਸਾਨੂੰ ਆਪ

ਜੀ ਗੁਰਮਤ ਸੇਧ ਬਖਸ਼ੇ)।

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਇ ਹਮ ਕਲਯਾਨਾ (ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਹੋਵੇ)।੮੭॥

ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨ ਮਹਿੰ ਹੋਵਹਿ (ਮਨ ਵਿਚ ਗਿਰਮਤ ਟਿਕ ਜਾਵੇ)।

ਬਹੁਰ ਨ ਕਬਹੂੰ ਕਾਲ ਬਿਗੋਵਹਿ’ (ਜੀਵਨ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਵੇ)।

ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਖਿਓ, ‘ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਜੋਇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ)।

ਤਿਨ ਕੋ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿੱਖੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ)।੮੮॥

ਦੋਹਰਾ॥ ਸੇਵਾ ਜੋ ਤੁਮ ਪਾਸ ‘ਤੇ (ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਸੇਵਾ)

ਸਿੱਖਨ ਕੀ ਹੋਇ ਆਇ (ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇ)।

ਤੋਂ ਕਰੀਏ ਹਿਤ ਕਰਿ ਰਿਦੇ (ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਰੋ)

ਪਗ ਪਖਾਰਿ, ਮੁਖਿ ਪਾਇ (ਪੈਰ ਪੋਵੇ, ਭੋਜਨ ਖੁਆਉ)।੮੯॥

ਪਿਛਲੀ ਨਿਸਾ ਕਰਹੁ ਇਸ਼ਨਾਨਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕੇ)।

ਸਦਾ ਸਥਦ ਅਭਿਆਸ ਪ੍ਰਮਾਨਾ (ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਚਿੰਨ ਕਰੋ)।

ਮਨ ਨੀਵੋਂ ਸਤਿਸੰਗਤ ਜਾਇ (ਫਿਰ ਨਿੰਮਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਾਓ)।

ਗੁਰ ਕੋ ਸਥਦ ਸੁਨਹੁ ਹਿਤ ਲਾਇ (ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣੋ)।੯੦॥

ਜਾਨਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੁਆਮੀ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਮਾਲਕ ਜਾਣੋ)।

ਦਾਸ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਖੋ ਸਖਾਮੀ (ਆਪ ਨੂੰ ਭੁਲਣਹਾਰ ਸੇਵਕ ਜਾਣੋ)।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਮਨ ਸੁ ਕਰਨਾ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੋ)।

ਜੇ ਚਾਹਤ ਹੋ ਭਵ ਕੋ ਤਰਨਾ’ (ਜੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ)।੯੧॥੪੩॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਰਾਰਧ

ਇਸ ਤਰਹ ਗੁਰ-ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਹੋਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਗੁਰਦਰਬਾਰ ਦੇ ਇਸ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪੇ ਵਿਚ ਢਾਲ ਚੁਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਸਨੋਹ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾਈ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਦੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰਤਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਸਨ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਵੀ ਸਾਰੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੋਰਾਨ ਕੁਝ ਗੁੜੋ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁਲਖਣੀ ਜੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲਖਣੀ ਜੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਗਏ।

ਆਗਿਆ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਲਈ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਇਨ੍ਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਿਚਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ, ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਦਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਅਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਗਿਆ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ। ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ‘ਗੋਯ’ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਕੇਵਲ ਸੇਵਕ ਬਿਰਤੀ ਲੈ ਕੇ ਇਥੇ ਆਏ ਸਨ, ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਸ, ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਰਮਗਰੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਗਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੇਸ ਮਾੜ ਵੀ ਕਦੀ ਤਿਜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣ ਚੁਕੇ ਸਨ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਡਿਆਈਆਂ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਵੀ:

ਮ:੨॥ ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਅਗੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲਿ॥

ਏਨੀ ਜਲੀਈਂ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ

ਇਕ ਨ ਚਲੀਆਂ ਨਾਲਿ॥੨॥

ਗੁ.ਗ.ਸਾ. ਪੰਨਾ ੧੨੮੦

ਆਪ ਜੀ ਜਾਣ ਚੁਕੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਕੈ ਪੈਰ, ਭਾਉ ਦੇ ਹੱਥ ਅਰ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾਂ, ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁੰਦਿਆਂ ਸਾਡੀ ਅਵਸਥਾ ਲੂਲੇ, ਟੰਡੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖ ਦੇ ਸਿਵੇਂ ਸੁਣੀਐ ਜਾਣੀਐ।

ਰੁਹਲਾ ਟੁੰਡਾ ਅੰਪੁਲ

ਕਿਉ ਗਲਿ ਲ੍ਗੈ ਧਾਇ॥

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰ ਭਾਵ ਕੇ

ਲੋਇਣ ਸੁਰਤਿ ਕਰਇ॥

ਨਾਨਕ ਕਰੈ ਸਿਆਣੀਏ

29 ਸਾਡੇ ਦੀ ਬਾਬੀ**ਪ੍ਰੁੱਣਿਂ ਕੁਲੁ ਨ ਪਾਲਿਓ**

ਸਾਡੇ ਸਾਖੀਕਾਰ ਇਸ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਇਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮਸਾਲ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਿਰ-ਜ਼ਮਾਨ ਸਨ, ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸਿੱਖ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ (ਮਾਤਾ) ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਣ ਬੈਠੇ ਅਰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਕੋਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

‘ਸੁਆਮੀ! ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਤੁਕਾਅ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਰਾਏ ਪੁੱਤ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ? ਮੇਰੀ ਕੋਨੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਯੋਗ ਹੁੰਦਿਆਂ-ਸੁੰਦਿਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਦਾਜ਼ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਪਰਾਏ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਬਖਸ਼ੇਗੇ ਤਾਂ ਜੱਗ ਚਰਚਾ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਪੁੱਤਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ’। ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜਨਮਸਾਖੀ:

ਇਕ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਚੋਣੀ ਹੁਗਾਂ ਪੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕਰਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਸਿ ਬੈਠੀ ਲਗੀ ਆਖਣ, ਜੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰੁੱਣ ਹੋਂਦਿਆਂ ਪਰਾਏ ਘਰ ਘੜਨਾ ਹੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਪਰਾਇਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਏਦਾ ਸ੍ਰਗਾਵੇਂ

ਮਹਾਂਕਵੀ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਸਭਿ ਬਿਧ ਲਾਇਕ ਤਾਤ ਤੁਮਾਰੇ (ਹਰ ਤਰਹ ਕਰ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਯੋਗ ਹਨ)।

ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਰਹੁ ਤਿਨਹਿ ਸੰਗਾਰੇ (ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ)।

...ਬਾਤ ਨ ਨੀਕੀ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰੀ (ਤੁਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਅਜੇਹਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ)।..

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਹੀ ਲੱਗੇ ਸਨ ਕਿ

ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਬਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਆ ਵਡੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਚੂਹੀ ਸੀ। ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਸ਼ਕਾਰਿਆ ਤਾਂ ਬਿੱਲੀ ਡਰ ਕੇ ਭੱਜ ਗਈ ਪਰ ਮਰੀ ਚੂਹੀ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਗਈ। ਸਿਖਨ ਡਰਾਈ ਭੈ ਕਰਿ ਭਾਗੀ (ਸਿੱਖਾਂ ਡਰਾਈ ਤਾਂ ਭੱਜ ਗਈ)।

ਮੂੰਖ ਪਰੀ ਰਹੀ ਤੱਹਿ ਆਗੀ (ਪਰ, ਚੂਹੀ ਓਥੇ ਪਈ ਰਹੀ)।

ਇਹ ਵੇਖ ਗੁਰੂ-ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

‘ਪੁੱਤਰਾ! ਮਰੀ ਚੂਹੀ ਨੂੰ ਜਗਾ ਪੈਰ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿਓ।’ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੇ ਖੁਰਾ ਬੋਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਚੂਹੀ ਪੈਰ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ,

‘ਪਿਤਾ ਜੀ! ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੀਚ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ।’

ਤਥ ਬੋਲਯੋ ਸੌ, ‘ਸੁਣੀਏ ਤਾਤਾ (ਤਾਂ ਉਸ ਕਿਹਾ ਪਿਤਾ ਜੀ)।

ਹਮ ਕੋ ਉਚਿਤ ਨ ਐਸੀ ਬਾਤਾ (ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ)।

ਮਿਤਰ ਮੂੰਖਕੀ ਹਾਥ ਨ ਲਾਵੋਂ (ਮੈਂ ਮਰੀ ਚੂਹੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਵਾਂਗਾ)।

ਕਹਉ ਤਾਂ ਅਉਰ ਪਾਸ ਉਚਵਾਵਉਂ (ਜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਸੁਟਵਾ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ)। 23॥

ਇਹ ਉੱਤਰ ਸੁਣ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਪਿਆਰਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ

ਬਾਹਰ ਵਗਾਹ ਮਾਰੋ’। ਸੁਣ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਤੁਰਤ ਉੱਠੇ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਰੀ ਚੂਹੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਚਲੇ ਗਏ।

‘ਉੱਠਹੁ ਤੂਹੀ ਕਰਤਾਰ ਪਿਆਰੇ (ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਤੁਸੀਂ ਉੱਠੋ)!

ਮੂੰਖ ਚਾਇ ਵਹਿਰ ਦਿਹੁ ਡਾਰੇ’ (ਚੂਹੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿਉ)। 24॥

ਆਪੇ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਤਤਕਾਲਾ (ਬਚਨ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ)।

ਉਠਯੋ ਉਠਈ ਤੁਰਤ ਬਿਸਾਲਾ (ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਚੂਹੀ ਫੌਰਨ ਚੁੱਕ ਕੇ)।

ਕੇਤਿਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਸੋ ਡਾਰੀ (ਦੂਰ ਜਾ ਸੁੱਟੀ)। ਤਿਹ ਛਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਿਹਾ)। 25॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਵੀ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲਗੇ, ‘ਚੋਣੀਏ! ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਪਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਕਦੀ ਮੰਨੀ ਨਹੀਂ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਕਦੀ ਮੌਜੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੀ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ! ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਡੀ ਮੰਨਦਾ ਜਾਂ ਨਾਹ ਪਰ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਚੋਣੀਏ! ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋ -ਜੋ ਆਪ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਣ ਮੰਨੇਗਾ? ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਕੇ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਨਿਰੁੱਤਰ ਹੋਏ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜਨਮਸਾਖੀ:

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, ਮੂੰਲੇ ਧੀਏ ਏਹੁ ਪਰਾਇਆ ਪ੍ਰੁੱਣ ਅਤੇ ਏਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੁੱਣ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਾਂ। ਜਿਸ ਤਾਈਂ ਕਰਤਾ ਦੇਵੇ ਸੋਈ ਲਵੈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੀ ਵਾਰਤਾ

‘ਮੂੰਲੇਸਤਾ! ਪਿਖਹੁ ਮਨ ਗੁਜੀਏ (ਸੁਲੱਖਣੀਏ! ਸੁਣੋ ਤੇ ਵਿਚਾਰੋ)।

ਏ ਨਿਜ-ਸੁਤ, ਸੋ ਪਰ-ਸੁਤ ਜਨੀਏ (ਇਹ ਆਪਣੇ ਤੇ ਉਹ ਪਰਾਇਆ ਪੁੱਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ)। ਮਾਨਹਿੰ ਕਹਿਓ ਨ ਬਚਨ ਕਦਾਈ (ਆਪਣੇ ਕਦੀ ਸਾਡਾ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ)।

ਸੋ ਆਇਸ ਅਨੁਸਾਰਿ ਸਦਾਈ (ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਆਗਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ) 26॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਨਹਿੰ ਕਿਸੁਰ੍ ਕੇ ਕਰ ਬਿਖੇ (ਸੁਲੱਖਣੀਏ! ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ)। ਸਭ ਕਰਤਾਰ ਅਪੀਨ (ਸਭ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ)।

ਜਿਸ ਪਰ ਕਰੁਨਾ ਦਿਸ਼ਟਿ ਹੋਇ (ਜਿਸ ਤੇ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਤਿਨਹਿ ਬਸਤੂ ਇਹ ਲੀਨਿ’ (ਉਹ ਹੀ ਇਹ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ)। 27॥

ਸੁਨਿ ਕੈ ਬਚਨ ਦੇਖ ਨਿਜ ਨੈਨਾ (ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਅਰ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਕੇ)।

ਗਈ ਸੁਲੱਖਣੀ ਉਠਿ ਨਿਜ ਐਨਾ (ਸੁਲੱਖਣੀ ਉੱਠ ਕੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ)।

ਸਮਾਪਤ**ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ**

ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਢੁਕਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ਜੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕਰੋ।

ਫੋਨ ਨੰਬਰ: 01332 372851

**TAIL
PIECE**

Dalip Singh Wasan, Advocate

Email: dalipsinghwassan@yahoo.co.in

LET US ALLOW MEMBERS TO SOLVE PROBLEMS OF THEIR OWN AREAS

Elections 2024 brought something new when none of the contesting groups could come up with absolute majority and this is totally a new situation. The individual members elected had been just supporters of groups which nominated their names and were never allowed to come up with Bills, projects, schemes or any policy about the country or specially for their own areas to which they represented. And this time let our individual members must get benefit of this tenure and bring problems of their own areas before the Parliament. Common problems could be identified common solution too could come out and implemented. The country shall know problems of each area and such subjects could get discussion in press too and even people out of the Parliament and other legislative house too could forward opions. We must know our problems and we must try to solve the problems. We must forget who is the Prime Minister and when he shall come out with a Bill, project, Scheme and pllicy for discussion because this time there is no absolute majority and there is no chance that the oppositions too shhal support. Here in India the traditions established have shown that only government with absolute majority only can work.

The individual members has got the opportunity to work for the people and represent the people in letter and spirit with their independent skill, conscience, will, wisdom and discretion and actually become and attain the status of Representatives of the people of thewir own areas and they shall follow these basic spirits while voting on the Bill, Project, Scheme, Principle and Policy.

Because of the new situations, there shall be no chance of absolute majority, therefore, let us allow time and opportunity to individual members to work for the areas to which they represent and in this way we shall be putting forwards some steps for establishing real democracy in this country.

PERCENTAGE OF VOTERS SHOULD NOT DECREASE IN OUR DEMOCRACY

It seems the people of India are losing interest in elections and because of that percentage of voting is going down. The contesting groups must conduct introspection and ensure that voting must be 100 per cent. If the percentage continue going down, one day we shall have to pass a law of compulsory voting.

The biggest number of poors had been the vote bank in the past, but now they too are losing interest and when they are more than 70 per cent in the country why voting often remains less than this percentage. Even people getting reservation are now not maintain their percentage because they have started getting this reservation because of a right in the Constitution.

The targets which the contesting groups bring before the people often are not understood by the common voters. Even the Directive Principles of State Policy are not fully attained for the people. All our efforts made for rooting out poverty could not succeed and it seems number of poor had been increasing because poverty breeds poverty.

Let the contesting groups may decide from where we shall have to start. If five basic demands of health, education, training, employment and wages are taken into account, we shall have to start from wages because till proper income does not start coming in the house, all other four basic demands cannot be afforded to the people.

Had we started rightly from the very beginning, much could have been achieved in this period of more than seven decades. Now we should give our lans of five years to the people and work on them only. General pronouncements of development are understood by the people. The leaders of contesting groups must choose only those candidates who could represent the people in the Houses to turn this democracy a government of the people, by the people and for the people.

ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੱਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਾ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੀ

ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ 13.62 ਕਰੋੜ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਫੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਜ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ 200 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 7086 ਤਸਕਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 780 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ, 860 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ, 357 ਕੁਇੰਟਲ ਭੁੱਕੀ ਅਤੇ 290 ਕਰੋੜ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਫੜਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਬਾਮ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਸ ਦਾ
 ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ
 ਧਰਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ
 ਗਈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ
 ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰੋਕ ਬਾਮ
 ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ਼ ਨੇ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ
 ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
 ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
 ਨਾਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰੋਕਣਾ ਕੇਂਦਰ
 ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸੱਤਾ
 ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ
 ਗੋਂਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਲੇ ਵਿੱਚ
 ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਨੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ
 ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

ਜੋ ਧਰਨਾ ਲਾਉਂਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ,
ਉਹ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਦੇ ਆਰਡਰ ਤੇ ।

ਦੋਨਾਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੱਖਾਂ ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀਓਂ ਪਤਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਘਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਬੈਂਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਭੀਂਡੀਰ ਹੋਕੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਮੁਨਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਹਾਂ, ਵੈਟ ਬੈਂਕ ਕਿੰਜ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਿਉਤਬੰਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਵਿਕ ਬੋਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰਜ਼ਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿਵਾ ਹੈ ਸਾਡ
ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਝਣ ਨਾ ਦੇਈਏ ।

ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਲਾਸ਼ਾਂ ਗਿਣਦੇ ਨੇ,
ਆਪਾਂ ਵੋਟਾਂ ਗਿਣੀਏ ।

ਸਿਆਸੀ ਲੋਕ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ
ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿਛੇ ਸੱਬਤਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਪੁਖਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਹ ਜਿਹਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿਵਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਭੀਜ਼
ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2017 ਵਿੱਚ

ਦੁਖਾਂਤਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਭਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਾਧਨ ਬਣਾਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਵਾਦਿਦਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਿਆਂ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੇ ਪਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਵੀ 2014 ਵਿੱਚ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਰੇਡੀਓ ਵਾਰਤਾ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਦੁਖਦੀ ਰੱਗ ਨੂੰ ਛੇੜਕੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਨਿਸ਼ਾ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਥੀ। ਐਸ਼੍ਵਰ ਅੰਨ੍ਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਗੁਰਕਾ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੱਥ ਪਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰੈਲ 2017 ਵਿੱਚ ਐਸ. ਟੀ.ਐੱਫ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਲਿਆਕੇ ਐਸ. ਟੀ.ਐੱਫ ਦਾ ਮੁਖੀ ਲਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਮੱਗਰਮੱਛਾਂ ਨੂੰ ਗਿਛਾਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤਾਂ ਇੱਕ ਖਲਖਲੀ ਜਿਹੀ ਮੱਚ ਰਾਈ। ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤਸਕਰ, ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਐਸ. ਟੀ.ਐੱਫ ਦੇ

ਮੁਖੀ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਜ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੱਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਕਦਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ 'ਕਾਲੇ ਦਿਨ' ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚਾਰ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ।

2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਫਿਰ ਉੱਭਰਿਆ। ਲੋਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਰਸ ਵੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਤਿਆਂ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰੰਟੀਆਂ ਰਹੀਂ ਤੀਜੀ ਪਾਰਟੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੈਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਝੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਫਿਰ ਆ ਗਏ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਜਿਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆਂ ਅੰਦਰਾਜ਼ਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰਜੇ ਦੀ ਪੰਡ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਸ਼ੇ ਸਮੇਤ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੰਜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗੁਬਾਰ ਅਣਗਿਣਤ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਬੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਕਰਜਾਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਖਰਚ ਦਾ 11-12% ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਐਸਤਨ 15-16% ਇਸ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਬੱਜਟ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਬੱਜਟ ਦਾ 4% ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਐਸਤ 5.5% ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 2-3% ਬੱਜਟ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਜਟ ਦਾ ਅੰਸਤ 6-7% ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੁੱਲ ਬੱਜਟ ਦਾ 1-2% ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਬੱਜਟ ਦਾ ਅੰਸਤ 4-5% ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਿਰ ਹਰ ਸਾਲ ਅੰਦਰਾਜ਼ਨ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜਾ ਚੜ੍ਹਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ

8 ਨਵੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ
 ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਾਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 19
 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 10,031 ਸਰਪੰਚਾਂ
 ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਂਦਿਆਂ ਆਮ
 ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
 ਨਾਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ
 ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
 ਉਹ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ
 ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ
 ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ
 ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ

ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਣੀ ਹੈ, ਫਿਰ 2022 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਰੰਠੀ ਵਾਲਾ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ? ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਦੋ ਕਰੋੜ ਦੀ ਬੋਲੀ, ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਸਿਆਸੀ ਦੱਸ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਗਜ਼ ਪਾਜ਼ਨੇ, ਐਨ.ਓ.ਐਸ. ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਤੁਕਾਵਟਾਂ, ਲੁੱਟ ਤੰਤਰ, ਕੁੱਟ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕੂਠਨੀਤਕ ਤੰਤਰ ਭਾਰੂ ਰਿਹਾ। ਅੱਠ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਜਾਣਾ 'ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ' ਹੈ। 21.11.24 ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਉਰੋ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਬਈਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗਿਹਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਵਾਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ। ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸਵਤ ਵਜੋਂ ਲਏ ਸਨ। ਭਲਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਪੰਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੱਥਾ ਸੰਵਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਕਿਰੋ ਜਿਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ? ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ੁਭ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ,
ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ
ਦੀ ਦਿੜ੍ਹ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ
ਸੁਮੇਲ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ
ਸਿਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਅੱਗ ਮੱਧਮ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ
ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਰੱਬ ਸ਼ੈਕ ਕਰੋ !

ਯਹੂਦੀ ਇੰਨੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਕਿਉਂ ਨੇ ! ਕੀ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਨੇ

ਡਾ: ਸਟੀਫਨ ਕਾਰ ਲਿਓਨ

• • •

ਆਪਣੀ ਇੰਨ੍ਟਰਨਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਕਈ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧਿਆਕਿ ਯਹੂਦੀ ਏਨੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਇੰਨੀਜੀਅਰਿੰਗ, ਮੈਡੀਕਲ, ਸੰਗੀਤ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਲੱਗਭਗ 70% ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ (ਸਿੰਘਾਰ ਸਮਗਰੀ), ਭੋਜਨ, ਫੈਸ਼ਨ, ਹਵਿਆਰ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਆਦਿ।

ਮੇਰੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਚ ਕੈਲੀਫਰਨੀਆ ਆਉਂਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਏਨੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹ ਸੰਯੋਗ ਵੱਸ ਹੀ ਹੈ ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਸੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਸੀ ? ਮੇਰੀ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅੱਠ ਸਾਲ ਲੱਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਉਜ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਜਿੰਨਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਾਣ ਪੀਣ, ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਬਾਕੀ ਮਨੁਖੀ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਸਕਦਾ ਸਾਂ।

ਆਉਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖੀ ਕਿ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਿਆਨੇ ਵਜਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗਣਿਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਪਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੋਰੇਕ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗਣਿਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਕਈ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਮੈਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗਰਭ ਵਿਚਲੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਹੈ ? ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਇਹ ਗਰਭ ਵਿਚਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟਰੇਂਡ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ” ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਅੰਰਤਾਂ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ।

ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤਾਂ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਬਦਾਮ ਖਾਣਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਰੈਡ, ਮੱਛੀ (ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਤੋਂ), ਸਲਾਦ, ਬਦਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੱਛੀ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਪਰ ਮੱਛੀ ਦਾ ਸਿਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੌਂਝੀ ਦੀ ਕਿਸਮ) ਦੇ ਜਿਗਰ ਦਾ ਤੇਲ

ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੱਛੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਕਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੀਟ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮੀਟ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਲਾਦ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਦਾਮ) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹਨ। ਉਹ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੁੱਖ ਭੋਜਨ (ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਚੌਲ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸੁਸਤੀ ਅਤੇ ਉਨੀਂਦਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਮਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਲਈ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸੈਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਨ.ਏ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਨਸਲ ਸਿੱਧਰ ਅਤੇ ਅਵਿਕਸਤ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਥੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਲ, ਬਦਾਮ ਅਤੇ ਕੋਡ ਲਿਵਰ ਤੇਲ ਤੋਂ ਬਣੇ ਪਦਾਰਥ ਭੋਜਨ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਤਾਬਕ ਬਹੁਤ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਨ.ਏ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਨਸਲ ਸਿੱਧਰ ਅਤੇ ਅਵਿਕਸਤ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਨੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਧੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚਲੀ ਕੰਪਨਤਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਆਕਸੀਜਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਿਰ ਕੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦਿਮਾਗ ਹਨ, ਉਹ ਸੂਸ਼ੀ (ਤਾਜ਼ਾ ਮੱਛੀ) ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਕੀ ਇਹ ਸੋਂਗੇਵਾਂ ਹੈ ?

ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਛੇਵੇਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਗਣਿਤ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਲੀਫਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੁਧੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਛੇ ਸਾਲ ਕਿਉਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਬੱਚੇ ਅਭਿਲੋਚਿਕਸ ਵਿੱਚ ਤੀਨੀਆਂ ਬਾਜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਇਕਾਗਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਫੈਨਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਪਰ ਮੱਛੀ ਦਾ ਸਿਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ) ਦੇ ਜਿਗਰ ਦਾ ਤੇਲ

ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੀ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਯਹੂਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਨਾਤਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਕੇ ਲਈ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਕੈਲੀਫਰਨੀਆਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਿਉਂ ਘਾਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਘੱਟ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ। ਮੇਰੀ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੁਜਾਤ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 7 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਮਨਹੀ ਹੈ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਰਕਾਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਇਥੇ ਹਾਈ ਸੈਂਟਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਮਸਾਂ ਮਾਨਹੈਟਨ ਸਿੰਨਾ ਹੈ।

ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਕ ਸਿਗਰਟ ਪੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪੈਕਟ ਬਹੁਤ ਸਸਤਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਪੈਂਟੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ। ਕਈ ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੌਂਦੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਹਨ। ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹੀ ਜੋ ਉਤਪਾਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਮਾਣਯੋਗ ਹੈ ? ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ, ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਨਾ ਬੋਲ ਸਕਣਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ:- ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਕਰਨ ਦੇਣਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਤੇ ਉੱਗਲ ਨਹੀਂ ਚੁਕਦਾ - ਕਿਉਂ ਯਹੂਦੀ ਇਨੇ ਆਜਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ੀ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਫੈਰੋਨਾ ਤੋਂ ਹਿਟਲਰ ਤੱਕ ਖਦੇੜੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਅਸਥਿਤਵ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੰਟੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ :- ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਬੁਧੀਮਾਨ ਪੀੜੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ ?

ਉੱਤਰ “ਹਾਂ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਰੋਜਾਨਾ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿੰਨ ਪੀੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਦੇ ਵੇਖ ਸਕਾਂਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ - ਉਹ ਨੌ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਹਿਆਂ ਦਾ ਲੋਖ “ਮੈਨੂੰ ਟਾਮਾਰ ਕਿਉਂ ਪਸੰਦ ਹਨ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੂਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਏ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਭਵਿਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਪੀੜੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਂਝੀ ਹੋ।

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ**ਸਿਵਚਰਨ
ਜੱਗੀ (ਕੁਸਾ)****ਫੋਨ : 07853 317 891**

Email: jaggikussa@yahoo.de

ਕਿਸਤ 6ਵੀਂ**ਕਾਂਡ 4**

ਗੀਟਣ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ “ਪੀਕ ਹੋਲ” ਵਿੱਚ ਦੀ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਬਹਿਰਾ ਖਾਣੇ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਲਈ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਗੀਟਣ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਪਾਇਲ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਰਜਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁੰਹ ਲਈ, ਸਾਂਤ ਪਈ ਸੀ। ਗੀਟਣ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਬਹਿਰਾ ਖਾਣੇ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਗੀਟਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਟਰਾਲੀ ਛੱਡ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਗੀਟਣ ਖਾਣੇ ਵਾਲੀ ਟਰਾਲੀ ਆਦਮ ਕੱਦ ਸੀਸੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਲ ਨੂੰ ਹਲੂਣਿਆਂ।

—“ਪਾਇਲ, ਉਠ ਕੁਛ ਖਾ ਲੈ...!” ਗੀਟਣ ਨੇ ਬੜੇ ‘ਮੁਲਾਇਮ’ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ। ਵੈਸੇ ਗੁੱਸਾ ਤਾਂ ਗੀਟਣ ਦਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੱਕੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਵਾਂਗ ਉਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਵਸ ਪਾਇਲ ਆਪਣੇ ਹੇਠ ਪਈ ਰੋਂਦੀ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਪਰ ਗੀਟਣ ਵਰਗੇ ਕਰੂਰ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਦਇਆ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪਲਿਆ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਸੀ। ਖੁੰਖਾਰ ਜਾਨਵਰ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਸਫਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਮਾਣਦਾ ਉਹ ਕਦੇ ਐਮ. ਪੀ. ਅਤੇ ਕਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪਲੇ ਗੀਟਣ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤਾ ਮਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਉ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਸਹੂਲਤ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਮੋਹ ਅਤੇ ਮੁੱਹਬਤ ਤੋਂ ਉਹ ਕੋਰਾ ਅਤੇ ਅਣਿੱਜ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਖੁਦਗਰਜੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪਲਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਗੀਟਣ ਪਸੂਆਂ ਵਰਗ ਬਣ ਤੁਹਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੱਜ ਨਾਲ ਮੋਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੋਹ ਆਇਆ।

ਜਦ ਪਾਇਲ ਨਾ ਬੋਲੀ ਤਾਂ ਗੀਟਣ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੋਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਰਜਾਈ ਲਾਹ ਕੇ ਪਾਇਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਪਾਇਲ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਈ “ਪਰਲ-ਪਰਲ” ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ।

—“ਪਾਇਲ, ਉਠ...!” ਉਸ ਨੇ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਪਰ ਪਾਇਲ ਨੇ

ਨਵਲਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਨਾਂ, ਥਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਖ਼ਿਆਲੀ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਂ, ਥਾਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਗਰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਮੇਲ ਖਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸੰਧਾਰ ਸਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ!

—ਸੰਧਾਰ

ਇੱਕ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਕਮਲੀ...

ਪਾਇਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਗੋਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦੇਈ ਬੈਠੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ। ... ਜੋ ਕੁਛ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦੈ...? ... ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ‘ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੇ, ਫੇਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਣ ਜੋਕਰੀ ਤਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਗਈ...। ... ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਸ ਜੋਕਰੀ ਹੀ ਹਾਂ..। ਹੁਣ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਅਪਨਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ...। ... ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਅਪਣੇ ਹੱਥ ਹੈ..। ... ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਤਨੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ, ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਦੀ ਫਿਰਾਂ...। ... ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਮੇਰੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਛੱਡੀ ਰੱਖੀਆਂ ਸੀ, ਕਿ ਜਾਹ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾ...। ਪਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ...? ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਫਿਰ ਭਰ ਆਇਆ।

ਇੱਕੋ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਬਾਂਹ ਛੁਡਾ ਲਈ।

ਗੀਟਣ ਕੁਰਸੀ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਪਾਇਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ।

ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਕਦਰੇ ਅੱਥਰੂ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ।

ਗੀਟਣ ਕੋਲ ਪੱਥਰ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਕੀ ਕਰੇ..?

ਅਚਾਨਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ‘ਤੇ ਘੰਟੀ ਫਿਰ ਖੜਕੀ।

ਗੀਟਣ ਫਿਰ ਚੁੰਕਨਾਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਠ ਕੇ ਫਿਰ “ਪੀਕ ਹੋਲ” ਵਿੱਚ ਦੀ ਬਾਹਰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਿਲਕੀ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਗੀਟਣ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਲਕੀ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਆਏ। ਜਦ ਸਿਲਕੀ ਨੇ “ਹਾਏ ਪਾਇਲ ਡਾਰਲਿੰਗ” ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਪਾਇਲ ਫੱਟੜ ਸੀਹਣੀਂ ਵਾਂਗ ਸਿਲਕੀ ਵੱਲ ਗਈ। ਪਰ ਗੀਟਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੰਗਲੇ ਵਰਗੀਆਂ ਬਾਂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਚ ਲਿਆ।

—“ਤੂੰ ਹਰਾਮਜ਼ਾਈਏ ਕੰਜਰੀਏ, ਮੈਨੂੰ ਐਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਐਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਰੰਡੀਏ...?” ਉਸ ਨੇ ਖਾਣੇ ਵਾਲੀ ਟਰਾਲੀ ਉਪਰੋਂ ਗਿਲਾਸ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਿਲਕੀ ਵੱਲ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ। ਬਚਾਓ ਲਈ ਸਿਲਕੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਈ। ਗਿਲਾਸ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਜ ਕੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਗਿਆ।

—“ਲੁੱਚੀਏ, ਜੇ ਤੂੰ ਲੁੱਚੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਨੀ ਲੁੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ...? ਗਸ਼ਤੀਏ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ‘ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਛ ਸੁਰਮ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ...? ਇੱਕ ਘਰ ਤਾਂ ਡੈਣ ਵੀ ਛੱਡ ਲੈਂਦੀ ਐ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਲੁੱਚੀ ਮਾਸੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਮੰਨੀ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਬਈ ਉਹ ਵੀ ਪੈਸੇ ਖਾਤਰ ਦੱਲੀ ਬਣ ਤੁਰ੍ਹਾਗੀ...?” ਉਹ ਬੈਡ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਫਿਰ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਗੀਟਣ ਨੇ ਸਿਲਕੀ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਾਂਗ ਲੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

—“ਪਾਇਲ, ਲੈ ਪਾਣੀ ਪੀ...!”

—“.....।” ਪਾਇਲ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੜੀ ਕੰਬੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

—“ਪਾਇਲ ਪਾਣੀ ਪੀਅ ਪਲੀਜ਼...! ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੱਸੁਗਾ...। ਤੇਰੇ ਭਲੇ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਉਂ...।” ਪਾਇਲ ਨੇ ਵਗਦੇ ਰੰਝੂ ਪੂੰਝ ਲਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਫੜ ਕੇ ਪੀ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਕੋਲਿਆਂ ਉਪਰ ਛਿੱਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ

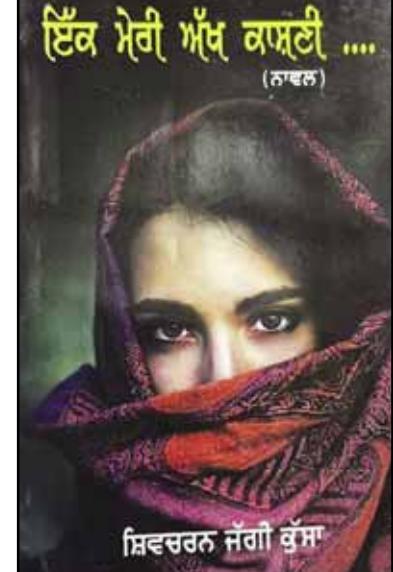
ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਅੰਦਰ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਕੁਝ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

—“ਪਾਇਲ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਆਖਦੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾਂਗ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰੁੰਗਾ...।” ਗੀਟਣ ਦੇ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਪਾਇਲ ਇੱਕ ਦਮ ਉਸ ਵੱਲ ਝਾਕੀ। ਗੀਟਣ ਨੂੰ ਪਾਇਲ ਕੋਲੋਂ ਭੈਅ ਆਇਆ। ਪਰ ਮੁੜ ਸਾਂਤ ਜਿਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਟਿਕ ਗਿਆ।

ਪਾਇਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਗੋਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦੇਈ ਬੈਠੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ। ... ਜੋ ਕੁਛ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦੈ...? ... ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ‘ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਫੇਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਣ ਜੋਕਰੀ ਹੀ ਹਾਂ..। ਹੁਣ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਅਪਨਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ...। ... ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੁਣ ਹੋਰ ਦੀ ਹੱਥ ਹੈ..। ... ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਮੇਰੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਛੱਡੀ ਰੱਖੀਆਂ ਸੀ, ਕਿ ਜਾਹ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾ...। ਪਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ...? ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਫਿਰ ਭਰ ਆਇਆ।

....ਪਰ ਮੈਂ ਕਿਹਤਾ ਕੁਛ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਕੀਤੇ...? ਮੈਂ ਵੀ ਧੋਖੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੀ ਹੋਈ ਹਾਂ...। ... ‘ਸ਼ਿਕਾਰੀ’ ਤਾਂ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੀ...। ਮੈਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਪੀਤਤ ਹਾਂ...। ... ਪਰ ਜੇ ਹੁਣ ਗੀਟਣ ਗੁਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਫੜਦੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਦਿਤਾਂਦਿਲੀ ਹੀ ਸ਼ਮਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ...। ... ਸਿਆਣੇ ਕਹਿਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜੇ ਬੋਤਾ “ਇੱਛ-ਇੱਛ” ਕਰੇ ਤੋਂ ਨਾ ਬੈਠੇ, ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਕੀ ਕਰ ਲਈਏ...? ਐਡੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਤਾਂ ਬਿਠਾਉਣੇ ਰਹੇ...? ... ਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲ ਗੀਟਣ ਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਗੁਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਦਿਗ ਦੇ ਜਾਂਦਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਵਿਗਾਡ ਲੈਂਦੀ...? ... ਨਾਲੇ ਗੀਟਣ ਕੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ...। ... ਬਾਪ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹਸਤੀ ਹੈ...। ... ਦੁਨੀਆਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ...। ... ਚੰਗਾ ਪੈਸੇ ਵਾਲਾ ਬੈਂਦੇ...।

—“ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱਚੀ ਵਿਆਹ ਕਰੋਗੇ...?” ਜਿਵੇਂ ਸੁੱਕੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਸੀਬ

ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਇਲ ਨੇ ਰੱਬ ਜਿੰਡੀ ਆਸ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਤਿੜਕੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਹਰੀ ਭਰੀ ਜਿਹੀ ਹੋਈ ਬੈਠੀ ਸੀ।

—“ਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂ ਝੂਠ ਕਹਿਨੇ...?” ਉਹ ਪਾਇਲ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ, “ਬੱਸ, ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋ...। ਮੈਂ, ਜਿੰਨਾਂ ਤੈਨੂੰ ਦਰਦ ਤੇ ਪੀਤਾ ਦਿੱਤੀ ਐ, ਰਹਿਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸੁਖੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੁੰਗਾ, ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੁੰਗਾ...।”

—“.....।” ਪਾਇਲ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਖੇਡਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੀਟਣ ‘ਚੰਗਾ-ਚੰਗਾ’ ਲੱਗਿਆ ਸੀ।

—“ਜਿਹਤਾ ਗੁਨਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰਿਵਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਪਛਤਾਵੇ ਵਜੋਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਆਪਣੀ ਰਾਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੁੰਗਾ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਵਾਅਦਾ ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਜਾਨ...!” ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਇਲ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਪਾਇਲ ਨੂੰ ਗੀਟਣ ਦੀ ਗੀਟਣ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਗਲਕੜੀ ਪਾ ਲਈ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਪੀਤਾ ਰਹ੍ਹ ਚੱਕਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

—“ਜਾਹ ਦੰਦ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਆ, ਫੇਰ ਆਪਾਂ ‘ਕੱਠੇ ਬਰੋਕਵਾਟ’ ਕਰਦੇ ਆਂ...। ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਿਹਤਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

—“.....।” ਪਾਇਲ ਨੇ ਕਿਹਤਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

—“ਹੈਗ੍ਰਾ ਨੂੰ...?”

—“.....।” ਪਾਇ

(10 ਦਸੰਬਰ
ਜਨਮ ਦਿਨ
ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
- ਲੇਖਕ -
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

Email: bhagwansinghjohal@gmail.com

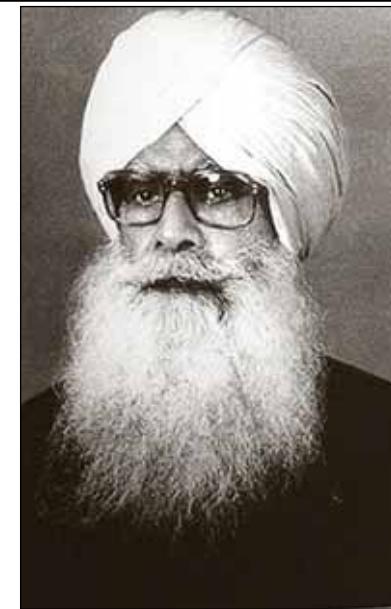
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਫਲ ਚਿੱਤਰਕਾਰ - ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਂਡ, ਐਸ. ਸੀ. (ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ) ਦਾ ਇਮਾਰਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

1942 ਈ: ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰੜੀ ਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਨੈਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕਾਊਂਟਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। 1942 ਤੋਂ 1947 ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਿਹਾ। ਕਲਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੋਰਾਨ ਅਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਘੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਤੇ ਖਾਕੇ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦਾਅਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਕਲਾ ਦੇ ਪਾਰਖੂਆਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਕੋਮਲ-ਭਾਵੀ ਕਲਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ। ਲਾਹੌਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੁਣ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਿ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਨਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਪੇੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ ਅਜਾਈ ਕਰਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਵੱਸਿਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ-ਘਰ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਕਸਬੇ ਜੀਰਾ ਤੋਂ ਦੱਸਵੀ ਪਾਸ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਅਜਾਇਬ-ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ 1962 ਈ: ਵਿੱਚ ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਮੁੜ ਦਿੱਲੀ ਪਰਤ ਗਈ। ਉਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਸੈਟਰ ਲਈ ਵੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਨਿਵਾਸ ਦੋਰਾਨ ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਕਲਾ-ਪਾਰਥੂ ਫਾਂ: ਮਹਿਦੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸਤਿਗੀਬੀ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਮਿਉਜ਼ੀਅਮ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਰੋਗੀਅਲ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੀ ਛੂਹ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਹਦੇਆਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਜਗਰਾਉਂ ਅਤੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਮੈਰੋਗੀਅਲ ਮਿਉਜ਼ੀਅਮ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਚਿੱਤਰ ਕੋਮ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਲੇ ਬਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਆਰਟਸ ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ 1981 ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਹਾਨ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਜੀਵਿਆ। ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਮਾਣ ਸ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਵਿਰਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਚਿੱਤਰ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਣਾਮ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵੈਖ ਸੀਰੀਜ਼ “ਚੌਂਕੀਦਾਰ” ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ ਫਿਲਮਕਾਰ ਇਕਬਾਲ ਗੱਜਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਸਾਰਬਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ 'ਪਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ' ਦੇ ਹੀਰੇ ਇਕਬਾਲ ਗੱਜਣ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਪਰੋਜੈਕਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵੈਖ ਸੀਰੀਜ਼ “ਚੌਂਕੀਦਾਰ” “ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਫਿਲਮ ਨਗਰੀ ਮੂੰਬਈ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਇਕਬਾਲ ਗੱਜਣ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤੇ ਉਘੇ ਰੰਗਕਰਮੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਲਾ ਦਾ ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਮਾਜਕ ਭਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਖ ਸੀਰੀਜ਼ “ਚੌਂਕੀਦਾਰ” ਰਾਹੀਂ ਗੱਜਣ ਨੇ ਅਜੇਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉਪਰ ਚਾਨਣਾ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏਏ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਪੱਛੇਂਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਿੱਸਟ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਭਾਅ ਜੀ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਜੀ ਨਾਲ ਲੰਮਾ ਸਮਾ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਇਕਬਾਲ ਗੱਜਣ ਜੀ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਆਜਾਦ ਕਲਾ ਮੰਚ ਰਾਹੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ ਜਗ੍ਹਾਂ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ‘ਮਾਨ-ਵਤਾਂ ਦੇ ਕੋਮਾਤਰੀ ਫਲਸਫੇ’ ਸੈਤਾਨੀਅਤ ਜਿੰਦਾਬਾਦ - ਸੈਤਾਨੀਅਤ

ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹਨ। ਗੱਜਣ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰੰਪਰਿਕ ਕਲਾ “ਨਾਟਕ” : ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਕਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੜਾ ਹੀ ਉਤੇਜਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਭਾਅ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਨਾਟਕ ਲਹਿਰ, ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਆਈ ਕਰੋਨਾ ਮਹਮਾਂਗੀ ਨੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਨਾਟਕ ਕਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਚਾਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਛਾੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦਕਿ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਭਾਈ ਮੰਨਾ ਆਦਰਨੀਯ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਕਲਾ ਵੱਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਬਹੁਤ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਦਰਾਸਲ ਇਹ ਕਲਾ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਕਰਾਂਤੀ ਦੀ ਜੋਤ ਵੀ ਜਗਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਚ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੇ ਨਾਟਕਾਂ ਹੈ ! ਪਿੰਡਾਂ ਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੇ ਨਾਟਕਾਂ

ਦਾ ਅਯੋਨ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ, ਗਲੀ ਗਲੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਚੇਤਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨੈਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਕਲਚਰ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ, ਆਯਾਸੀ, ਵਿਭਚਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਰਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿ ਵੈਖ ਸੀਰੀਜ਼ “ਚੌਂਕੀਦਾਰ” ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲ ਗੱਜਣ ਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਮਾ ਕੋਮਲ, ਕਰਮਜ਼ੀਤ ਕੌਰ, ਮਦਨ ਮੱਦੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਗੱਜਣ, ਗੌਰਵ, ਸਾਗਰ ਬਿੰਦਰਾ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕਲਚਰ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹੀਂ ਹੋਰ ਸਾਹਿਲ ਸਟਾਰ, ਹਰਮੀਤ ਜੱਸੀ, ਸਾਹਬੀ ਸੰਘਾ, ਲਖਖਵਿੰਦਰ ਲਾਭ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ

TO: H. S. Monitor
Editor, *Parish Times*,
24 Cotton Street, Road,
Derby DE20 8YJ, UK.

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਇਹ ਮੌਤ ਲੋਖਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਚਿੱਠੀ ਲੋਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਬਾਬਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਲਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ, ਦਲ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਵਧਾਰ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ/ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਵੰਜਸ਼ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਭਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਲੋਖਕਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਕੋਲ ਹੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਲੋਖਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਰਚਨਾ/ਲਿਖਤ ਪਰਚੇ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉਲੱਟ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੱਢ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੱਕ ਹਨ। -ਡਾਕਿਰੋਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਭਾਵ ਅਰਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਲ ਅਰਥ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਰਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਖ ਗੁਲਸ਼ਨ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਪੰਡਚੌਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਚੀਜ਼

हानिकारक जी हा भाषण

ਵਾਹਿਗੁਰ ਸੀ ਕੀ ਹੜਹਿ

ਇਸ ਹਫਤੇ 28-11-2024 ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਅੰਕ 3057 ਦੇ ਪੰਨਾ 43 ਉਤੇ ਇਕ ਪੱਤਰ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਸਮਝਕੇ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪਰਦੇ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼) ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਉ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਲੇਖ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਅੰਕ 3056 ਦੇ ਪੰਨਾ 'ਤੇ ਛੱਪੇ ਪੱਤਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਦਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਪੰਥਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋਲੀਆ ਜੀ ਨੇ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਹਾਸ਼ੋਹੀਣਾ ਤੇ ਬੇ-ਤੁਕਾ ਸੁਆਲ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ, ਪਰ ਦਾਸ ਨੇ ਤਾਂ ਪੱਤਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਹਫਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਚਨਾ ਲਿਖੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ : ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਿਆ ਕਰਨ। ਜੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਤਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਰੈਡਰੈਸ ਵਜੋਂ ਪੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ, ਕਈ ਵਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਗਲਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਨਾ ਲਿਖਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ : ਬੀਜੇ ਦਾਖ ਬੱਗੋਰੀਆ ਕਿਕਰ ਬੀਜੇ ਜੱਟ। ਜਦੋਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪੰਤਾਤੀ ਇਹ ਹੈ : ਫਰੀਦਾ ਲੋੜੜੀ ਦਾਖ ਬਿਜ਼ਉਰੀਆਂ ਕਿਕਰਿ ਬੀਜੈ ਜਟ ਰੰਗ : ਸਾ : ਪੰਨਾ 1378। ਪੜ੍ਹੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਜੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਸਮਝਕੇ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸੇ ਅੰਕ 3057 ਦੇ ਪੰਨਾ 42 'ਤੇ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, ਪੂਰਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖਣਾ ਮੌਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ (ਮੈਂ) ਧਾਰਮਿਕ, ਨਾ ਰੰਬੀ ਤੇ ਨਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹਾਂ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ ਅਰਥ ਸਮਝ ਕੇ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਵਿਦਿਆ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਡਿਆਸ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪੁਰਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਖ ਗੁਲਸ਼ਨ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਪੜ੍ਹੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੜ੍ਹੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੇਨਦੀ ਹੈ—

ਲਿਖਤ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛਾਪੀ ਜਾਵੇਗੀ
- ਸੰਪਾਦਕ, ਡਾਈਰੈਕਟਰ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ
ਰਾਏ ਕੇਵਲ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਲਾਅੀ, ਮਿਟੀ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮਿਟੀ ਬੋਈਮਾਨ ਦੀ
ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ
ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨਾਨਕ
ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ
ਪੜਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੇ ਤਾਂ 14-11-2024
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ 3055 ਦੇ ਪੰਨਾ 43 ਉਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ
ਟੰਕਾਕੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਤਾਂ ਕੀ ਲਿਖਣਾ ਸੀ,

ਕਰਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ
ਪੂਰੀ ਪੰਗਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਗੁਨਾਹ
ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ
ਕਿ ਪੜਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ
ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਖਿਮਾਂ ਜਾਚਨਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ, ਪਰ
ਸਨਾਤਨੀ ਬੀਬੀ ਨੇ ਹੋਕਾਰ ਦੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ
ਸੁਆਰ ਹੋ ਕੇ ਉਲਟਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ
ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੈਡ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ। ਗਾਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ
ਅੰਕ 3056 ਉਤੇ ਲਗਪਗ 6 ਐਸੇ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ

ਕਿਉਂ ਉਜੜ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖ ਪੰਜ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਕਿਉਂ ?

ਬੈਰ ਦੋਵੇਂ ਮਸਲੇ ਬੜੇ ਹੀ ਰੀਡੀਰ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਖ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਫਿਰ ਦਰਬੱਤ ਕਰੀ ਹਿਲਦਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਉਜ਼ਾੜੇ ਵੱਲ ਉਜ਼ਾੜੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਅਰਥਾਤ ਸੁਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ ਮੁਹਰੇ ਰਿਹਾ ਪਰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਲੌ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜਿੰਨੇ ਲੀਡਰ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਕਾ ਮਿਲਿਆ ਦੂਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਚੰਗੀ ਮਿਲੀ ਉਸ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਦੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਜਿਸ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਹੁੰਚਾਂ ਹਾਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਬ ਛੱਡਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨਰੀ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਪੰਥ ਉਸ ਸਿੱਖ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਜ਼ਾਲ ਦਿਸਦਾ ਰਿਹਾ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਬੈਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਂ ਬਿੱਟ੍ਟ ਦੀ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਇਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠਾ ਆਪ ਦੇਖੋ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਲੀਡਰ ਰਿਹਾ ਹੁਣ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਲੀਡਰ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ) ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਿਸਣ ਲੱਗਾ। ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਉਸ ਦੀ ਹੀ ਕਿੰਨੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਪੰਥ ਨਾਲ ਸੀ ਪੰਥ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪੰਥ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਥ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਲਈ। ਅਰਥਾਤ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਪੰਥ ਆਪੇ ਹੀ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੀਡਰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਸਹੀ ਬਾਂ ਪੁੱਜ ਕੋਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਜ਼ਾੜੇ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸ਼ਹੋਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸੋਚਦੇ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੇ। ਪਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸੋਚ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸਵਾਰ ਸਕੇਗੀ। -ਕੇ ਐਸੇ ਜੋਗੀ

ਚਲਾਇਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਲੇਖ ਛੱਪੇ ਹਨ। ਹਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਜਾ ਬਹੁਤੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੇ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਕਰਨੀ ਜੜ੍ਹੀ ਸਮਝੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ, ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ? ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਫ਼ਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਗੁਰ-ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਰਹਿਤ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਪੰਥਕ ਸਾਖਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਅੰਕ 3057 ਦੇ ਪੰਨਾ 42 ਉਤੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅੰਕ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੀ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਡਾਕਟਰ ਖੋਜੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਚੋਜੀ ਜੋ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਨਵੀਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਕਿਸਮ ਦਾ ਚੁਟਕਲਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਇਤਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 555ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਛਾਪਿਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋਜ ਭਗੁਪੂਰ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸੇਨ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ। ਡਾ: ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਲੇਖ ਛਾਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੜ੍ਹਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਅਹੰਿਮਿਅਤ ਇਕ ਘਟੀਆ ਚੁਟਕਲੇ ਜਿੰਨੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਹੇਠੀ ਏਦੂੰ ਵੱਧ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਿਸ ਪੜ੍ਹਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰੰਬ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਅਕਾਲ ਪ੍ਰਖ ਵਾਚ (ਮੁਲ ਮੰਤਰ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੜ੍ਹਚੋਲੀਆ ਬੀਬੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥ ਹੈ ਤੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਜਹਿਰ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਵਹਿ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚਿ ਵਸਤੂ ਸਾ ਨਿਕਲੇ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਰੇ ਵੇਚਾਗਾ, ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਪੰਗਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਖਰੂ ਏਂਹੇ ਬੁਝੀਐ ॥ ਮੂਰਖੇ ਨਾਲਿ ਨ ਲੜੀਐ (ਗੁ: ਗ੍ਰੂ: ਸਾ: ਪੰਨਾ 473, ਆਸਾ)

ਗਰ ਪੰਬ ਦਾ ਦਾਸ-ਜਬੇਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਯ.ਕੇ.

ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ

ਸ਼ਿਵਰਨ ਜੱਗੀ ਕੁੱਸਾ

1986 ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਗਿਆ। ਪੂੜ ਭਰੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਭੋਲੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸਕਾਨਾਂ ਤੱਕਣ ਲਈ ਮਨ ਹਾਬੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁੱਲੀ-ਡੰਡਾ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਰੌੜ ਹਵੇਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ ਪਏ ਸਨ। ਗੁੱਡੀਆਂ-ਪਟੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਾਂਹ ਨਾਲ ਨਲੀ ਪੂੜਣ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਕਾਲਜੀਏਟ ਪੜ੍ਹਾਕੂ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ। ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹੀ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ। ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਰਹਿਣ ਮਹਾਰੋਂ ਨਾਨਕਾਂ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਿਆ। ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਜਿਹੇ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾਂਦੇ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਿੰਮਤਪੁਰੇ ਵਾਲੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਨਾਕਾ ਲਾਈਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਰੁਕਣਾ ਪਿਆ। ਜੀਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਚਲਾਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਥੋਂ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੀਪ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਜੀਪ ਵੀ ਕਾਹਦਾ ਸੀ? ਬਾਡੀ ਹੀ ਜੀਪ ਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੀਟਰ ਇੰਜਨ ਰੱਖ ਕੇ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਸਵਾਰੀਆਂ ਛੋਣ ਲਈ 'ਸੰਦ' ਬਣਾਈਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਾਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਹੱਡ' ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਜੀਪੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੇਥੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਾੜ ਵਿਚ ਫੜੇ ਚੋਰ ਵਾਂਗ ਝਾਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

-“ਇਹਦੇ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ ਕਿੱਥੇ ਐ ਉ਷ੇ?” ਮੁੰਨਿਆਂ ਮੂੰਹ ਬਧਿਆਕਾ ਵਾਂਗ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

-“ਜੀ ਕਾਹਤ ਪੱਤਰ ਤਾਂ ਹੈਨੀ।” ਮਿਸਤਰੀ ਕੁੱਗੜ ਕੇ ਗਿੱਠ ਕੁ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ।

-“ਇਹਨੂੰ ਪਿਉ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਾਗਜਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਈ ਦਾਢਲੀ ਫਿਰਦੇਂ?”

-“.....।” ਮਿਸਤਰੀ ਚੁੱਪ ਸੀ।

-“ਨਾ ਥੋੰ ਮੁੰਚੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਈ ਨੀ ਰਿਹਾ?” ਦੂਜੇ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਫੀਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਾਈ। ਪੈਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਬਟੇਰਾ ਉਹ ਸੁੱਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

-“ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਾੜੀ ਜਾਂਦੇ ਐ, ਜਿੱਥੋਂ ਨਿਕਲਾਵੈ!” ਤੀਜੇ ਨੇ ਹਿਲਦਾ ਕਿੱਲਾ ਠੋਕਿਆ।

-“ਮਾਪਿਓ ਬੰਨ੍ਹ-ਸੁੱਬ ਕਰਕੇ ਘਰੇ ਈ ਢਾਣਸ ਕੀਤੇ ਜੀ, ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਅਜੰਸੀ ਤੋਂ ਲਿਐ?” ਡਰਦੇ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

-“ਉ਷ੇ ਇਹਦਾ ਚਲਾਣ ਪਾ ਕੇ ਗਾਂਹਾਂ ਤੋਰੋ! ਅਪਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮਾਨ੍ਹੁੰ ਵਿਹਲੇ ਨ੍ਹੀ, ਚਲਾਣ ਕਾਹਤੋਂ ਨ੍ਹੀ ਕਰਦੇ?” ਦੂਰ ਨਿੰਮ ਹੇਠ ਕੁਰਸੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਾੜ

'ਤੇ ਬੈਠੇ ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਹੋਕਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਮੇਰੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਰਾਕਟ ਲਾਂਚਰਾਂ ਅਰਗੀਆਂ ਫਿਕੋਸ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਲੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਲੜਾਕੇ ਜਹਾਜ ਦੀ 'ਤੁਸੀ' ਵਰਗੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

-“ਸਰਦਾਰ ਜੀ! ਜੀਪ ਇਹ ਨ੍ਹੀ, ਕਾਰ ਇਹ ਨ੍ਹੀ, ਇਹਦਾ ਗਰੜਪੈਕ ਜਿਹੇ ਦਾ ਕਾਹਦੇ 'ਤੇ ਚਲਾਣ ਕਰੀਏ?” ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਘੋਰ ਮਾਯੂਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

-“ਲਿਖੋ ਜੀ ਘੜੁੱਕਾ...!” ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ।

-“ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕੜਛਾ! ਸਾਲਿਆ ਕੁਤਿਆਂ ਦਿਆ! ਘੜੁੱਕਾ ਤੇਰੇ ਕਿਹੜੇ ਪਿਉ ਆਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਲਿਖਿਐ ਉ਷ੇ?” ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਮਿਸਤਰੀ ਦੇ ਸੌਟੀ ਮਾਰੀ।

-“ਨਾਲੇ ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਹੋਂਗਾ ਇਹਨੂੰ ਮਾਂ ਦਾ ਖਸਮ ਲਿਖੋ?” ਦੂਜਾ ਸਿਪਾਹੀ ਬੋਲਿਆ। ਮੈਂ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

-“ਮਾਪਿਓ! ਹੋਰ ਨ੍ਹੀ ਕਿਮੇਂ ਗੱਲ ਬਣਦੀ?” ਅੰਤ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਜਾਂਦੀ ਗੱਲ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀ।

-“ਤੇ ਹੋਰ ਅਸੀਂ ਐਥੇ ਚਾਅ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਐ?” ਮਾਯੂਸ ਸਿਪਾਹੀ ਟਾਹਿਕ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬੋਕ ਦਾਹੜੀ ਕਾਟੇ ਦੀ ਪੂਛ ਵਾਂਗ ਲਟਕ ਜਿਹੀ ਰਹੀ ਸੀ।

ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜੇਥੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਲਈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀ ਝੁੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ।

-“ਮਾਪਿਓ ਤੇਲ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਟੈਂਕੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਆਲੀ ਐ।” ਮਿਸਤਰੀ ਪਿਆਸੇ ਕਾਂ ਵਾਂਗ ਝਾਕਿਆ।

-“ਸਾਲਿਆ ਤੇਲ ਦਿਆ! ਤੈਨੂੰ ਹੁਣੋਂ ਨਾ ਮੈਂ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇ ਦਿਆਂ। ਜਾਹ ਚਾਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਵੱਧ ਲੱਦ ਲਈ। ਬੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁਟੀ!” ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਖੱਭਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

-“ਤੂੰ ਬੁਕਰ ਕਰ ਚੌਲਾਂ 'ਚ ਈ ਸਰ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਕਿਹਰੀ 'ਚ ਈ ਲੱਗ ਜਾਣੋਂ ਸੀ!” ਦੂਜੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹਿਸਾਨ ਮਿਸਤਰੀ 'ਤੇ ਜਤਾਇਆ।

ਪਰ ਮਿਸਤਰੀ ਖੜ੍ਹਾ ਨੋਟਾਂ ਵੱਲ ਝਾਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

-“ਹੁਣ ਤੁਰਦੈਂ ਕਿ ਚਾਰਾਂ ਬੱਕਲ?

ਮੇਰੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਰਾਕਟ ਲਾਂਚਰਾਂ ਅਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਦੋ ਛੱਡਤੀਆਂ ਤਾਂ ਡਰ-ਡਰ ਉਠਿਆ ਕਰੇਂਗਾ। ਸਾਲਾ ਕੁੱਕੜ੍ਹੁੰ-ਘੜ੍ਹੁੰ ਜਿਆ!” ਪਾਸਿਓਂ ਤੀਜੇ ਨੇ ਕੜੀ 'ਚ ਕੜੀ ਅੜਾ ਕੇ ਦਬਕਾ ਮਾਰਿਆ।

ਸਲੋਕ ਸੁਣ ਕੇ ਮਿਸਤਰੀ ਆਪਣਾ ਘੜੁੱਕਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦਾਅ ਹੋ ਗਿਆ।

ਦੋ ਸਿਪਾਹੀ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਏ।

-“ਹਾਂ ਬਈ, ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ?” ਮੇਰੇ ਕਾਲੀਆਂ ਅੰਨਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿਪਾਹੀ ਕੁਝ ਧੀਮਾਂ ਬੋਲਿਆ।

ਮੈਂ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਇਤਨੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਮਲੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਈਕਲ ਆ ਰੋਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਤੇਲ ਲਾ ਕੇ ਲਿਸ਼ਕਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਰਿਮਾਂ ਵਿਚ ਛੁਲ ਪੁਆਏ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਚੈਨ-ਕਵਰ 'ਤੇ ਢੁੱਧ ਚਿੱਟੇ ਅੰਖਰਾਂ ਵਿਚ “ਸਰਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ” ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਡੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੀ ਕਿਰਪਾਨ ਫਸਾਈ ਹੋਈ ਸੀ।

-“ਆਹ ਮਗਰਲੇ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਲੈ ਲਓ!” ਦੂਰੋਂ ਦੇਂਗੜ ਚੁਹਿਆਂ ਦੀ ਬਿੱਲੀ ਮਾਸੀ, ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਹੋਕਰਾ ਮਾਰਿਆ।

-“ਕੀ ਨਾਂ ਐ ਉ਷ੇ ਤੇਰਾ?” ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਅਮਲੀ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਿਆ।

-“ਜੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿਉਂ!”

-“ਪਿਉ ਦਾ ਨਾਂ?”

-“ਜੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿਉਂ!”

-“ਪਿੰਡ ਕਿਹੜੇ?”

-“ਜੀ ਯੂੱਧ ਸਿੰਘ ਆਲਾ।”

-“ਬੱਲੇ!” ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਲਿਆ।

-“ਇਹਦਾ ਨਾਂ ਕਰਨੈਲ ਸਿਉਂ, ਬੁੜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਜਾਨੈਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਏ. ਕੇ. ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਐ।” ਦੂਜਾ ਬੋਲਿਆ।

-“ਚਲੋ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਨਾਕੇ ਨੂੰ, ਅੱਜ ਨ੍ਹੀ ਕਾਨ ਦੀਂਹਦਾ।” ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਮੇਰੇ ਕਾਗਜ ਪੱਤਰ ਮੌਜਦਾ ਕਰਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

-“ਚਲੋ ਉਤੋਂ ‘ਨ੍ਹੇਰਾ’ ਵੀ ਹੋ ਚੱਲਿਐ।

ਕਿਤੇ ‘ਉਹ’ ਨਾ ਆ ਜਾਣ। ਅੱਧਾਂਦ ਫਾਇਰ ਵੀ ਪਤੰਦਰ ਏ. ਕੇ. ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਐ।” ਦੂਜਾ ਬੋਲਿਆ।

-“ਚਲੋ ਰਾਹੀਂ ਅਮਲੀ ਆਲਾ ਸੈਕਲ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਜੁਆਕ ਨੂੰ ਸੁਕੂਲ ਤੋਰਿਆ ਕਰਾਂਗੇ। ਕਦੋਂ ਦਾ ਸੈਕਲ-ਸੈਕਲ ਕਰਦਾ ਸੀ।” ਤੀਜਾ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

-“ਆਹ ਕਿਰਪਾਨ ਚੱਕ ਕੇ ਜੀਪ 'ਚ ਰੱਖ, ਕਿਸੇ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਕੰਮ ਆਉ।”

-“ਬਣ ਗਏ ਦੋ ਬੱਤਲਾਂ ਜੋਗੇ ਕਿ ਨਹੀਂ?”

-“ਅੱਜ ਦਾ ਕੰਮ ਈ ਸਰੂ।”

-“ਚੱਲ ਰਾਤ ਤਾਂ ਸੌਖੀ ਲੰਘੂ।”

ਕਾਰ ਸਟਰਾਟ ਕਰਕੇ ਤੁਰਦੇ ਦੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨੀਂ ਗੱਲਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੇਰੀ ‘ਘਰ-ਘਰ’ ਜਿਹੀ ਕਰਦੀ ਕਾਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨ ਨੂੰ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ?

ਆਇਐਂ।” ਅਮਲੀ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚ ਹੱਥ ਜੋੜੇ।

-“ਆਇਆ ਤੇਲ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਐਂ, ਤੇ ਟੰਗੀ ਫਿਰਦੇਂ ਸੈਕਲ ਨਾਲ ਕਿਰਪਾਨ? ਇਹ ਮਾਂ ਕਾਹਦੇ ਆਸਤੇ ਟੰਗੀ ਐ ਉ਷ੇ?” ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਬੁੱਚੜ ਦਾਗ ਜਿਹਾ ਸੀ।

-“ਮਾਪਿਓ ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਤੇ ਬਿੱਲੇ ਦੇ ਡਰੋਂ ਐਂ।” ਅਮਲੀ ਕੰਬੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

-“ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਲੱਗਦੇ।

ਇਹਨੂੰ ਜੀਪ 'ਚ ਲੱਦੇ!” ਦੂਰੋਂ ਠਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਘਣ ਵਰਗੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਪਰਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

-“ਰਾਤ ਆਲੇ ਸਰਪੈਂਚ ਦਾ ਕਤਲ ਫਿਰ ਏਸੇ ਨੇ ਈ ਕੀਤਾ ਹੋਣੈ। ਇਹਨੂੰ ਮੂਹਾ ਪਾਓ!” ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਹੱਥ ਦਿੱਦਾ ਬੋਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸਲ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਤੁੰਨ ਲਈ।

ਟਰੱਕ ਕਿਸੇ ਬਾਰੂੰ ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਜਨਾਬ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ‘ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਾ’ ਵੀ ਕਿਹਾ।

ਇਤਨੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਸਾਈਕਲ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

-“ਉ਷ੇ ਆਹ ਸੈਕਲ ਆਲਾ ਤਾਂ ਭੱਜ ਗਿਆ।” ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਚੌਕਿਆ।

-“ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਨਾ ਉ਷ੇ?” ਦੂਜਾ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਕੌੜ ਬੋਤੇ ਵਾਂਗ ਝਾਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਕੀ ਹੋਈ ਬਾਂਦਰੀ ਵਾਂਗ ਦੰਦ ਪੀਹੇ।

-“ਉ਷ੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਕੁਬੰਦਾ ਵੀ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਰੋ! ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਰੋਸ ਨਰਦੇ ਐਂ?” ਸ਼ਾਇਦ ਟਰੱਕ ਵਾਲਾ ਸਿਪਾਹੀ ਕੋ

ਲੜੀਵਾਰ

ਨਾਵਲ

ਕਮਲ ਗਿੱਲ

Mob : +44 07454 394684

ਕਿਸਤ-3

ਪਰ ਤੂੰ ਇੰਨੇ ਦਿਨ ਕਿਉਂ ਲਾਏ ਮੇਰੀ ਚੀਜ਼ ਮੋੜਨ ਲਈ? ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਗਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਅਚਾਨਕ ਕੈਲਾਸ਼ ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁਸੋਂ ’ਚ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਡਾਇਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ।

“ਸੌਰੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਲੇਟ ਕੰਮ ਛੱਡੀ ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਲੇਟ ਆਵਾਂਗੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਹੋਵੋਗੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇੰਝਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਛੇਤੀ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਆਵਾਂ ਪਰ ਕੰਮ ’ਚ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ।”

ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਢਿੱਲੀ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਮੁਸਕੁਰਾਈ।

‘ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਡਾਇਰੀ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਆ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ-ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬਖ਼ਰਾਂ ਭਾਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਰਾਇਟਰਾਂ ਬਾਰੇ। ਤੇ ਇਸ ਡਾਇਰੀ ‘ਚ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਸਿਮਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੂੰ ਇਹ ਡਾਇਰੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਜੇ ਪੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ’ਤੇ ਹੋਰ ਮਸਾਲੇ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਸਾਲੇ ’ਚ ਕੱਚ ਦੇਣੀ ਸੀ।’’

‘ਨਹੀਂ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਵੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਪਹਿਲੂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਜਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਰਸਾਲੇ ’ਚ ਲਾ ਦਿੰਦੀ।’’

ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਪੰਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰੋਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ’ਤੇ ਲਾਏ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿੰਦਰੇ ਚੈਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦਰਾਂ ਮੈਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਲਿਆ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਕੁ ਮਿੰਟ ਚੁੱਪ ਪਸਰ ਗਈ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਹੁਤ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕੋਈ ਪੰਨਾ ਪੜ੍ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੀਡ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੋਣੇ ’ਤੇ ਬੈਠੀ ਮੈਨੂੰ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਂਘ ਜਾਪ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਦਾ ਨਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੀ ਤੇ ਨਾਂ ਇਸਰੋਜ਼। ਬੱਸ ਉਹ ਇਕੱਲੀ ਸੀ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖ ਮੈਨੂੰ ਤਰਸ ਜਿਹਾ ਆਇਆ। ਦੂਸਰੇ ਹੀ ਪਲ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ’ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਰਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਗੀਧਲੇ ਰਿਸਤੇ

ਡਾਇਰੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੰਨਾਂ ਪਲਟਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਟਾਫਟ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਕੈਲਾਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਕੰਬ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਫੜ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਤੇ ਚੋਰ ਹੁਣ ਕਸੂਤਾ ਫਸ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦੀ ਫੜੀ ਗਈ ਸਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਲੀਲ ’ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੰਜਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਡਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਾਪ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਔਰਤ ਕੋਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੋ ਮੈਂ ਸੱਚ-ਸੱਚ ਆਖ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕਾਬ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਖਿਆਲ ਉਮੜ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਡਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਬੀਰਾ?”

ਡਾਇਰੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੰਨਾਂ ਪਲਟਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਟਾਫਟ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਕੈਲਾਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਕੰਬ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਫੜ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਤੇ ਚੋਰ ਹੁਣ ਕਸੂਤਾ ਫਸ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦੀ ਫੜੀ ਗਈ ਸਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਲੀਲ ’ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੰਜਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਡਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਾਪ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੱਚ-ਸੱਚ ਆਖ ਦਿੱਤਾ।

“ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਖੋਰ ਜੇ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹ ਹੀ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ” ਉਸ ਨੇ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਬਾ ਹੋਕਾ ਲਿਆ। ਤੇ ਡਾਇਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪ ਨਾਲ ਰੱਖੇ ਕੋਰਨਰ ਵਾਲੇ ਡਰੋਅਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।

“ਰੋਟੀ ਖਾਏਂਗੀ ਬੀਰਾ?”

“ਜੀ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹਾਂ।”

ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਇਹੀ ਉੱਤਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਲਿਖਿਆ।”

“ਨਾ ਮੈਂ ਕੱਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਤੂੰ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਰੋਟੀ ਦਾ ਠੀਕ ਨਾਲ ਕੀ ਮਤਲਬ ਕਮਲੀ ਕੁੜੀ। ਚੱਲ ਹੁਣ ਮੂੰਹ ਢਿੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰ ਜੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸੋ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਇੱਦਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਡਾਇਰੀ ਬਿਨਾਂ ਇੰਜਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨੀ।”

ਇਸ ਵਾਰ ਤੇਰਾ ਗੁਨਾਹ ਮੈਂ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੋਲੀ ਕੁੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਵੇਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੇਟ ਸੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੱਕ ਹਾਲੇ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਡਰਾਈਵ ਸੀ ਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਹਾਲੇ ਸੱਨੋਆ ਵੀ ਘੁਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੰਪ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਕਲਾਕ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਖਾਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕੋਈ

ਲਈ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸੁਕਰੀਆਂ ਜੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਦਿਲੋਂ ਸੁਕਰੀਆ ਜੀ, ਤੇ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇੰਜਾਜ਼ ਦਿਓ, ਕਾਫ਼ੀ ਲੇਟ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੋਂਅ ਜਾਓ, ਮੈਂ ਚੱਲਦੀ ਹਾਂ ਹੁਣ।”

ਮੈਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੀ ਭੁਲ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਫ ਕਰਨ ’ਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੁਕਰੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੋਵਾਂ।

ਚੱਲਦੀ ਹਾਂ ਆਖ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਕਿੱਲੀ ਨਾਲੋਂ ਲਾਉਣ ਲੱਗ ਗਈ। “ਇੰਨੀ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਚੱਲੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੋਈ ਪੁੱਛੇਗੀ ਨਹੀਂ?”

ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਆ ਕੇ ਕੰਪ ਨਾਲ ਲੱਗ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਜੀ ਕਿਹੜੇ ਸਵਾਲ?”

“ਉਹੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਡਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੇਰੇ

ਮਨ ’ਚ ਉੱਠੇ ਹਨ।”

“ਹਾਂ ਪਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ।” “ਹਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੈ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਤੂੰ ਚੰਗੀ ਕੁੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਜਕਦੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਭਾਪ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਮੁੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ 9 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੀਵੀ ਤੇ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣੀ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਫਿਲਮ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ।

ਕੈਲਾਸ਼ ਨੇ ਕਲਾਕ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਪੁੰਨਾ ਕੇ ਕਿਹਾ,

“ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਲੈ 9 ਵੀ ਵੱਜ ਗਏ।”

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿੱਦਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੇਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੇਟ ਸੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੱਕ ਹਾਲੇ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਡਰਾਈਵ ਸੀ ਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਹਾਲੇ ਸੱਨੋਆ ਵੀ ਘੁਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੰਪ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਕਲਾਕ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਖਾਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਈ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸੁਕਰੀਆਂ ਜੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੀ ਭੁਲ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਫ ਕਰਨ ’ਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੁਕਰੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੋਵਾਂ।

ਚੱਲਦੀ ਹਾਂ ਆਖ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਕਿੱਲੀ ਨਾਲੋਂ ਲਾਉਣ ਲੱਗ ਗਈ।

“ਇੰਨੀ ਸਾਰੇ ਕਾਸੇ ਕੀਤੀ ਭੁਲ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਆ ਕੇ ਕੰਪ ਨਾਲ ਲੱਗ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਜੀ ਕਿਹੜੇ ਸਵਾਲ?”

“ਉਹੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਡਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੇਰੇ

ਮਨ ’ਚ ਉੱਠੇ ਹਨ।”

“ਹਾਂ ਪਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ।” “ਹਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੈ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਤੂੰ ਚੰਗੀ ਕੁੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਚੱਲਦਾ....

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ

9815802070

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ

ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅੱਧੀਆਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲਮਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜੱਬੇਬੰਦੀਆਂ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਚਰਚਾ ਖੱਟੀ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਏ। ਇੱਲੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨੀ ਪਈ। ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣੇ ਪਏ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹੁਣ ਫਿਰ ਮਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ। ਗੱਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੁੱਜੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੰਘੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਪੈਨਲ ਨੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੈਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੰਕਟ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਸੰਕਟ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੈਨਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਵਧੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਘਟਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਰਥਿਕ ਤੰਤ੍ਰ 'ਤੇ ਤੱਤੀਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ 46 ਫੀਸਦੀ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮਸਾਂ 15 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਬੇਚੁਨੀਗਾਰੀ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਛੁਪਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਹੜ੍ਹਾਂ, ਸੋਕੇ, ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਨੇ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬੋਝ ਵਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈਰਾਨ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ 1995 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 4 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 2000 ਤੋਂ 2015 ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 16306 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਗਰੀਬ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ - ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ

ਖੇਤੀਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੇਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਖਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹਨ। ਹਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਪਰ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਇਆ ਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਏ। ਨਾਬਾਹਡ 2023 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 2022-23 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜੰਮੇ 73673 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ 76630 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ, ਦਲਾਲਾਂ, ਆਡਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਤਾਂ ਕੌਣੀ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੁਨਰਜੀਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਂਡੂਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਪੱਤੀ ਸਦੀ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਬਖੇਰੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਕੁ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਆਮ ਕਿਸਾਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਰੀਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੀ। ਦਲਾਲ, ਵਿਚੋਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾ ਮਾਤਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ: ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੁੱਟੋ ਘੁੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਨਲ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਿਟਾਈਰਡ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੀ.ਐੱਸ. ਸੰਧੂ, ਦੇਵਿਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਵੀ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਿਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ 142 ਕਰੋੜ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਧੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵੱਲ ਤੁਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ੀਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ 2035 ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੰਤ੍ਰ ਆ ਕੇ ਖੇਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 84 ਫੀਸਦੀ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 78 ਫੀਸਦੀ ਉਹ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲ ਦੋ ਹੈਕਟੇਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੋ ਢੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

2024 ਦੇ ਇਕਨਾਮਿਕ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ 2022-23 ਵਿਚ 4.7 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ 1.4 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਵਧਿਆ। ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੁੱਖ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਉਣ ਹਾਲਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਦਲਾਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਫੌਰੀ ਹੱਲ ਕਰੇ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਨੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਤਸਵੀਰ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਸਾਹਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਖਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੀ ਸਾਹਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਪੂੱਟਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ।

ਪਰ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਉਹ ਸਦਾ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ 700 ਤੋਂ 800 ਕਿਸਾਨ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਦ ਧੋਂ ਕੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਹੁਣ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹੌਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਫ਼ਟਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਤਣੋਂ-ਤਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ। ਜੋ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ।

ਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਕੀ ਐਡੀਆਂ ਗੰਡੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨੀ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?

ਅਕਾਲੀ ਫੁਜਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਛੈਸਲਾ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਬਾਗੇ ਬਾਗ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਵੇਤਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ/ਬਜ਼ਰ ਗੁਨਾਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਮੁੜ ਤਾਜਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫਸ਼ਿਲ ਤੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹ ਮਿਸਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਭਉਚਤਾ ਤੇ ਖੱਸੀ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਵਿਖ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਨੇਤਾ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੱਥਠੋਕੇ ਬਣਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੰਜ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਹੋ ਵੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਹਮੈ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਂਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਬਜ਼ਰ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਚਾਈ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਜ਼ਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ

ਗਿਆਨੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੇ ਪੂਰਾ ਹੋਮ ਵਰਕ ਕੀਤਾ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਸ਼ਬਦ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ
ਲਈ ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਝੂਠ ਦਾ
ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ।

ਪਹਿਚਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਜਿਹੜੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਰੇ ਧੜੇ ਖਤਮ ਹੋਣਗੇ, ਦਾਗੀ ਤੇ ਬਾਗੀ ਇਕਠੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿਖ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ 7 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਣਕੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੜੂੰਗਰ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਤੁੰਦਾਂ, ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ, ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਉਮੈਦਉਪਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੱਜੋਂ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਦ ਕੌਰ (ਸਪੁਤਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ) ਹਨ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰਾਬਰ ਮੈਂਬਰ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਸਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ, ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਤੇ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਰਾਹਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਛਖਰੇ-ਏ-ਕੋਮ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁਸਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਬਾਗੀ
ਤੇ ਦਾਗੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਸਾਲੀ
ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਧੀਨ

ਸੰਗਤ ਲਈ ਬਣੇ ਬਾਬੂਮਾਂ ਦੀ
ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੋਜਰ ਵੱਲੋਂ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਵਿੱਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਮਨਾਕ
ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ
ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀੜੰਡਸਾ ਚੌਲਾ ਪਾ
ਕੇ ਬਰਛਾ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਸ੍ਰੀ
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਡਿਊਡੀ
ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ

ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਗਿਆਰਾਂ ਦਿਨ ਬਰਤਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਗੇ, ਨਿਤਨੇਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਗੇ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨਗੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਦਿਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਦਿਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਭੁਗਤਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ ਉਤਨੀ ਦੇਰ ਪਬਲਿਕ ਸਮਾਗਮਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ 3 ਦਸੰਬਰ 12 ਵੱਚੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਖ਼ਤ ‘ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਜਬੇਦਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਖ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਕਰਕੇ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਪਤਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਮਾਰਚ ਤੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਤੱਕ 125000 ਬੁਟੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਛੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੰਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਹਾਥੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ

8 ਦਿਸੰਬਰ ਲਈ
ਰਮੇਸ਼ ਬੁਗਾ ਚੋਹਲਾ
ਮੋਬ: 9463132719

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਲਸੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਹਿਤ-ਮਰਯਾਦਾ (ਸੰਸਾਰੀ, ਨਿਯਮਤ, ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜੀਵਨ ਵਾਲੀ) ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇ ਜੀਵੇ ਪਤਿ ਲਈ ਜਾਇ, ਸਭ ਹਰਾਮੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ ਦਾ ਅਣਖੀਲਾ ਪਾਠ ਵੀ ਪੜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸੂਰਬੀਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 'ਪਹਿਲਾ ਮਰਣੁ ਕਬੂਲ ਜੀਵਣ ਕੀ ਛਡਿ ਆਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੁਝਾਰੁ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਧਨੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੇ 'ਸਿਰ ਤਲੀ 'ਤੇ ਧਰ ਕੇ' ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ' ਨੂੰ ਸਦਾ ਮਾਣ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਬਹਾਦਰ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਸੇਵੀ ਹਾਥੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਾਰਨਾਮਾ।

. ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 6 ਮਈ 1664 ਈ., ਨੂੰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਤਾ ਸੀਤੇ (ਬਸਤੀ ਕੌਰ) ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ (ਮੁਲਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਬਚਿੱਤਰ ਰਾਏ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਦਸ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਸੰਮਤ 1756 (ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ) ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਬੀ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਸੇਰ) ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਮਨੋ-ਤਨੋਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਗਏ।

. ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਖੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਈਰਖਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਬਲਵਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਜਿਥੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਖੀਆਂ ਦੀ ਨੀਅਤ ਵਿਚਿਲੀ ਪ੍ਰੋਟ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਨਾਮਕ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ।

. ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਾਂਗ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਸੌਂਕ ਵੀ ਰੱਖੇ ਸੇਨ। ਇਹ ਸੌਂਕ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਸੰਮਤ 1757 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇਤੇਚੋਂ ਦੀ ਹੱਦ ਉਪਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਗਏ ਤਾਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਆਲਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਬਲੀਆ ਚੰਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮੁੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ

ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜਾ ਬਲੀਆ ਚੰਦ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਲਮ ਚੰਦ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਂਹ ਵੱਡੀ ਗਈ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਵੱਲ ਪਈ ਮਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਕਾਰਨ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਨ ਲੱਗੇ। . ਕੁੱਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਣਿ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਯੁੱਧ ਲੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਡਾਟਵਾਂ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਲਾਈ, ਨਿਰਮੋਹ ਅਤੇ ਬਸੋਲੀ ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਵੀ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜੂਝਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

. ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ (ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ) ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਗਲ-ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਓਟ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਗੁਜਰਾਂ ਅਤੇ ਰੰਘੜਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਲੈਣਾ ਪਿਆ।

. ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਨਾਲ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਕਰਕੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਤੀਸਰਾ ਹੱਲ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੱਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ-ਨਗਰੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਪਰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਖੋਡ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਸਮਾਂ ਲੰਘਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

. ਅਖੀਰ 1 ਸਦੰਬਰ 1700 ਈ. ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਤੌੜਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੀਚ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਾਥੀ ਮੱਸੂ (ਹਾਥੀ ਦਾ ਨਾਮ) ਨੂੰ ਰੱਜਵੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁੰਦ ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਤੱਵੀਆਂ ਬੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਬਖਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੀ ਸੱਤ ਦੇ ਪੱਥੇ ਵਿਚ ਮਹਾਂਦੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਗਣੀ (ਬਰਡਾ) ਵੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜ ਜੈਕਾਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਾਥ ਹੋਇਆ ਅਤੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਛੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

. ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਤੀਮਾਰਦਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਅਗਲੇ ਪੰਥ ਮੁਕਾਉਣਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ।

. ਗੁਰੂ-ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਰ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ ਵੈਦ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੱਲ੍ਹਮ-ਪੱਟੀ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੁਖਗੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕੋਤਵਾਲ ਕੋਲ ਜਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਛੇਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਖਮੀ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਧੀ ਮੇਰੇ ਬਿਮਾਰ ਜਵਾਈ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਣ ਕੇ ਕੋਤਵਾਲ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤੀ (ਜ਼ਾਲਮ) ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾ ਟਾਲ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਅਟੱਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ 8 ਦਿਸੰਬਰ 1705 ਈ. ਨੂੰ ਪੰਥ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਛੱਡਿਹ ਬੁਲਾ ਗਿਆ।

. ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਨਾਮਕ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ। ਜਿਸ ਮੌਤ ਦੇ ਡਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮੁੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ

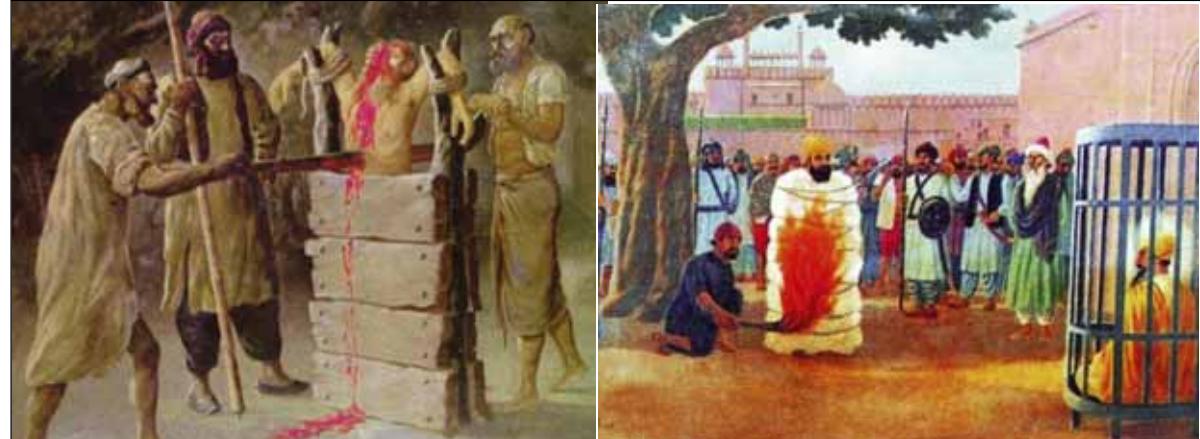
ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਮੌਤ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਪਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਹਾਗੀਲੇ ਸੱਪ ਨੇ ਢੰਗ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੁਨੀਆਂ ਰੁਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। . ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੇ ਭਗੋੜੇਪਨ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਮੌਤ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਪਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਹਾਗੀਲੇ ਸੱਪ ਨੇ ਢੰਗ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੁਨੀਆਂ ਰੁਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। . ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੇ ਭਗੋੜੇਪਨ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੀ ਉਸ ਮੌਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਲਾਈ, ਨਿਰਮੋਹ ਅਤੇ ਬਸੋਲੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜੂਝਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। . ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਦੇ ਭਗੋੜੇਪਨ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੀ ਉਸ ਮੌਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਲਕਪੁਰ ਰੰਘੜ ਦੀ ਜੂਹ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਵਾਲੇ ਨਾਹਰ ਖਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਿੱਛੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। . ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਤੀਮਾਰਦਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਅਗਲੇ ਪੰਥ ਮੁਕਾਉਣਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। . ਗੁਰੂ-ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਰ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ ਵੈਦ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੱਲ੍ਹਮ-ਪੱਟੀ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੁਖਗੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕੋਤਵਾਲ ਕੋਲ ਜਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਛੇਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਖਮੀ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਧੀ ਮੇਰੇ ਬਿਮਾਰ ਜਵਾਈ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਣ ਕੇ ਕੋਤਵਾਲ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤੀ (ਜ਼ਾਲਮ) ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾ ਟਾਲ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਅਟੱਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸਮਾਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਹੀ ਤਨ ਆਚੇ ਨਾਲ ਛਿਰਦਾ ਕੇ ਤੇ ਉਬਲਦੀ ਦੇਗ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖ ਸਨ
ਦਾਸ ਨੇ ਹੱਥਲੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਤਿਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ :

(1) ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ
ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਜੋਂ
ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ
ਬਾਦਲ ਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਵੇਂ
ਬਣਾਈ?

(2) ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਵਾਂ
ਦੀ ਬਦਲੀ 1699 ਦੀ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ
ਅਨੰਦਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਖੇ ਹੋਈ
ਜਦੋਂ ਦਸ਼ੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਚਰਨ ਪਹੁਲ ਨੂੰ
ਖੱਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣੀ

ਲੇਖ - ਜਥੇਦਾਰ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਯੂ ਕੇ

ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ:

07989 927477

ਨਾਦੀ ਸੇਤਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਕੋਰ ਦਾ
ਕੌਮੀ ਨਾਅ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦੀ ਚਰਨ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ
ਕੋਈ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਸੀ ਪਰ
ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ
ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਚੋਖਟ
ਨਹੀਂ ਸਨ, ਭਾਵ ਜਿਥੇ ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਜਾਤ
ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਉਥੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸੰਕਲਪ,
ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ
ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(3) ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ
ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ
ਸਿੱਖੀ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਸ਼ਹਦਾਤ।

1999 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕੋਮ ਨੇ ਆਪਣਾ 300
ਸਾਲਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ
ਮਿੱਥਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ
ਸਰਕਾਰ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਭਵੀਸ਼ਣ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸੀ। ਸੈਟਰ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ 300 ਸਾਲਾ ਜਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ
ਮਨਾਉਣ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ।
ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। ਸੈਟਰ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ
ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਤਾਂ
ਆਰ.ਐਸ. ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਹੀਆ ਨਾ ਕਰਨਾ।
ਆਰ.ਐਸ. ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਤੇ ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਰ ਜੋਸੀ ਦੀ ਐਚ. ਆਰ.
ਡੀ. ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ
ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ ਜਾ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਜਿਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਸੰਗਾਯ ਹੀ

ਖਾਲਸਾ ਹੈ, ਖਾਲਸਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
ਲਈ ਸਾਜਿਆ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਕਿ : ਛੋਟੇ
ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਸਰਹੰਦ ਵਜੀਦ
ਖਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਉਣ
ਵਾਲੇ ਗੀਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ
ਗੀਗਾ-ਉਲ-ਹੱਕ ਦੇ ਨਾਂ ਵਜੋਂ
ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇਰਗ
ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ
ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਤੇ
ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਲਿਖ ਕੇ ਹਿੰਦੂ
ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (ਨੋਟ-ਨਵੰਬਰ
2006, ਸੈਲਾਬ ਮੈਰਾਜ਼ੀਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 33
ਉਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਚਾਈਤ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਲੰਬਾ
ਚੌੜਾ ਲੇਖ ਛੱਪਿਆ ਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਲੇਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਕਤ ਕੁਝ ਟ੍ਰਕਾਂ
ਉਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈਆਂ ਹਨ) ਇਸੇ ਹੀ
ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 27-6-2013 ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਨਾ 73 ਉਤੇ ਡਾ: ਅਮਰ-
ਜੀਤ ਸਿੱਖ, ਵਾਂਸਿਗਾਰਨ ਦਾ ਇਕ ਲੇਖ
ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਛੱਪਿਆ ਸੀ : ਬਾਦਲ
ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੈਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੈ ਸਿਤਾਨਾਸ਼, ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ
ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ
ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ।

ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਗਾਰਣ
ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੀ ਇਕ ਖਬਰ ਅਤੇ
ਜੰਮ੍-ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ
ਬਾਦਲ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਦਲ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ
ਦਾਸ ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ
ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ
ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਯਾਦਗਾਰ ਲਈ ਬਾਦਲ
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣਗੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਦਲ
ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੈਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੈ ਸਿਤਾਨਾਸ਼ ਲੇਖ ਦਾ
ਸਾਰ ਐਸ ਹੈ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
(2013 ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਨੇ
ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਸਹੁ
ਖਾਣੀ ਜਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਵੇਂਕਲੇ ਸਿੱਖ
ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੈਮ ਨੂੰ
ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ

ਵਿੱਚ ਗਾਰਕ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ (ਨੋਟ-
ਲੇਖਕ ਦੀ ਉਕਤ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੱਚ
ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ
ਕਾਢੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਬਾਰ ਜਾਗਾਰਣ ਵਿੱਚੋਂ
ਇਕ ਖਬਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ
ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਣੇਗੀ
ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ
ਹੈ। ਇਸ ਖਬਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਕਿਵੇਂ
ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿਵੇਂਕਲੀ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ
ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਦਾ ਸਤਿਆਨਾਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਖਬਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ
ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੋਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਮਤੀ
ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਸ੍ਰੀ
ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਖੇ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭਗਵਾਨ
ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਖੇ
ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮਹਾਂ ਸਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪਨ
ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣੀ ਧਰਮ
ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ 50 ਲੱਖ
ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਦੇ ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਸਮਾਗਮ
ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ
ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ
ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ
ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭਗਵਾਨ
ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਖੇ
ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਪੰਚ ਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਭਗਵਾਨ
ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਖੇ
ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ 50 ਲੱਖ
ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਦੇ ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਸਮਾਗਮ
ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ
ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ
ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ
ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭਗਵਾਨ
ਪਰਸੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਤੱਤ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਖੇ
ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ 50 ਲੱਖ
ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪਿੰਡ
ਖਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿੱਤੀ ਨੇ ਹੁੱਦ ਕੇ ਪਰੇ
ਮਾਰੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਨੋਵੇਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਦੇਣੀ
ਅੰਡ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੀਖਿਆ ਚਰਨ-
ਪਾਹੁਲ ਦੇ ਕੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੇ ਨਿਯਮ
ਬਣਾਏ ਜੋ ਸਭ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਸਨ ਚਾਹੇ
ਉਹ ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਸਨ ਚਾਹੇ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ, ਚਾਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਛੂਤ
ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ
ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੇ ਦੀਖਿਆ ਸਾਂਝੀ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ : ਸਿੱਖ ਧਰਮ
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੀ
ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ,
ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖੀ
ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ
ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਘੋਰ ਅਵੱਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਵਾਂ ਮੰਤ੍ਰ (ਸਿੱਖ ਮੰਤ੍ਰ)
ਤੇ ਨਵਾਂ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਬਣਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਨ ਤੇ ਸੂਚਰ
ਵੀ। ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਬਣਦਾ ਸੀ
ਉਹ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ,
ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਂਦਾ ਸੀ
ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ
ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਲੋਕ ਗੁਰੂ-ਮੰਤ੍ਰ ਅਖਣ
ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪੰਥ ਨੂੰ
ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਤੇ ਸੱਚਾ ਪੰਥ ਆਖਣ ਲੱਗ
ਪਏ (ਮਾਰਿਆ ਸਿੱਕਾ ਜਗਤ ਵਿੱਚ
ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ) ਇਉਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਨਵੇਂ
ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਪੰਥ ਤੇ ਮੱਤ੍ਰ ਨੂੰ
ਨਵੀਂ ਦੀਖਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਰਸਮ
ਦਿੱਤੀ। ਨਵੀਂ ਦੀਖਿਆ ਦੀ ਰਸਮ
ਦਿੱਤੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਿੱਤੀ ਨੇ ਹੁੱਦ ਕੇ ਪਰੇ
ਮਾਰੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਨੋਵੇਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਦੇਣੀ
ਅੰਡ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੀਖਿਆ ਚਰਨ-
ਪਾਹੁਲ ਦੇ ਕੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੇ ਨਿਯਮ
ਬਣਾਏ ਜੋ ਸਭ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਸਨ ਚਾਹੇ
ਉਹ ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਸਨ ਚਾਹੇ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ, ਚਾਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਛੂਤ
ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ
ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੇ ਦੀਖਿਆ ਸਾਂਝੀ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਸਫ਼ਾ 42 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

41 ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਆਪਣੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇਰਾਨ ਕਈ ਸੋਸ਼ਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਰਨ-ਪਾਹੁਲ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੀਖਿਆ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਰੱਖਣੇ, ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਣਾ, ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਧ ਸੰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ, ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਚਰਨ-ਪਾਹੁਲ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਕੋਈ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸੰਗਾਤ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਚੋਖਟ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਵ, ਜਿਥੇ ਰੰਗ ਨਸਲ ਜਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸੇਕਲਪ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਹਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਸਿੱਖ ਕਹਿਲਾਏ।

ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਵੱਡੇਰੇ ਭਾਈ ਗੌਤਮ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਸਤੇ ਖਾਸ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਲਤਾ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਗੌਤਮ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਈ ਗੌਤਮ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਉਹ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਈ ਅਕਾਲ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਚੰਗੇ ਸਾਹਸੀ ਯੋਧੇ ਬਣੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਭਾਈ ਪਰਾਗਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲੂ ਗਾਉ ਜੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਮਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲੇ ਅਨਿੱਠ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਆਰੇ ਨਾਲ ਚੀਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਲੇ ਰੂੰ ਲੱਪੜ ਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਨਿੱਠ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦਤ ਵੇਖਕੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਵਣ ਪਵਿੱਤਰ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਧੰਨ ਸਿੱਖੀ, ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ-ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ 12 ਭਰਾ ਸਨ। ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਤੇ ਦਾਦਾ ਭਾਈ ਬਲੂ ਰਾਮ ਜੀ ਸਨ। ਇਸ ਵੱਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 29 ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇਰੇ ਪੱਕੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਭਾਈ

ਬਲੂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੱਥਕੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਮਾਈਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਉਮਰ 15 ਸਾਲ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਰਾਮ 1699 ਦੀ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੱਖ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਵਾ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਮਰ 13 ਸਾਲ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਘਰ ਬਾਚੀ ਵਜੀਰ ਬਾਪਿਆ। ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਵੀ ਭਾਈ ਮਤੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੋਈ। ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਤੇ ਸਤੀ ਦਾਸ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਜੀ ਅਬਦੂਲ ਵਹੀਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਨੂੰ ਕਲਮਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਤੋਂ ਅੱਗੋਂ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ : ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਅਲ-ਕਲਮਾ (ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ) ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧੁਰ ਦਰਗਾਹੋਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਮੁਹ ਸਿਸਟੀ ਤੇ ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ ਰਚਨਹਾਰ ਇਕੋ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਚ (ਮੂਲ ਮੰਤਰ) ਦਾ ਹੀ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜੁਆਬ ਸੁਣ ਕੇ ਕਾਜੀ ਅਬਦੂਲ ਨੇ ਗੁਸੈ ਵਿੱਚ ਬੁਖਲਾਏ ਹੋਏ ਨੇ ਜਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਖੜੇ ਨੂੰ ਉਥਲਦੀ ਦੇਗਾ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪ ਹੀ ਉਥਲਦੀ ਦੇਗਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਜਾ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਫਿਰ ਖੱਬਾ ਪੈਰ ਦੇਗਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਚੌਂਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਨਵੰਬਰ 1675 ਈ: ਨੂੰ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਹੀ ਤਨ ਆਚੇ ਨਾਲ ਚਿਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਥਲਦੀ ਦੇਗਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਸਿਰਤ ਸਬੰਧੀ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ, ਸੂਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਡਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਸਬੰਧਿਤ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਡਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਅਦਾਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਲੋਂ - ਸੰਪਾਦਕ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਡਰਘੀ

SHOOTING ATTEMPT ON SUKHBIR SINGH BADAL

S. Sukhbir Singh Badal who was indicted by Jathedar Akal Takhat started his penance on the second day outside the Golden Temple gate this morning. Soon after a well built Sikh old man Narian Singh Chaura tried to shoot him. Luckily he escaped unhurt after alert security personals with him managed to spot the shooter in time and held his hand up. The bullet was still fired but it missed everyone and hit a wall. The attacker was arrested. It is learnt that Narian Singh has a long history of being an extremist Sikh involved in many cases earlier. T.V. announcer linked him with Dal Khalsa and other such groups. The sad incident has been condemned by the Jathedars and leaders of all political parties. All the indicted Akali leaders are performing seva today. The collective penance of the entire Sikh leadership, has never been seen before in the history.

Tarlochan Singh Ex-M.P
Former Chairman
National Commission Minorities.

**TAIL PIECE
WHEN WE TALK OF EDUCATION
MATRICULATION SHOULD BE THE MINIMUM**

Regular system of education had been started even by the British government and we have noted that proper schools, colleges and even universities had been established by them. And when we got independence and this democracy had been established we started talking on compulsory education to all and we also talked on the subject of illiteracy and we endorsed that we shall implement law of compulsory education to all. Even we had passed laws of compulsory education in our country. But still we find people who cannot sign even and often who can sign, is called a literate person. Today we are an old democracy and we are claiming ourselves a developed country. Therefore time has come when we should try to assess our claims and prescribe some standards. When our youths come in the employment market, he must hold a card which must tell his qualifications and training and the job for which he is joining the employment market. And when we talk of his qualifications, there must be an entry that this youth is having matriculation as his minimum qualification. As per the time of today, education less than matriculation is no education and in a developed country when we examine human side, we must be able to see that a man holding qualifications less than matriculation is not a literate person and illiteracy must be a thing of the past.

The British though had been keeping us backward, they had the need of literate persons and they started schools with prescribed courses. And we have raised number of schools, colleges, training institutions, universities and even jobs have been established where these people could get employment. We are now an advanced country and our people are also going abroad to have jobs there. Therefore, we must claim that each one in our country is holding education upto matriculation standard.

Dalip singh was an, Advocate
E mail dalipsinghwassan@yahoo.co.in

ਲੇਖਿਕਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਾਹਲ (ਸਾਉਬਾਲ)

ਕਦੇ ਤੇ ਕਿਥੋਂ ਲਈਏ, (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ) ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ, ਪੁਰਨ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਸੋ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਥਾ ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਦਾਂ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਵਰਤੋਂ ਕਰਿਆ ਕਰੂੰਗੀ, ਇਹ ਸਭ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ) ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੁਣ ਸੰਸਥਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਮਾਲੇ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣੇ ਆਦਿ। ਵਰਕੇ ਭਾਈ ਕਾਗਜ਼ ਹਨ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬੋਦੇ ਭੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੋਂ ਕੱਢ ਕੱਢ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹੋ ਆਪਣੀ ਉਸਪਤਲੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਤਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਲੋਕਪ੍ਰਯ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿਉਗਾ, ਅਗਲੇ ਡੇਰੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਣ, ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਆਪ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋਤਾਂ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਭੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਧਰਮੀ ਮਨੁੱਖ ਭੀ ਜਾਮਿਆਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਅੱਜ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਬੜਾ ਸੁਘੜ ਤੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਬੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਓ ਇਹ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸਾ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਬਰਮਿਧ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ ਵਪਸ ਦੇਸ਼ੋਂ ਆਏ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਧਰਨਿਆਂ ਨੇ ਕਰਿਦੇ ਤੋਥਾ ਕਰਾਈ ਪਈ ਹੈ ਵਿਆਹ ਸੀ ਬਠਿੰਡੇ ਤੋਂ, ਜਲੰਧਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਫਗਵਾੜੇ ਹੀ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਚੌਕੀ ਭਰੀ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ, ਅੱਜ ਹੋਰ ਟੈਲੀਛੁਨ ਆਇਆ ਭਰਾ ਸਾਉਬਾਲ ਮੁੜਿਆ ਕਹਿੰਦਾ ਮਹੀਨਾ ਲੱਗਾ ਪਰ ਕੰਮ ਨੀ ਕੋਈ ਹੋਇਆ, ਆਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਧੂ ਪੰਟੀ ਪਈ ਹੈ, ਲੋਕੀ ਅਤਿ ਦੇ ਦੁਖੀ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਸ਼ਰਮ-ਮਾਰਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨੀ ਕੀਤੀ, ਸੱਤ ਐਮ. ਪੀ. ਕਰਕੇ ਸੋਰ ਮੱਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਕਬਰ ਵੀ ਆਇਆ ਮਈਆ ਮੰਦਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਡੱਤਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਅਸੀਂ ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਇਹੀ ਬਾਤ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ) ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਈ ਹੈ ਨਾ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੰਗਠਣ ਹੈ, ਰਾਮ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ, ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ ਸਭ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਕਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਿਮ ਤਾਂ ਰਮਾਇਣ ਰੀਤਾਂ ਹੀ ਸੀ, ਵੇਦ-ਉਪਨਿਸ਼ਦ ਪੋਥੀਆਂ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਫੇਰ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਪਣਾ ਮਹਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੀਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਣ ਹੈ ਧਰਮ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਂ ਇਸਲਾਮ ਅੱਲਾ ਅਲਾਪੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹੁਕਮੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਗਾਰਦਾਨਦੇ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਟੀਆਂ ਹੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਬੇਜ ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ

**ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਮਾਂ ਰਾਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਨੇ,
ਹੁਣ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤਾਂ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂ ?**

ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਬਹੁਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਜੱਟ ਬੜੇ ਘੱਟ ਹਨ ਵਪਾਰੀ ਤਥਕਾ ਤਾਂ
ਕਦੋਂ ਦਾ ਲੰਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਛੋਟੀਆਂ
ਜਿਹੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਬੱਸ ਜੱਬੀਆਂ ਬਣਾਉ
ਕੇ ਧਰਮ ਸੋਦਾ ਵੇਚਣ 'ਤੇ ਹਨ, ਕੋਈ
ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ, ਬੱਸ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਡਰਪੋਕ
ਨੂੰ ਡਿੜਕਣ 'ਤੇ ਹਨ ਜੀ ਆਹ ਨਾਂ
ਕਰਨਾ ਐਹ ਨੀ ਕਰਨਾ, ਅਵੰਗਿਆ
ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆਂ, ਇਹ
ਇਂਕਾਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਜੋਰ
ਮਿੱਡਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਤ-ਪੈਰੋਕਾਰਾਰ
ਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਇਕ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਸੀਂ
ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਰਦੁਆਰੇ ਇਹ
ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨੇ, ਅਸੀਂ ਸੋਹੇ ਰੋਡ
ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜੀ ਉਹ ਇਕ
ਬਰਾਦਰੀ ਤੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅਭਿਲਾਸੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤਾ
ਪੈਸਾ ਵਰਦਾ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨੂੰ।

ਨੇ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਤਾਂ
ਧਰਮੀ ਮਨੁੱਖ ਭੀ ਜਾਮਿਆਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ, ਅੱਜ ਹਿਦੂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਬੜਾ ਸੁਘੜ ਤੇ
ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਲੱਗਾ ਗਿਆ। ਬੁਰਾ
ਨਾ ਮਨਾਇਓ ਇਹ ਮਲੋਸ ਖਾਲਸਾ ਹੈ।
ਕੱਲ੍ਹੇ ਮੈਂ ਬਰਮਿਧਮ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ
ਵਪਸ ਦੇਸੋਂ ਆਏ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਧਰਨਿਆਂ
ਨੇ ਕਹਿਦੇ ਤੇਬਾ ਕਰਾਈ ਪਈ ਹੈ ਵਿਆਹ
ਸੀ ਬਠਿੰਡੇ ਤੋਂ, ਜਲੰਧਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ ਰਾਹ
ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਾਵਾੜੇ ਹੀ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਚੌਕੀ ਭਰੀ
ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ, ਅੱਜ ਹੋਰ ਟੈਲੀਫੂਨ
ਆਇਆ ਭਰਾ ਸਾਊਬਾਲ ਮੁੜਿਆ
ਕਹਿੰਦਾ ਮਹੀਨਾ ਲੱਗਾ ਪਰ ਕੰਮ ਨੀ ਕੋਈ
ਹੋਇਆ, ਆਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਧੂ ਪੱਟੀ
ਪਈ ਹੈ, ਲੋਕੀ ਅਤਿ ਦੇ ਦੁਖੀ ਨੇ ਇਸ
ਵਾਰੀ ਸ਼ਰਮ-ਮਾਰਿਆਂ ਕਾਂਚਾਰਸ ਦੀ
ਹਮਾਇਤ ਨੀ ਕੀਤੀ, ਸੱਤ ਐਮ. ਪੀ.
ਕਰਕੇ ਸੋਰ ਮੱਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਕਬਰ ਵੀ ਆਇਆ ਮਈਆ ਮੰਦਿਰਾਂ
ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਛਤਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਅਸੀਂ
ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਇਹੀ ਬਾਤ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ)
ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਈ ਹੈ ਨਾ
ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੰਗਠਣ ਹੈ, ਰਾਮ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ
ਭਗਵਾਨ, ਈਸਵਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਸਭ ਸਿੱਖ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ
ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ
ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਕਤ
ਕੀਤੀ ਹੈ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਿਮ ਤਾਂ ਰਮਾਇਣ ਰਾਮੀਤਾ
ਹੀ ਸੀ, ਵੇਦ-ਊਪਿਨੀਸਦ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਹਨ,
ਦੂਜੇ ਫੇਰ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਪਣਾ
ਮਗਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੀਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਣ
ਹੈ ਧਰਮ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪੁਜਾ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਂ ਇਸਲਾਮ ਅੱਲਾ ਅਲਾਪੀ
ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹੁਕਮੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖੀ ਹੈ ਅਸੀਂ
ਨਹੀਂ ਰਾਰਦਾਨਦੇ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ
ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਟੀਆਂ ਹੀ

ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਖੋਜ
ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਧਾਰ
ਜੱਜ ਭੀ ਪੂਰਨ ਅਜਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਕਿਵੇਂ ਸਿਗਲ ਹੈਂਡ

ਹੀ ਜੋਰਾ ਜਬਰੀ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣ, ਮੈਂ ਲਿਖਟੋਂ
ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕਸ਼ਮੁ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕ੍ਰਮੇਟੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਦਾ ਏ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਆਪਣੇ
ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦਘਾਟਣ ਤੇ ਚਾਰੂ ਵਰ
ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਖੋਬੀਏ, ਨਕਸਲੀਏ ਪਰ
ਹੁਣ ਖੋਟਾ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਪੱਕੇ ਰੰਗ ਦੇ
ਕੱਚੇ ਦਾ ਲਲਾਰੀ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ, ਸਰੋਪੇ ਹਰ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਧਮੀ ਸਾਹਬ ਦੀ ਸੋਝੋ
ਵੰਡਣੇ ਹਟੇ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਹੱਟ ਰਾਈ, ਆਪਣੇ
ਹੀ ਫੜਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਗੱਲ ਭਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ
ਜਬੇਦਾਰ ਕਿਥੇ ? ਮੇਲੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਚੱਲ
ਚੱਲੀਏ ਨੰਨਦ ਦਿਆ ਵੀਰਾ, ਹੁਣ ਮੁਕ-
ਤਸਰ ਦਾ ਧਰਮ-ਦੀਵਾਨ ਕੁੰਭ ਸਿੱਖੀ ਭੈ
ਹਿਦੁ ਭੀ ਜੇ ਭੇਡਾਰ ਭਰਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਘਟਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਹੋਧਤਾ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ
ਜਬੇਦਾਰ ਜਾਗਦੇ ਸੁੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕੁਭਕਰਤ
ਸੁਣੋ ਜੀ ਦੋ ਦੋ ਬੇਦੇ ਪੰਥ, ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੂਜਾ ਰਾਵਰਨਰ ਜੀ ਜਬੇਦਾਰ
ਪੰਥਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦੇ
ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿੱਢੇ ਮੱਕਾਰ ਫੇਰ ਫੈਸਲਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਆਪੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਤੁਸੀਂ ਅਕਾਲੀ
ਤਖਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਲਹਿਰ ਦੇ ਤਾਬਿਆਦਾਰ, ਦੂਜੇ
ਐਮ.ਡੀ. ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਜੱਟ ਵਿਚੋਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਬਾਦਲ ਵਿਚੋਧੀ
ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਣੋ ਸਾਡੇ ਸਿਪਰਕੜ
ਜਬੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਖਦੇ ਨੇ ਫੈਸਲਾ
ਸਾਡੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਿਓ, ਇਹ ਹਨ ਪੰਥ
ਹੁਣ ਜੇ ਸਾਡਾ ਪੰਥ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੇ ਨਿ
ਭਾਈ ਦੁੱਕੀ ਤਿੱਕੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਦੂਜੇ
ਮੰਗਤਾ ਬਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਕੋਈ
ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਢੁੱਡੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੱਢੋ, ਦੂਜੇ
ਅਕਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਖੀਏ ਆਹ ਹਟਾ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਥ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਜਾਣ
ਦਾ ਜੱਟਾ ਦੀ ਧੋੜੀ ਲੁਹੁੰਦੇ ਨੇ ਹਟਾ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਹਾਂ ਤਾਹਾਂ ਹੋ
ਜਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਬੇਦਾਰ ਭੀ ਭਰਾਤਰ
ਜਾਂ ਬਗਾਦਰੀ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੰਥ ਹਿਤਸੈ
ਨਹੀਂ, ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਭਾਈਚਾਰੇ
ਅਤੇ ਖੇਤੂ ਖੇਤੂ ਕਰਕੇ ਰਖਤਾ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ
ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਢੁਆ ਕੇ ਆਏ ਸੰਭਾਵ

ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਿੱਡਲੈਂਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਕੀਆਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਧਰਮ ਦੁਆਰੇ ਬਣਾ ਲਏ ਪਰ ਧਰਮ ਦੀ ਤਾਂ ਆੜ ਹੀ ਹੈ ਬੱਸ ਲੱਗਾ ਰਾਏ ਆਪਣੀਆਂ ਮਰਿਯਾਦਾਵਾਂ ਚਲਾਉਣ, ਉਪਰੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਭੀ ਜਥੇਦਾਰ ਬਹੁਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ ਪਰੀਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹੀ ਹਨ, ਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਹਕੂਮਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੇਰੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੇਹਰਾਂ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਾਲੇ ਪੁੰਨ ਨਾਲੇ ਫਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣ ਉਸੇ ਕੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ, ਕੀ ਉਚਤੂ ਲਾ ਤਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਾਉਣੀਆਂ ਯਾਦ ਆ ਗਈਆਂ, ਦਾਦੀ ਮਾ ਜੀ ਆਖੇ ਇਕ ਮੂਰਖ ਰਾਹੀਂ ਜਾਵੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਆਖਣ ਛੇਡੀ ਕਰੋ ਆਪਾਂ ਐਰੈ ਐਰੈ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲੀਏ ਮੂਰਖ ਸੁਣ ਕੇ ਬੱਸ ਭੱਜਿਆ ਤੇ ਆਖਦਾ ਜਾਵੇ, ਉਦੇ ਓਰੋ ਐਰੈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਐਰੈ ਐਰੈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਘੁਮਾਰ ਖੇਤੇ ਭਾਰ ਢੋਹਣ ਲਈ ਚਿਆ ਇਕ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਰਬ ਸੈਨ ਮਰ ਗਿਆ, ਮੂਰਖ ਰੋਲਾ ਪਾਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਕਹਿੰਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਮੌਜੇ ਘੁਮਾਰ ਦਾ ਟੱਟੂ ਸੀ, ਸਾਡਾ ਆਹ ਹਾਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਆਹ ਲਾਣਾ (ਗੁਰੂ ਰ੍ਰਿੰਥ) ਸਾਨੂੰ ਆਹੋ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਇਹ ਅਕਾਲੀ ਤਾਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਨੇ, ਉਤ ਲਾਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੇ ਹੀ ਹਾਂ ਜੀ ਹਾਂ ਜੀ, ਕੱਲ੍ਹ ਚੈਨਲ ਨਿੱਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਖਰਚਾ ਹੈ ਭਾਈ ਦੇਵੇ ਫੇਰ ਮੇਹਣੇ ਦੇਵੇ ਪਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੋਰਦਾ ਕਿ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕ ਕਿਉਂ ਭੁਗਾ ਕੁਟਾਉਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਲ ਲੱਭਦਾ ਉਹ ਦੇਣੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਨਾਲੇ ਆਮ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਬੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦੋ ਚੈਨਲ ਤਾਂ ਡੰਗਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਾਂਗੂੰ ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਯੂਟੀਊਬਾਂ ਚਲਾ ਕੇ ਸੈਦਾ ਵੇਚਦੇ ਨੇ, ਇਕ ਗਿੱਲ ਸਾਹਬ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਜਥਾਰਬ ਤੇ ਨਿਰਪੱਥ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਰ ਪੈਸੇ ਮੰਗਾਣ ਨੀ ਜਾਣਦਾ, ਇਕ ਦੋ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਚੈਨਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸਤੇ ਵੇ ਨੇ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਟਿੱਕ ਰਾਏ, ਅਤਿ ਰੱਖ ਦਾ ਵੈਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਮੇ ਵਾਂਗੂੰ ਧੈਣ ਭਨਾ ਕੇ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਗੇ ਪਰ ਹਾਂ ਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧੀਆ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਚੈਨਲ ਨੇ ਕਿ ਆਹ ਜੋ ਯਾਤਰਾ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਇਹ ਏਜੰਸੀ ਜਿਸੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣੇ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਲੇ ਸਿਫਤਾਂ ਨਾਂ ਕਰਨ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨ ਪਰ ਕਈ ਮਗਰੋਂ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵਪਾਰੀ ਤਥਕਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਆਉਂ ਚੱਲੀਏ, ਪ੍ਰਵਾਰ ਬੱਚੇ ਬੁੰਢੇ ਭਲਾ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪੇਂਡ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਲਾਵੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਪੱਕੀ ਤੇ ਸੈਰਾਂ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਜੋ ਭੀ ਲਿਖਦੀ ਹਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ,

43 ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਹੁਣ ਕੱਲ੍ਹੀ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ
 ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਣ ਪਾਠ ਦਾ ਅਨੁਸੰਧਾਨ
 ਪੈਂਡ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖ ਚੱਕੀ
 ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਫੀਸਾਂ ਹਨ,
 ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਦਾ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਜੋ ਪੂਰਾ
 ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਫੇਰ ਕਹਿਦੇ ਲੋਕੀ ਫੇਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਭਾਮੈ
ਸਾਡੇ ਹੁਣ ਫੇਰੇ ਹੀ ਹਨ, ਕਬਜ਼ੇ ਹਨ,
ਲਿਖਦੀ ਜਾਵਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਧਰਮ ਯੁੱਧ
ਲਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਛੜਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ
ਅਵਸਥਾ ਨੀ ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਧਰਮ
ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬੱਸ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ,
ਹਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਨੇ,
ਜੀਵਨ ਢੁੱਭਰ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਕਰਤਾ ਤੇ
ਰਹਿਦੀ ਕਸਰ ਆਮਦ ਨੇ ਕੱਢ ਘੜੀ,
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੱਸ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਜੀ
ਅਸੀਂ ਜਬੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਫੈਸਲਾ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ
ਕਰਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ,
ਹਾਸਾ ਆਇਆ ਫੇਰ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਬੇਦਾਰਾਂ ਦਾ, ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ
ਰਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲਬਰ ਮੁੜ ਪਰ ਖਣਾ
ਨਾ ਹੋ, ਕਹੀਂ ਤੇਰੀ ਭੀ ਯਹੀ ਪੱਤਾ ਨਾ ਹੋ,
ਬਸਤਰ ਦਾ ਨਉਂ ਅੱਗ ਭੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਕ
ਬਸਤ ਸਿੰਘ ਫਰਾਸ਼ ਤੋਂ ਬੋਲਿਆ ਜੀ ਮੇਰੇ
ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਦੀ ਛੋਟੇ ਜੋ ਕਿ ਅਜਾਇਬ
ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਬੇਦਾਰ ਸਾਹਬ ਦੀ
ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋ ਗਈ, ਉਹ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ
ਸੀ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲੇ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਭੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਆਹ ਸਿੱਖ
ਕਰਦਾਰ ਰਹਿ ਗੇ, ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ
ਤੇ ਮਹਾਰੋਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਤ ਬੰਦੇ ਦੀ
ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਰਿੱਤਰ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਅਫੋਸਸ
ਅੱਜ ਜਾਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਘੇਰ ਲਈ। ਹੋਰ ਸੁਟੋਂ
ਕਹਿਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਦੀ ਛੋਟੇ ਨਾਲ ਛਾਪ ਕੇ
ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਿਆ, ਕਿਹੜੀ
ਅਣੋਖੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇ

**ਕੈਨੋਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੋਂਸ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਤ
ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਫਿਸਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।**

ਬਰੈਂਪਟਨ - ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ
ਸਮੇਤ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ
ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ
ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ
ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਢੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਫੀਸਾਂ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਫੀਸਾਂ ਵੀ
ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਵਿਚ
ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ
ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਵਿੱਖਿਟਰ
ਵੀਜ਼ਾ, ਟੈਪਰੋਗੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਨਵੇਂ ਸਟੱਡੀ
ਪਰਮਿਟ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਆਦਿ ਵਰਗ
ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਜ ਇਹ ਕੋਈ ਗਾਰੰਟੀ

ਕੇ ਕਿਹੜਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
 ਤਾਂ ਅਣਆਈਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਹੁਣ
 ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਕਰਿਦੇ ਮਰਨਾ ਹੈ ਪੁਲਸ
 ਕਰਿਦੀ ਨਹੀਂ ਜੀ ਰਹਿਣ ਦਿਉ, ਰੋਲਾ ਪੈ
 ਗਿਆ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਚੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

ਵਿਹਲੀ ਰਨ ਉਨ ਵੇਲ, ਉਨ ਨੰ
ਘੁਸ੍ਤਾਂ ਵੇਲ, ਕੰਮ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ
ਧਰਨੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ, ਲੋਕੀ ਭਾਬੇ ਮੁਖੇ ਮੂੰਹ ਮੂੰਹ
ਡਿੱਗਣ, ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਭਾਰ ਹੋਂਦਾ
ਲਈ ਯੁੱਧ ਉਧਰ ਮਰਨ ਵਰਤ ਭਾਵੇਂ ਇਹ
ਪਹਿਲਾਂ ਭੀ ਇਹ ਢਕਵੰਡ ਹੋਏ ਰਹੇ ਹਨ
ਧਰਮ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਭੀ ਰੱਖਦੇ ਰਹੇ
ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਤ
ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਢੂਜਾ ਮੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ
ਚੱਲਦਾ ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਦਾ
ਸੰਦ ਲੱਭ ਗਿਆ ਜੇਕਰ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ
ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਦਬਾਅ ਜੇਕਰ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ
ਬਾਪੂ ਮਿਲੇ ਤੇ ਆਖੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ
ਛੈਸਲਾ ਉਹ ਕਰਿਓ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ
ਭਾਵੇਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਰਾਦਰੀਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਸ਼ੇ
ਪਏ ਨੇ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੱਧ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਐਮ.ਪੀ.
ਕੀ ਬਣ ਬੋਲਣਾ ਤਾਂ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬੰਸ਼
ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਆਨ ਅਤਿ ਤਾਂ
ਚੈਨਲ ਨੇ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਭਲਾ ਕੰਡਾ
ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਸ਼ੋਮਟੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ
ਜੋ ਖਰਚਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰ
ਮਿਲਣੀਆਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਗਾ, ਹੁਣ ਪੁੱਤ ਨੂੰ
ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭੱਤੇ ਖਾਣੇ
ਤਾਹਾਂ ਤਾਹਾਂ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਜੱਤਾ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣੇ ਵਾਰੰਗ
ਵਾਰੀ ਬਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਤ-ਪਾਤ
ਹਟੇ, ਅਨੋਖੀ ਗੱਲ ਲਿਖਾਂ ਸਰਪੰਚ ਬਣਾ
ਹੁਣ ਨਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਪਾ ਰਹੇ
ਹਨ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਡੇ ਲਾਈਨ
ਲਾਉਣਾ ਡਰੋਨਾ ਘਮਕਾਉਣਾ ਤੇ ਆਪਣੀ
ਚੋਧਰ ਚਮਕੋਣਾ ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਸੇ ਦੇ
ਵੇਚਣੇ, ਖਾਣੇ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਬੰਦ
ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਹ ਰਵਾਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ
ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਸਭ ਤਰਾਮੇ ਹਨ

ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲਾਹੇ ਲੈਣ ਲਈ, ਚਿੰਤਾ ਦ ਵਿਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉ ਇਥੋਂ
ਹੁਣ ਭਈਆਂ ਕਲੋਸ ਜੋ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ
ਜੀ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਭਈਆਂ ਨੇ ਮਾਰਤੇ, ਕੀ ਸਾਫ਼ੇ
ਅਪਣੇ ਭੀ ਅਲੱਖ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ
ਤੋਂ ਬਚੀਰ ਮਾਰੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਮੁੰਦਾ ਬਹੁਤ
ਚੁੱਕ ਲਿਆ: ਅਸਲ ਕਸ਼ਟੀ, ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਵੇ
ਹੈ, ਸਭ ਸ੍ਰੋਟੀਆਂ ਹੁਣ ਇਕ ਹਨ ਸਿਵਾਏ
ਜੱਟਾਂ ਤੇ ਖੱਤਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤੋਂ, ਜੱਟਾਂ ਤੋਂ
ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਭਈਆਂ ਨੂੰ
ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਬਣਾ ਤਾਂ
ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਇਹ ਸਭ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਰਾਏ
ਘਰ ਬਾਰ ਭੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਰਾਏ, ਵੋਟਾਂ ਬਣ
ਲਈਆਂ, ਹੁਣ ਸਰਪੰਚ ਬਣ ਰਾਏ, ਆਪ ਨੂੰ
ਤੇ ਕਾਂਗਾਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੱਤ
ਦਿੱਤੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਲਾਹੇ ਤਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਲਾਏ
ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਝ ਨੀ ਮਿਲਿਆ ਪਰ
ਨਜ਼ਲਾ ਜੱਟਾਂ 'ਤੇ ਹੈ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਰਗ ਤੋਂ
ਅੱਖੇ ਨੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੀ ਕੰਮ ਦਿੱਤੇ
ਢੁਕਾਨਾਂ ਅੱਗੇ ਭੀ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਲਏ, ਰੇੜ੍ਹੀਆਂ
ਆਦਿ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕੇ
ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀ ਮਤਾ ਘਟਾ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਵਾਲਿਆਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਮਿਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ
ਸਨ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਭੀ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ
ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣੇ ਸਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਫਸਾਵਾਂ
ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਗੱਲ ਪ
ਦੇਣਾ ਹੈ ਪੇਂਡੂਆਂ ਦੇ ਜੱਟ ਘਟ ਹਟ
ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰਾਏ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ
ਵਿੱਚ ਭਾਂਬੜ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲ੍ਹ ਚੁਰਾਸ਼ਾਂ
ਵਾਂਗੂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗ ਲਾਉਣੀ ਹੈ, ਅੰਗੇ
ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜੱਟ ਸਨ ਮੁਹਰੇ ਹੁਣ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ
ਦੁਬੱਲਣ ਰੇ, ਅਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਖਾਲਸੇ ਬਟੇ
ਪਕੇ ਸਿੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸੂਬਾਂ
ਨਿਰਬਲ ਹੋਵੇ, ਕਾਂਗਾਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਧਰਤ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ, ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਤਾਕਤ
ਦੀ ਧੋਸ, ਮਾਰੇ ਜਾਣੇ ਨੇ ਸਭ ਭੇਲੂ
ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਬਦਾਂ
ਕਰਨ 'ਤੇ ਨੇ, ਪਰ ਲੱਗ੍ਹ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਜਦੋਂ
ਸਾਡੀਆਂ ਜਾਇਦਾਤਾਂ 'ਤੇ ਡਾਂਗ ਚੱਲੀ ਦੇ

ਜਾਣਾ ਭੀ ਐਖਾ ਹੋ ਗਿਆ।
ਜਬੇਦਾਰ ਜਰਦਾਰੀ : ਪੈ ਜੂ ਸਭ ਨੂੰ ਭਾਰੀ
ਈਦ ਬਖਸ਼ਾਉਣ ਗਏ ਰੋਜ਼ ਗੱਲ ਪੁਆ
ਲੇ, ਸਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁਲਜਮ
ਸੁਖਬੀਰ ਫਸਾਉਂਦੇ ਆਪ ਭੀ ਨਾਲ ਯਾਮੀ
ਸਾਹਬ ਕਰਿਦੇ ਜੀ ਸਾਡੇ ਜਬੇਦਾਰ ਤਾਂ ਬੜੇ
ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜੂਰ ਜੀ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ
ਆਹ ਦਿਨ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਠੀਕ ਹੈ
ਵਿਰੋਧੀ ਹੁਣ ਮਿਲ ਮਿਲ ਤੇ ਲਿਖ ਲਿਖ
ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੀ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ
ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਿਉ ਦੇਖੋ ਕੀ ਰੰਗ
ਦਿਖਾਉਣਗੇ, ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਭੀ ਸਿੱਖ
ਜਬੇਦੀਆਂ ਇਹੀ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
ਪਰ ਕੋਈ ਜਬੇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ
ਨਹੀਂ ਬਣੀ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਭੀ ਜਿਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ
ਨੇ ਜਜਮਾਨ ਸਾਡੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਚੈਨਲਾਂ ਸਾਡੇ
ਵੇ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਹਰੇ ਲਾਈ
ਰੱਖਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਬਿੱਲੀ ਰੱਗਲ
ਟੱਲੀ ਬੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਦਾਰਾ ਖੜ੍ਹਾ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਕੋਈ ਹੀਲਾ ਕਰੂ
ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਸੁਣਦਾ
ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਭੀ ਹਵਾ ਨਾਲ
ਹੀ ਛੱਜ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮੇਂ
ਦੀ ਨਹਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਖਬਰਜੇ
ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਰੰਗ ਫੜਨ ਵਾਲੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ
ਤਾਂ ਦੇਸੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਕੇਸ
ਭੀ ਆ ਕੇ ਫਗਵਾੜਾ ਬਣਾ ਤਾ, ਜਦੋਂ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਦੇ ਸੂਖੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਤਾਂ ਧੂ ਪੱਟ ਤੀ ਦਿਸਦਾ ਨੀ ਸੁਖ ਦੇ ਦਿਨ
ਆਉਣਗੇ ਪਰ ਚਲੋ ਰੱਬ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ
ਜੇਕਰ ਕਰਿਦੇ ਨਗਾਇਣ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ
ਜਮ ਭੀ ਨੇੜੇ ਨੀ ਆਉਂਦੇ, ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ
ਕਿੰਨਾ ਕ ਸੰਚ ਹੈ, ਹਾਂ ਪਰ ਜਮ ਭੀ ਕਈ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਮ ਤਾਂ ਸਰੋਂ
ਦੁਸ਼ਟ ਨੇ, ਕਦੇ ਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈਨਲ
ਬੰਦ ਹੀ ਰੱਖਣ, ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੁ, ਦੋ ਹੀ ਬਹੁਤੇ
ਖੇਤੁ ਪਉਣੇ ਨੇ, ਹੱਦ ਜਾਣਗੇ ਅੰਤਿ ਮਾੜੀ
ਭਗਵਾਨ ਸਾਨੂੰ ਬੱਲ ਬਖਸੇ ਸਹਿਣਸੀਲਤਾ
ਦੇਵੇ।

-ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਾਹਲ ਸਾਉਬਾਲ

ਗੁਰੂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ

ਸੱਸ ਨੂੰ ਨੂੰ ਗੁਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ, ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਯੀਏ ਕਿ ਬਿੰਦੀ ਲਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇਆ ਕਰ।

ਨੂੰ ਹ, ਪਰ ਮੰਮੀ ਜੀ, ਜੀਨਸ-ਟਾਪ 'ਤੇ ਬਿਚੀ ਕੋਣ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ :

ਸੱਸ ਵੀ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ ਸੀ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨੇਹਲੇ 'ਤੇ ਦਹਿਲਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲੀ, ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਕਿਵਾਂ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਆ ਪੈਂਦੇ 'ਤੇ ਆ ਸੈਂਗਿ!

* ----- *

ਇਕ ਸੱਸ ਨੇ ਨਵੀ-ਨਵੇਲੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੂ ਪੁੱਛਿਆ, ਧੀਏ ਮੰਨ ਲੈ, ਜੇ ਤੂ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਤੂ ਕਰੋਗੀ?

ਨਹੁ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਠ ਕੇ ਸੋਧੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂਗੀ

ਸੱਸ, ਜੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆ ਕੇ ਸੋਛੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਤੂ ਕੀ ਕਰੇਗੀ ?

ਨੂੰ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਚਟਾਈ ਵਿਛਾ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂਗ

ਸੱਸ, ਜੇ ਮੈਂ ਵੀ ਚਟਾਈ 'ਤੇ ਆ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਕਰੋਗੀ ?

ਨੂੰ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਮੀਨ 'ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂਗੀ

ਸੱਸ (ਮਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗੇ ਬੋਲੀ), ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਰਾਈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੋਗੀ ?

ਨੂੰ ਹ (ਬਿੱਡ ਕੇ), ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਟੋਇਆ ਪੁੱਟ ਕੇ

ਸੱਸ, ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ ਤਾਂ ?

ਨੂੰ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਪਰੋਂ ਸਿੱਟੀ ਪਾ ਕੇ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੀ।

* ----- *

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ

ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

• • •

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਨਾਂ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1688 ਈ। ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲੀਲ (ਹਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਦਸੌਧਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਲਛਮੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਨ 1693 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਾਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆ ਵੱਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਤਤਕਾਲੀ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ। ਸੰਨ 1757 ਈ. ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਜਥਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ (ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮੁਹਿਮਾਂ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ 1764 ਈ. ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲਾਮ-ਲਸ਼ਕਰ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲ ਵਹਿਆ। ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤਾ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮਹਾਵਾਕ 'ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ' ਤੇ ਡਟ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੌਰਚਾ ਲਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਾਬੀ ਕੀਤੀ। ਸਿਰਫ 30 ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 30,000 ਗਿਲਜਿਆਂ (ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਿਕ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਅਫਗਾਨ ਅਤੇ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਬਲੋਚ) 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਤਿਆਨ ਕਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕੜੇ ਗਿਲਜਿਆਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਘਮਾਸਾਨ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਾਏ ਪਰ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਾਬਤ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਢੂਰੋਂ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਤੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ

'ਚ ਮਾਰਧਾੜ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੰਗਿਗਰਦੇ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 1764 ਈ। ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮਹਾਵਾਕ 'ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ' ਤੇ ਡਟ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੌਰਚਾ ਲਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਾਬੀ ਕੀਤੀ। ਸਿਰਫ 30 ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ

ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ

ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈ ਰਹੀ, ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਂਥੋਂ-ਹੋਂਥੇ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ।

'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਅਨੁਸਾਰ:

ਗੋਲੀ ਛਾਡੈ ਦੂਰ ਖੜ ਅੰ
ਧਰੀ ਤੀਰਨ ਕੀ ਮਾਰ।
ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਚੀਰ ਸਰੀਰ ਕੈ
ਪਰੇ ਨਾ ਜਖਮ ਸੁਮਾਰ 73

ਪਰ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੌਲ ਕੁਝ ਕੁ ਸਿੰਘ ਹੀ ਰਹਿ ਰਾਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਤੀਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਗੁਰਧਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂਰ

ਮੁਹੰਮਦ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਗਿਲਜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ, ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਜੰਗਨਾਮਾ' ਕਿਤ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂਰ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਉਲੱਥਾ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ: 'ਜਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਲਸ਼ਕਰ (ਗੁਰੂ ਕੇ) ਚੱਕ (ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਫ਼ਿਰ (ਸਿੱਖ) ਉੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ ਪਰ ਕੁਝ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ (ਸਿੰਘ) ਗੜ੍ਹੀ (ਬੁੰਗੇ) 'ਚ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣਾ ਬੁਨ ਭੋਲ੍ਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੁੰਗੇ ਚੌਂ ਨਿਕਲ ਪਏ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਗਿਣਤੀ ਚੰਡੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਨਾ ਭਰੇ, ਘਰਾਏ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕਤਲ (ਸ਼ਹੀਦ) ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਨਾ ਮੌਤ ਦਾ ਭੈਆ। ਉਹ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁਟ ਪਏ (ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਏ) ਅਤੇ ਉਲੱਥਣ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਲਹੂ ਭੋਲ੍ਹ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿੰਘ ਕਤਲ (ਸ਼ਹੀਦ) ਹੋ ਗਏ।'

ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਵਜੋਂ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ' (ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ) ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਨਿਰਤਰ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹੜਾ ਹਰ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਚੋਂ 4 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਕਿਲੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਹੱਲ

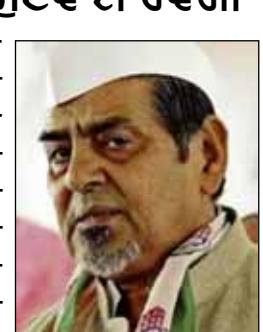
੦ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕੀਤੀ ਅਦਾ

ਤੁਪਨਗਰ-ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਕਿਲੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਬੰਧੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਅਸਥਾਨ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਬੜੀ ਵਿਖੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਉਪਰਿਤਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾਨ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਗਾਜ਼ੀਦਾਸ ਕਲੱਬ ਰੋਡ ਮਾਜ਼ਰਾ ਚੱਕਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਗਾਜ਼ੀਦਾਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਵਿਵਾਦ ਸੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਜਵਾਨ ਨੇ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

1984 ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਟਾਈਟਲਰ ਖਿਲਾਫ਼ 9 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਂਕਾ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ 9 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਗਵਾਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਟਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਟਾਈਟਲਰ ਨਿਹੰਗ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜਪਾਨੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਲ ਬੰਗਸ਼ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਲ ਬੰਗਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- ਲੇਖਕ -
ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਭਲ
ਯੂ ਕੇ
07417443300

**ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ
ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼**

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰ-ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀ ਬੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਵਿਚਵਾਨ ਡਾ। ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੱਧ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਚਾ ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਖੇ 11 ਅਗਸਤ 1665 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਚਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਜੀ, ਸੁਪਤਨੀ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਭਰਜਾਈ ਹਰੀ ਜੀ, (ਸੁਪਤਨੀ ਬਾਬਾ ਸੁਰਜਮੱਲ ਜੀ), ਮਾਮਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਜੀ, ਭਣਵਈਏ ਭਾਈ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੱਧ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਦਾਸ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਚੁਹੁਪਤੀ ਰਾਏ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਲੂ ਹਸਨਾ ਜੀ, ਅਲਮਸਤ ਜੀ, ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ, ਬਾਬਾ ਸੱਦਾ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੇਮੇ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸਾਹ ਲੁਬਾਣਾ, ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਦਰਗਾਹ ਮੱਲ ਇਤਿਆਦਿਕ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਚਰਨ ਪਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਗੋਇਂਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਗੋਇਂਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਜਲੰਧਰ, ਪਲਾਹੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਹਕੀਮਪੁਰ, ਗੁਰ-ਦੁਆਰਾ ਬੜਾ ਸਾਹਿਬ ਹਜ਼ਾਰਾ, ਦੁਰਗਾ-ਪੁਰ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ 'ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਸਿਰਹਾਲਾ ਰਾਣਾਂ ਆਦਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਨ ਪਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

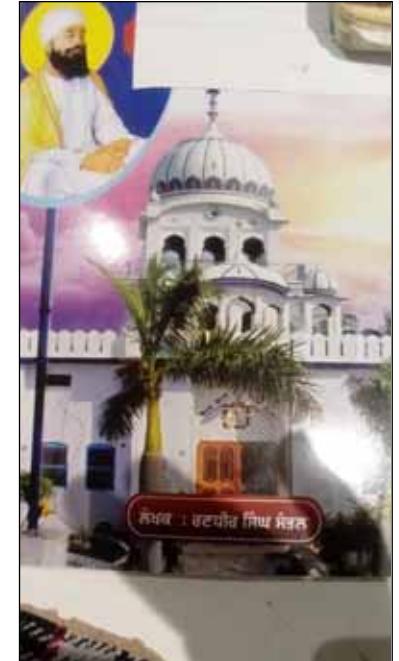
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਰੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਕਿ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1665
ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਚਰਨ ਪਾਏ
ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਉਸ ਜ਼ਰਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰ੍ਰਿੰਗ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ
ਕਮਰਾ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਛੰਨ ਬਣਾਈ
ਗਈ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ
ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਹਿਰ
ਵਿੱਚ ਆਏ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ
ਨੀਵਾਂ ਸਹਿਰ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਾਵਨ

ਬਚਨ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਇਸ ਸਹਿਰ ਦਾ
ਨਾਂ ਨੀਵਾਂ ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਦਾ
ਨਾਂ ਨਵਾਂ ਸਹਿਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਧ ਅਤੇ
ਸਰੋਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ
ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖ
ਸਹਿਤ 5 ਮਹੀਨੇ 19 ਦਿਨ ਰਹਿ ਕੇ ਨਗਰ
ਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੇ
ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਅੰਤ ਜੀਵਾਂ ਦਾ
ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਆਪਣੇ
ਹੱਥੀ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਛਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ
ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਵੰਡ ਛੱਕ ਕੇ ਛੱਕਣਾ
ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਰਾਈਬਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਕਰਨੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿਥੇ ਵੀ ਚਰਨ ਪਾਊਂਦੇ
ਜਲ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਖੂਰ ਤੇ
ਤਲਾਵ (ਸਰੋਵਰ) ਲੱਗਾਵਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਉਥੇ
ਪਾਣੀ ਮਿੱਠਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ
ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਲ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨੂੰ
ਵੇਖਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ
ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖੂਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ
ਕਰਵਾਈ। ਉਹ ਖੂਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੁਭਾਇਮਾਨ
ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪ ਜੀ
ਦੀਆਂ ਆਮ੍ਰਿਟ ਅਤੇ ਅਨਮੇਲ ਯਾਦਾਂ
ਸਮੋਭਿਤ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ
ਲਿਖਤ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਪੰਨਾ 18
ਅਨੁਸਾਰ (ਨਵੰਬਰ 2022) ਮਿਸਲ
ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਬੇਲਾਂ ਦੀ
ਪੰਥ ਜ਼ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਨ
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਉਸਰੋਂਈਏ
ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਰੀਆਂ
ਬੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦ-
ਵਾਨ ਵੈਦ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ
ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ
ਪੰਥ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਬਾ
ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸੋਇਲ
ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਤਿਲਾਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸੰਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਬੇਰੀ ਬੱਲੇ ਸੰਤਤਾਗੁਜ਼ੂ
ਜੀ ਬਿਜਾਜਮਾਨ ਹੋਏ, ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ
ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਰਾਤਾਂ ਦੇ
ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰ੍ਗ੍ਰਿਖ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸੰਦਰ ਛੋਟਾ
ਕਮਰਾ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਇਕ ਛੇਣੀ
ਬਣਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਗਿਲਾਸ ਵਾਲੇ 1971 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਸੇਵਾ
ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਂਦੇ
ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹਾਂ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ
ਇਕ ਰਸੀਦ ਬੁੱਕ ਸੀ, ਉਸ ਰਸੀਦ ਬੁੱਕ
ਦੇ ਪਿਛੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ
ਪਵਿੱਤਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਪੱਧੇ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨ
ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਬੇਲਾਂ ਹੀ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਦਾ ਲਈ ਸੌਂਪ੍ਹੇ
ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ
ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਹਰੀਆਂ ਬੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ
ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਚੁਖੜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਜ਼ਰੋਂ ਤੋਂ ਬਾਬਾ
ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜ਼ੂਰ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸੰਨ 1972
ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਬਾਬਾ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਜਿਦਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਸਵਾਸਾਂ ਤੱਕ

ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ
ਦੇਖ-ਰੇਖ ਰੱਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ
ਚਲਾਣੇ ਕਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪਿਛੋਤੇ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ
ਮੈਂਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਸੰਨ 1971 ਈਸਵੀ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਜਬੇਖਦਰ
ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਹਰੀਆਂ
ਬੇਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜਬੇਖਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ
ਜਿੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਂ
ਹਰੀਆਂ ਬੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਪਿਛੋਤੇ
ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹੋ
ਹਰੀਆਂ ਬੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਵਿੱਚ ਸੰਨ 1980 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ
ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ
ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਸੰਦਰਭ ਇਮਾਰਤ
ਗੁਬਾਜਾਂ ਸਹਿਤ ਉਸਾਂ ਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਛੋਰਦਾਂ
ਨੀਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਝੁਲਾਇਆ ਗਿਆ
ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ
ਹਰ ਸਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੜੀ
ਸੁਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਮਨਾਇਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪੂਰਨਮਾਸੀ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ
ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ
ਸਮਾਰਾਮ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਾਰ
ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ
ਦਿਹਾੜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ
ਅਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ
ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ
ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ
ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਦੁੱਤੀ ਨਕਾਰ
ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਬਾ ਨਰੰਗਾ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮਾਂ 8-16
ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 9 ਵਜੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ
ਸਾਹਿਬ ਅਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 10 ਵਜੇ
ਸਵੇਰੇ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ। 8 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ
ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰਿਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ
ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਡਮੇਲੀ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਗੁਲਜਾਰ
ਸਿੰਘ, ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਗਾ: ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ
ਭਾਈ ਜਾਂਦਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਢਾਡੀ ਜਥਾ
ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ, ਗਿ: ਜੰਗ ਸਿੰਘ,
ਕਬਾਵਾਦਕ ਗਿ: ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ,
ਕਵੀਸਰ ਜਥਾ ਅਤੇ ਸੰਤ ਮਹਾਪੁਰਸ਼
ਗੁਰਮਤਿ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 8 ਦਸੰਬਰ
ਨੂੰ 11 ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਬਾਣਾ ਤਿਆਰ
ਹੋਵੇਗਾ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਾਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇ-
ਗਾ।

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸਤੇਤਿਗਾਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ

ਯੂ ਕੇ ਵਿਚ 1965 ਤੋਂ ਛੱਪ ਰਿਹਾ ਹਫਤਾਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ
ਪੁਰਾਣਾ ਪੇਪਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਗਾਰੋਸਰੀ ਦੀਆਂ ਢੁਕਾਨਾਂ
ਤੋਂ ਦੋ ਪੈਂਡ ਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਸਬੰਧੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਵਾਲੇ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਦੇਣ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ: 01332 372 851 M: 07966 388 388

ਪੂਰਾਂ

ਇਹ ਕੋਈ
ਆਮ ਧੂਆਂ ਨਹੀਂ
ਜਿਹੜਾ ਆ ਵੜਦਾ
ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਚੁਗਿਰਦੇ ਚ
ਤੇ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਗਿਫਤ ਵਿੱਚ
ਜਿਉਣਾ ਦੁੱਭਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ
ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ
ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ
ਬੋਲਣਾ ਵੀ
ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ
ਅੱਖਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਜਿਸ ਦੀ ਅਮਦ ਨਾਲ
ਸੜ੍ਹਕਾਂ ਤੇ ਵਾਪਰਦੇ
ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਾਦਸੇ
ਹਸੂੰ ਹਸੂੰ ਕਰਦੇ ਚਿਹਰੇ
ਮਿੰਟਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ ਚ
ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਅਣ ਆਈ
ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚ
ਇਹ ਕੋਈ
ਆਮ ਧੂਆਂ ਨਹੀਂ...
ਇਸ ਧੂੰਏਂ ਦਾ
ਰੰਗ ਤੇ ਮੌਸਮ
ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਰਚਾ
ਗਲੀ ਮਹੱਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਅੱਜ ਕੱਲ ਤੁਂ
ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਲਾਹੌਰ
ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ
ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਸੱਕ ਨਹੀਂ
ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ
ਫਿਰ ਵੀ
ਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ
ਰੋਜ਼ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ
ਇਹ ਕੋਈ
ਆਮ ਧੂਆਂ ਨਹੀਂ....

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੁਦਨ

ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਦਾ

ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਪੱਛੀ ਬਣਜਾਂ,
ਤੇ ਉਡਜਾਂ ਜੰਗਲ ਵੇਲੇ!
ਆਪਣਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲਾਂ ਜਾ,
ਤੇ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵਣ ਮੇਲੇ।

ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਥੋਰ ਮੈਂ ਬਣਜਾਂ,
ਤੇ ਉੱਗਜਾਂ ਕਿਤੇ ਪਹਾੜਾਂ!
ਨਾਂ ਕੋਈ ਮਾਲੀ ਸੰਜਣ ਆਵੇ,
ਤੇ ਨਾਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਸਾਰਾਂ।

ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਮਰਜਾਂ,
ਤੇ ਬਣ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਤਾਰਾ *!
ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਆਸਕ ਮਰਦੇ,
ਤੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ।

ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਦਾ.....
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁ

ਕਾਵੀ-ਕਿਆਰੀ

ਪੰਨ ਪੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ

ਮਾਵਾਂ ਚੋਂ ਸਾਡੀ ਗੁਜਰੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਇਸ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਸਿਦਕ ਸਥਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ, ਜਜ਼ਬਾ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਮ੍ਹਾ ਹੈ। ਚੁਲਮਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਅੱਤ ਸੀ ਹੋਈ, ਮੁਗਲੀਆ ਰਾਜ ਦਾ ਘੋਰ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਾਕਾ, ਜਾਪੇ ਸਦਾ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਹੈ।

ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ, ਨਿੱਠ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਭਾਇਆ ਮਾਤਾ। ਬਾਬੇ ਦੇ ਬਕਾਲੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਹਰ ਇੱਕ ਬਚਨ ਪੁਗਾਇਆ ਮਾਤਾ। ਪੂਰਬ ਦੀ ਫਿਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਰੱਜ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਮਾਤਾ। ਪਟਨੇ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕ ਭੋਇੰਦਿ, ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜਾਇਆ ਮਾਤਾ।

ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਜਦ, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਦਾ ਸਾਕਾ ਹੋਇਆ। ਜੈਤਾ ਜੀ ਜਦੋਂ ਸੀਸ ਲਿਆਏ, ਜਾਪੇ ਪੱਤਾ ਪੱਤਾ ਰੋਇਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਹੰਡੂ ਨਾ ਚੋਇਆ। ਮੂੰਹ ਮੌੜਨ ਲਈ ਜਾਲਮਾ ਦਾ ਫਿਰ, ਮਾਤਾ ਹਰ ਵੰਗਾਰ ਨੂੰ ਟੋਹਿਆ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਕਲੀਧਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਸੀ ਫਿਰ ਕਿਲੇ ਬਨਾਉਣਾ। ਮਾਂ ਨੇ ਡਿੱਠਾ ਲਾਲ ਉਹਦੇ ਨੇ, ਏਥੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਜ਼ਾਉਣਾ। ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ, ਸਿੱਖਾਂ ਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਉਣਾ। ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣਾ ਮਾਂ ਨੇ, ਦੱਸਿਆ ਕੀ ਕਿਸ਼ਮਾ ਵਰਤਾਉਣਾ।

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਾਜ ਕੇ ਮਾਂ ਦੇ, ਲਾਲ ਨੇ ਕੀਤੇ ਜੋਹਰ ਨਿਆਰੇ। ਬਾਈ ਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਬਣੀ ਛਿੜਦੀ, ਵੱਜਦੇ ਗੱਜਦੇ ਜਦੋਂ ਨਗਾਰੇ। ਮੂਲ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ, ਮਾਂ ਨੇ ਪੋਤਰੇ ਬੜੇ ਸੰਵਾਰੇ। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੋਰਾਵਰ, ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਮਗਰੋ, ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋੜਾ। ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਸੋਈਆ ਗੰਗਾ, ਛੋਟੇ ਲਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜੋੜਾ। ਕੁੰਮੇ ਮਾਸ਼ਕੀ ਦੇ ਰਾਤ ਕੱਟੀ, ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਅਨੋਖਾ ਮੌੜਾ। ਪਿੰਡ ਸਹੇਤੀ ਵਲ ਲੈ ਤੁਰਿਆ, ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੰਗਾ ਕੋਹੜਾ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ, ਗੰਗਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਗਹਿਰੇ ਮੋਹਰਾਂ ਦੇਖ ਮਾਤਾ ਕੱਲ, ਗੰਗਾ ਨੇ ਸੀ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ, ਕੋਤਵਾਲੀ ਜਾ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ। ਫੇਰ ਮੋਰਿੰਡੇ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਗਿਫਤਾਰ ਕਰਾਇਆ।

ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ 'ਤੇ ਸੀ ਫਿਰ, ਮਾਤਾ ਕੱਟੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਰਾਤਾਂ। ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸੀ, ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਾਤਾ ਬਾਤਾਂ। ਬੇਗਮਾਂ ਦੇ ਡੋਲੇ ਤੇ ਲਾਲਾਂ ਜਦ ਠੁਕਰਾਈਆਂ ਸਭ ਸੋਗਾਤਾਂ। ਕੰਪਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਠਨੇ ਦਾ ਫਤਵਾ, ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਫਿਰ ਕਮਜ਼ਾਤਾਂ।

ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ 'ਤੇ ਮੌਤੀ ਮਹਿਰੇ ਨੇ ਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਆਇਆ। ਮਾਂ ਤੋਂ ਥਾਪੜਾ ਲੈ ਕੇ ਲਾਲਾਂ, ਕਰਹਿਰੀਏਂ ਜਾ ਜੈਕਾਰਾ ਲਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਲਾਲਾਂ ਪਾਈ ਸ਼ਹੀਦੀ, ਸੁਥਾ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਲਕਾਇਆ। 'ਚੇਸੀ' ਮਾਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਸਭ ਸਰਬੰਸ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਾਇਆ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ

◆ ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਰਿਆ !

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'
001-408-915-1268

'ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਖੇ ਹੁੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜੋ 'ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ' ਹੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਰਤਾ। 'ਵੱਖਰੇ ਤਪਾਉਣੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ' ਕਹਿ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰੋ ਸਾਰੇ ਬਾਗੀ-ਦਾਰੀਆਂ 'ਚ ਹੈ ਕਰਾਈ ਇਕਸਾਰਤਾ। ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫੈਲ ਕਹਿੰਦੇ ਚੜ੍ਹੀ ਐ ਪਲੈਨ ਸਿਰੇ ਲਾਠੀ ਵੀ ਬਚਾ ਲਈ ਨਾਲੇ ਸੱਪ ਵੀ ਏ ਮਾਰਤਾ। ਸੋਚਦੇ ਕਈ ਵਲਟੇ ਵਾਂਗੀ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਮਾਂਜਣਾ ਸੀ ਕੈਮ-ਆਡੀ ਤਾਈਂ 'ਸੌਖੀ ਸਜ਼ਾ' ਦੇ ਕੇ ਸਾਰਤਾ। ਕਲਾ ਵਰਤਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ ਨਹੀਂ 'ਉਦਾਰਤਾ'। ਵੱਡੀ ਇਹ 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤੇ ਕਰਕੇ ਕਬੂਲ 'ਹਾਂ ਜੀ-ਹਾਂ ਜੀ' ਹੀ ਉਚਾਰਤਾ !

ਕਵਿਤਾ

ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਨੀ ਕਰਦਾ ਕਦਰ ਕੋਈ ,
ਮਰਿਆ 'ਤੇ ਮੜੀਆ 'ਤੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਗੈਰਾਂ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ,
ਆਪਣੇ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਟੇ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਐਵੇਂ ਨਾ ਸੰਜਿਆ, ਕੁੜੀਆ, ਧਿੱਚਿਆ ਕਰ ,
ਸਖਤ ਮਿਹਨਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਛਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੁੱਟ ਨਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ,
ਕਈ ਤਾਂ ਜਿੰਦ ਵੇਚਕੇ ਉਲਾਂਭੇ ਲਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਜਿਹੜੇ ਚਿਹਰੇ ਵੇਖਕੇ ਕਰਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ,
ਉਹ ਵਿਉਪਾਰੀ ਏਸ ਵਣਜ ਚੋਂ ਧੋਖੇ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਚੰਗਾ ਵੇਖ ਲੈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ,
ਲੋਕੀ ਮਾੜੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਜੇ ਚੰਗੀ ਰੋਟੀ ਘਰੇ ਮਿਲੇ, ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਬਣੇ ,
ਆਖਰ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀਆ ਦੇ ਉੱਜੜ ਗਏ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਜਿਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ, ਛੱਡਕੇ "ਰਾਣੇ" ਨੂੰ ,
ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰ ਵਰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਤੇਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।

ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਣ

ਜੋ ਨਿੱਤ ਬਦਲੇ

ਮੇਰੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਕੰਡੇ ,
ਉਹ ਗੈਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਡੂ ਵੰਡੇ ।

ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛਡਵਾਣ ਲਈ ,
ਮੈਂ ਵਰਤੇ ਨੇ ਕਈ ਹੱਥਕੰਡੇ ।

ਵਿਹਲੇ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲੋਕੀਂ ,
ਛੇ ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਆਇਆ ਸੰਡੇ ।

ਉਸ ਨੇਤਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ,
ਜੋ ਨਿੱਤ ਬਦਲੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਡੇ ।

ਕੋਈ ਭਾਣਾ ਵਰਤਿਆ ਲੱਗਦਾ ,
ਰੋਗੀ ਦੇ ਹੱਥ, ਪੈਰ ਨੇ ਠੰਡੇ ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾ ਕਰਦਾ ਕੋਈ ,
ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਥਾਂ ਨਫਰਤ ਵੰਡੇ ।

ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਸ਼ਮਣ 'ਮਾਨ' ,
ਜੋ ਹਰ ਥਾਂ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਭੰਡੇ ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

6 ਸਫੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿਸਾ

ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋ ਆਗੂ ਪਤਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੋ ਜਾਣ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਲਿਖਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਦੇਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਫੇਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਆਗੂ ਪਤਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੋ ਗਏ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਸੌਂਪਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ, ਢੌੜਸਾ, ਭੁੰਦੜ, ਲੰਗਾਹ, ਗਾਬੜੀਆ, ਰਣੀਕੇ ਤੇ ਡਾ. ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਤਨਖਾਹ

* 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਬਣੇ ਬਾਬੂਰੂਮਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨਗੇ।

* 2 ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਲੰਗਾਰ ਵਿਚ ਭਾਂਡੇ ਮਾੜਣ, ਇਕ ਘੰਟਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਿੱਤਨੇਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਗੇ।

* ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2 ਦਿਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਦਿਨ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਕਤ ਤਨਖਾਹ ਭੁਗਤਣਗੇ।

* ਸੁਖਬੀਰ ਤੇ ਢੌੜਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਦਿਨ ਹੀ ਉਕਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਘੰਟਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ ਚੇ ਬਹਡਾ ਫੜ ਕੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗਲ ਵਿਚ ਤਖਤੀ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖਣਗੇ।

10 ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤਨਖਾਹ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਸਮੇਂ ਚੁੱਪੀ ਸਾਧਣ ਜਾਂ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਮਾਣਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਬੀਬੀ ਜਗਿਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਰਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖਜ਼ਾ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ, ਮਹੇਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਧਾਰਮਿਕ ਤਨਖਾਹ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਬਣੇ ਬਾਬੂਰੂਮਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਝਾੜ੍ਹ ਮਾਰਨ, ਬਰਤਨ ਮਾੜਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਲਟੋਹਾ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਨਾ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਾਰੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਤਾਜ਼ਨਾ ਵੀ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਚਾ ਤਾਜ਼ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਲਾਫ਼ ਸਥਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤਿੰਨ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਰੱਦ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਚੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਆਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲਈਆਂ ਜਾਣ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥ ਪਾਸੋਂ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮ ਚੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂ ਲੱਗੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਖੇਮੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਆਂਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਗਰੁਪ ਤੇ ਆਈਟੀ ਵਿੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਉਪਰ ਗਮਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਲਈ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਬੂਲ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਖੇਮੇ ਲਈ ਦੂਸਰੀ ਤਸੱਲੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਮਾਈਦੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਸੰਭਾਵ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਰੋਹਿਗਾਉਣ ਲਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਖੇ ਜਾਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ, ਸਹਿਤ ਵਿਆਜ ਰਕਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਕਉਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 1 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਤੱਕ 1,25,000 ਬੁਟੇ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰਨਾ ਤਨਖਾਹੀਆ ਐਲਾਨਿਆ

ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿੱਖੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜੜ ਕਹਿਣ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਆਪਸੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਨੀਅਨ ਆਖ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਤੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਚਿੰਠੀ ਭੇਜ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ, ਮੈਂਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਹੇ ਤੇ ਕੋਈ ਪਹਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਰਨ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਐਲਾਨਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੰਹ ਨਾ ਲਗਾਉਣ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ 7 ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਕਰਨਗੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਭਰਪਾਈ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੋਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਿਖੇ ਦੇ ਨੇਂਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੋਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵੰਧਿਤ ਤੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੁਮਾਈਦੇ ਵਜੋਂ 7 ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਆਰੰਭ ਕਰਨ, ਭਰਤੀ ਬੋਗਸ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਹਿਤ ਮੈਂਬਰ ਬੋਗਸ ਜਾਵੇ। ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲੀਗੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੇਂਕਾਂ ਵੱਡੇ ਡੈਲੀਗੋਟ ਬਣਾ ਕੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰਨ। ਇਸ 7 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਖੀ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨੇਂਕਾਂ ਵੱਡੇ ਡੈਲੀਗੋਟ ਬਣਾ ਕੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਸਤੀਫ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰਨ। ਇਸ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੀਡੀਆ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੁਖਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਤੋਂ ਭਰਪਾਈ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਾਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ, ਸਹਿਤ ਵਿਆਜ ਰਕਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਕਉਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ।

ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਸੁਣਾਇਆ ਫੇਸਲਾ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇ 2015 ਦੀ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਭਾਈ ਰਿਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਗੁਰਬਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਨੇਂਕ ਸਮੇਂ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੜਾਗਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ ਦੀ ਦੇਗ ਕਰਵਾ ਕੇ ਖਿਮਾ ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਵ: ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨ

ਐੱਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਫਰੀਡਮ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਖੁਲਾਸੇ

**ਖਾਸ
ਖਬਰ**

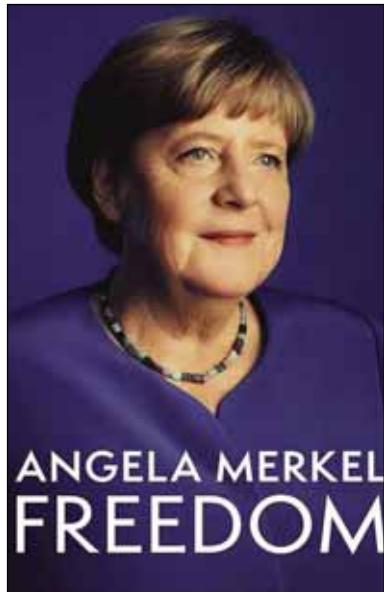
੦ 30 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਹੋਈ ੦ ਮੌਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ੦ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ ੦ ਪੁਤਿਨ, ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਪੁਸਤਕ

ਐੱਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 30 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਗਮਨ ਵਿੱਚ 'ਫ੍ਰੀਡਮ' ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਫ੍ਰੀਡਮ' ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ 30 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਐੱਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਯੂਰਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਜਗਮਨੀ ਦੀ ਚਾਂਸਲਰ ਰਹੀ। 736 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਜ਼ਜ਼ਬਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਜਗਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਐੱਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬ ਫਰੀਡਮ: ਮੈਮੋਇਰਜ਼ 1951-2021 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੌਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ, “ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਈਸਾਈ, ਉਪਰ ਹਿੰਦੂ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਵਧ ਰਾਏ ਹਨ।” ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੌਦੀ ਕੋਲ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਮਾਰਕੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਜਗਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਤੱਥ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ - ਆਖਿਰਕਾਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਪਰੈਲ 2015 ਵਿੱਚ ਜਗਮਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀਡਿਓ, ਫੋਟੋ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਮੈਡੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਤੇ ਫੋਟਵਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੌਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਟੂਡੋਓ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਲਾਈਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਸਨ। 2014 ਦੀਆਂ ਆਪ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਦੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਖੂਬ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।”

ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਸਾਬਕਾ

ਜਗਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ: ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ “ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ” ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ 1.2 ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।” ਸਿੰਘ ਵਿਆਪਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜ਼ਜ਼ਬ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ 800 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਗਮਨੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 10 ਗੁਣਾਂ ਹੈ।

ਐੱਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਡਾ: ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ - “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੰਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣਗੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਰਕੇਲ ਲਿਖਦੀ ਹੈ - “ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਸਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਗਈ ਤੇ ਉਭਰਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।” ਜਗਮਨੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਚਾਂਸਲਰ ਮਾਰਕੇਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪਧਰ ਦੇ ਆਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ।

ਡਾ: ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਰਕੇਲ ਨੂੰ 5,000 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਮੀਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ 22 ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰਤ

ਅਪਣੇ ਗੁਆਂਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ 2006 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸੇ

2021 ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਰਕੇਲ ਉੱਤੇ ਰੂਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਗਮਨੀ ਸਸਤੀ ਰੂਸੀ ਰੈਸ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਉਸ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ।

ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਗਮਨੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

70 ਸਾਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸ਼ੈਲੀ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਚਿਆਟੇ ਬਾਉਮੈਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪੂਰਬੀ ਜਗਮਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਾਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਤਿੱਬੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ, ਮਾਰਕੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, “ਆਜਿਹੇ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਿਤਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਿਰਕੁਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸੀ।”

ਆਪਣੀ ਸੰਸਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2015 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਆਂਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਸਤਮਾਤ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰਕੇਲ ਉਪਰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਲਈ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਬੁਖਾਰਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਏਗੀ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਗਲਤ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਅਖਾਡਾ ਸਿਰਜੇਗੀ।

ਉਹ “ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸਤਾਨਾ ਚਿਹਰਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡਕੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ।”

ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ, “ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸਰਹੋਦਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਖੁਸ਼ਗਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਗਮਨੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਏਗਾ ... ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਜਗਮਨੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੁੱਢੀ ਆਬਾਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।”

ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ

ਮਾਰਕੇਲ ਰੂਸੀ ਵੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਤਿਨ ਜਗਮਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਨਿਭਾਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਵੀ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਜ਼ੀਬੀ ਏਜੰਟ ਪੁਸ਼ਟ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਵਿਖਾਵਾਂ ਦੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਅਨੁਸਾਰ, “ਆਜਿਹੇ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਿਤਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਿਰਕੁਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸੀ।”

ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਨਾਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਬੁਖਾਰਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਏਗੀ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਗਲਤ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਅਖਾਡਾ ਸਿਰਜੇਗੀ।

ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਯੂਕੇ ਦਾ ਵੱਕਾਰੀ ਟਰਨਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਧਾਇਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮਿਲੇਗੀ 25000 ਪੈਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ

ਗਲਾਸਗੋ (ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ) ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿੱਚ ਗਲਾਸਗੋ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਕੁੜੀ ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦਾ ਵੱਕਾਰੀ ਟਰਨਰ ਪੁਰਸਕਾਰ 2024 ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ।

ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਰਾਤ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਟੈਟ ਬਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਕੱਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਅਲਟਰ ਅਲਟਰ' ਲਈ 25,000 ਪੈਸ਼ ਦਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇਮਰਸ਼ਨ ਧੂਨੀ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰਚਨਾਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਐਨੀਮੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਰਨਰ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ

'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਾਂ ਲਈ ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

• ਸਨਮਾਨ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।" ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ

ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ 10,000 ਪੈਸ਼ ਜਿੱਤਿਆ, ਥੇਮਜ਼ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਟੈਟ ਬਿਟੇਨ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ 2025 ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1984 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇਸ ਇਨਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਜੇ ਐਮ ਡਬਲਿਊ ਟਰਨਰ (1775-1851) ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਬਿਟਿਸ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਟਿਸ ਭਾਰਤੀ ਮੂਰਤੀਕਾਰ ਅਨੀਸ ਕਪੂਰ ਇਸਦੇ ਪਿਛੇ ਜੇਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਨਿੰਦਾ

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਅੱਜ ਹੋਈ ਫਾਇਰਿੰਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤੱਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣਾ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦਭਾਗ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜਾ ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਪਾਵਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਰਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

CHANGE OF NAME

Please one tick box

- £30 Print in UK only
- £60 Print UK & India
- £80 Print UK & India (Express)

NOTE:
Please allow
28 days for
publication
in India

I MR / MRS / MISS _____

SON / DAUGHTER / WIFE OF MR _____

WHOSE PERMANENT ADDRESS IN INDIA IS _____

AND IS NOW LIVING AT _____

HEREBY GIVE NOTICE OF MY INTENTION

TO CHANGE MY NAME TO _____

TEL _____

Please send the completed form with payment to:
Panjab Times, Bridle Gate Lane, Derby, DE24 0QW
or email the wording to: panjabtimes@aol.com

TO PAY BY CREDIT CARD TEL: 01332-372851

Account Name: Punjab Times Trust Ltd
Account No: 20853011 Sort Code: 20-25-85

ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਦੋਸਤੀ, ਮਗਰੋਂ ਕੁੜੀ ਨੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਕਤਲ

○ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਮਿਕਾ ਸਮੇਤ 6 ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਰਚਾ ਦਰਜ

ਤਰਨਤਾਰਨ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਮਹਿਲਾ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਤਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਡਨੈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਬੇਗਿਆਨੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਜੀਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਦਮ ਤੋਂ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਗਜੀਤ ਵਿਅਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਬੋਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਗਜੀਤ ਦੀ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਨਾਲ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਦੋਸਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਦੋਸਤ ਸਮੇਤ 6 ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

CHANGE OF NAME

I, RAMANJIT KAUR SAHOTA W/O SH. JASKARAN SIDHU WHOSE PERMANANT ADDRESS IN INDIA IS, VILL: MOHANWAL, P.O & TEHSIL: GARHSHANKAR, DISTT. HOSHIARPUR, PUNJAB, AND IS NOW LIVING AT 121 BEDFORD AVENUE, HAYES, MIDDLESEX, LONDON, UB4 0DU, U.K. HEREBY GIVE NOTICE OF MY INTENTION TO CHANGE MY NAME AFTER MARRIAGE TO RAMANJIT KAUR SIDHU. PLEASE ALL CONCERN NOTE. (U)

I, SIMRAN D/O MR. SUKHWIR SINGH WHOSE PERMANANT ADDRESS IN INDIA IS, VPO: GURRA VIA SARIH, TEH: NAKODAR, DISTT: JALANDHAR, PUNJAB, AND IS NOW LIVING AT 112 LOWBRIDGE WALK, BILSTON, WV14 6BJ, ENGLAND, U.K. HEREBY GIVE NOTICE OF MY INTENTION TO CHANGE MY NAME TO MRS. SIMRAN KAUR. (U)

ਸੰਖੇਪ ਖਬਰਾਂ

*ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.

*ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ: ਬਿਟ੍ਟ

*ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕਸਗਿਵਿੰਗ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਛਕਾਇਆ ਲੰਗਰ

*ਦੁੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ

*ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਯੂਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਫਿਕਰਮੰਦ

*ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਕਿਸਾਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ 'ਮੱਕੀ' ਦੀ ਰੋਟੀ

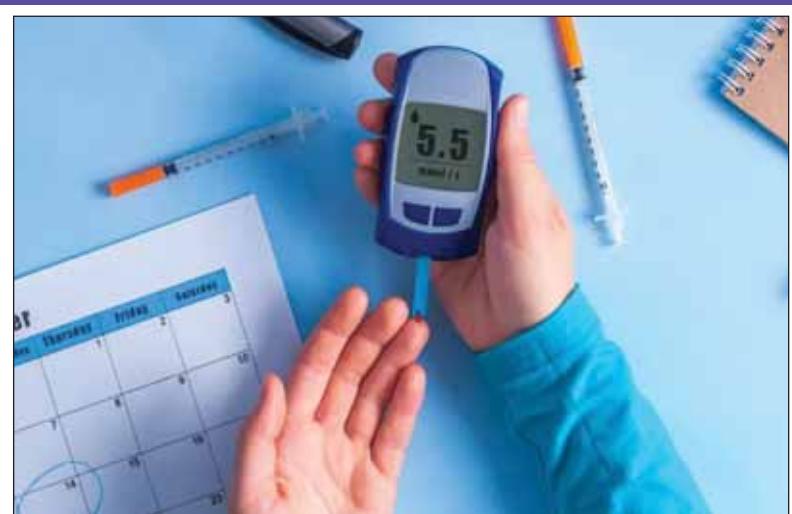
ਮੱਕੀ 'ਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਆਇਰਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਰੀਰ 'ਚ ਅਨੀਮੀਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇਰਾਨ ਅੰਰਤਾਂ 'ਚ ਆਇਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਇਰਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਨੀਮੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਮੈਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਮੈਗਨੋਝੀਅਮ, ਜਿੱਕ, ਆਇਰਨ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ਡਰਸ ਵਰਗੇ ਤੱਤ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਰਤਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਬਾਅ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮੋਟਾਪੇ ਕਾਰਣ ਕਿਵੇਂ ਵੱਧਦੇ ਟਾਈਪ-2 ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਦਾ ਖਤਰਾ ?

★ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੜਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਾਪੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਟਾਈਪ-2 ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਸੈਲ ਰਿਪੋਰਟਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਟਾਈਪ-2 ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕ੍ਰੋਨਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੀ ਖੋਜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੋਟਾਪਾ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸੈਲੂਲਰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕ ਰਾਇਬੋਸੈਮਲ ਫੈਕਟਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਿਨਾਂ ਲੜ੍ਹੀਦੇ ਰਾਇਬੋਸੈਮਲ ਦੇ ਚਰਬੀ ਸਟੈਂਟ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਕਿਰਿਆਲੀਲ ਚਰਬੀ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਰਜਾ ਫਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਧ ਕੇ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਯੂਸੋਅਮੋਲੋਈਂਡ ਦੇ ਇੰਟਿਗ੍ਰੋਟਿਵ ਬਾਇਲੋਜੀ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀ 'ਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ ਡਾ. ਕਲਾਡੀਓ ਵਿਲੈਨ੍ਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਟਿਸੂਜ਼ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਅਸਲ 'ਚ ਗਲੂਕੋਜ਼ ਦੇ ਸੋਖਣ ਨੂੰ ਆਮ

ਬਣਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਵਿਲੈਨ੍ਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਟਿਸੂਜ਼ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਉਰਜਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੇ ਉਰਜਾ ਹੋਰਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਵਰ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਫੈਟੀ ਲਿਵਰ ਰੋਗ ਤੇ ਦਿਲ 'ਚ ਐਥੋਸਕਲੋਰੋਸਿਸ ਜਾਂ ਸਟਰੋਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਖੋਜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਮੋਟੇ ਤੇ ਡਾਇਬਟਿਕ ਚੂਹਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੂਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਬੀ ਦੇ ਟਿਸੂਜ਼ ਪਤਲੇ ਕੁਹਿਆਂ ਦੇ

ਮੁਕਾਬਲੇ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਡੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਖੋਜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸਿਗਲਿਟੋਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਇਬੋਸੈਮਲ ਕਾਰਕ ਵੱਧ ਕੇ ਆਮ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੂਹਿਆਂ 'ਚ ਚਰਬੀ ਟਿਸੂਜ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਰਜਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਹਾਰਮੋਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੋਖਣ 'ਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਹੇ ਮੋਟੇ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹੇ ਪਰ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਆਰ

**TO BUY OR PRINT YOUR OWN NEW YEAR'S CALANDERS
PLEASE CONTACT US ON 01332-372 851**

**ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਦੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
10 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਆਇਡਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਣਗੇ**

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2025 ਦੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੇ ਕੈਲੰਡਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੋਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੈਲੰਡਰ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਬਤ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੈਲੰਡਰ ਛਾਪਵਾ ਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋ ਦੇਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਜਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਲੋਕ ਉਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਕੈਲੰਡਰਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ :- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ, ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੋਟੋ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਫੋਟੋ ਆਪਣੇ ਕੈਲੰਡਰ ਉੱਤੇ ਛਾਪਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

* ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕੈਲੰਡਰ ਛਾਪਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ ਹਨ, ਜਾਨਣ ਲਈ ਛੋਨ ਕਰੋ;

What's App Contact: 07966 388 388

CALL NOW AND SPEAK TO MANINDER SINGH OR HARJINDER SINGH MANDER ON: 01332-372851

**Specialist
in Full
Colour and all
other
Commercial
Printing.**

ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰੈਸਟਰ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੇ ਭਾਂਅ 'ਤੇ ਛਾਪਦੇ ਹਾਂ।

MANAK
SOLICITORS

Nosheen Bukhari

Wills & Probate Director

Nosheen is an experienced Private Client Solicitor, specialising in all matters connected to Wills, Lasting Powers of Attorney, Court of Protection applications, Probate and Trust work. She is renowned as friendly, approachable, respectful and empathetic to clients.

Gravesend | Orpington | Sevenoaks | London

manaksolicitors.co.uk

0800 634 9726

Lexcel
Legal Practice Quality Mark
Law Society Accredited

Rajbir Singh Manak MA (Hons)

Surinder Singh Manak LLB (Hons)

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰਪਾਰਕ ਪੱਖ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਹਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਇੱਕ ਤਪੱਸਵੀ, ਬੈਰਾਗੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

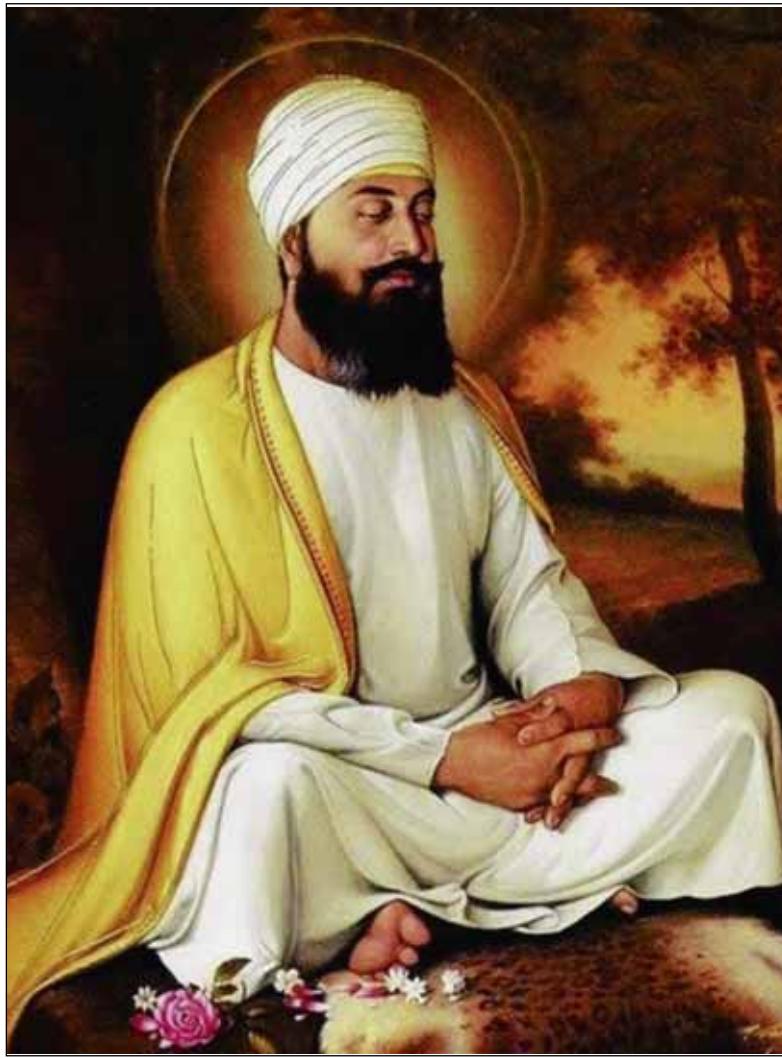
ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੋਂ ਭਗਤ, ਸਾਧੂ ਸੁਭਾਅ, ਧਾਰਮਿਕ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੀ, ਖਿਮਾਸ਼ੀਲ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵੇਤਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਦੂਤ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਦੇ ਗੁਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਉਥੋਂ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਾ, ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸ਼ਚੇ ਵਾਲੇ, ਨਿਡਰ ਨਿਰਭਉ, ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਬਾਰੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਇੱਕ ਸਿਧਾਹੀ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗੁਣ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਓਤ-ਪਰੋਤ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਨਿਧੇੜਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ।

ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਤ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਰ ਕਿਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾ ਆਪ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਭਗਤ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇਖਿਆ, ਪਰਖਿਆ, ਜਾਣਿਆ ਅਤੇ ਬੁਝਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਜੇ ਬੇਲਹਿ ਜੋ ਪੇਖਹਿ ਆਖੀ” (ਪੰਨਾ 894) ਗੁਰਬਾਣੀ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਉਤੱਤ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਬਾਰੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਮਾਇਆ ਵੀ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ, ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਆਦਰਸ਼, ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਛੁੱਝਾ ਅਸਰ ਸੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਰਚਣ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮਹਿਸ ਖਿਆਲੀ ਉਡਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਵਾਕਿਫ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਆ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਏਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਪੱਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੇਖੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉੱਘੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਆਪਣੇ ਤਨ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਇੱਕ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਕੜ ਨਹੀਂ

ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲੇ ਵਿਖੇ 22 ਮੰਜ਼ੀਆਂ ਲੱਗਣ ਸਮੇਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਤਾ ਦਿਲਾਸਾ ਅਤੇ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਦਿੱਸ਼ਟੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਜਨੇਊ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰਕ ਮੌਹ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਤਰਤੀਬ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰਕ ਮੌਹ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਸਿਉ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ। ਸ੍ਰਵਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਸੁਨਉ। ਅਰੁ ਗਾਉ ਰਸਨਾ ਗੀਤਿ॥”

(ਸੋਰਠ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 631)

“ਹਰਿ ਜਸੁ ਰੇ ਮਨਾ।

ਗਾਇ ਲੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤੇਰੋ।

ਅਉਸਰੁ ਬੀਤਿਓ ਜਾਤ ਹੈ

ਕਹਿਓ ਮਾਨ ਲੈ ਮੇਰੋ॥”

(ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 726)

“ਰੇ ਮਨ ਓਟਿ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ।

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੇ

ਪਾਹਿ ਪਦ੍ਧ ਨਿਰਬਾਨਾ॥”

(ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 901)

ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਦਿਖਾਵੇ

ਅਤੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਨਾਲ

ਹੀ ਉਸ ਤੱਕ ਪੁੱਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“ਕਾਹੇ ਰੇ ਬਨ ਖੋਜਨ ਜਾਈ।

ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ,

ਤੇਹੀ ਸੰਗ ਸਮਾਈ॥”

(ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ 9, ਪੰਨਾ 684)

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਬੇਅੰਤਤਾ, ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨਤਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਾ, ਉਸ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆਉਣਾ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮੁਢੱਲਾ ਕਰਮ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ। “ਸਭ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਹੈ, ਦੂਸਰ ਨਾਹਿਨ ਕੋਇ” (ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1426) ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬਲ ਇੰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ “ਜਤਨ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਕੇ ਕੀਏ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨ ਕੋਇ॥” (ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1427) ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁੱਖ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਭਗਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ ਦੀ ਨਿਆਈਨ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੀ ਘਰ ਗ੍ਰਾਹਿਸਥੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੱਗ ਦੀ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਸੋਜੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੱਗ ਦੀ, ਪਰਵਿਵਾਰ ਦੀ, ਧਨ ਸੰਪਤ ਦੀ ਅਤੇ ਨਿਜ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉਠੇ।

ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ-

ਵਸਤੂ ਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਸਦਾ ਜਗਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਖਤਮ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸ ਨਾਲ ਮੌਹ ਕਿਉਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

“ਜੇ ਉਪਜਿਓ ਸੋ ਬਿਨਸ ਹੈ,

ਪਰੋ ਆਜੂ ਕੇ ਕਾਲ ॥”

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਲੈ

ਛਾਡਿ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥”

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9, ਪੰਨਾ 1428)

“ਕਾ ਕੋ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸੰਧਾਰਿ

ਕਾਕੀ ਕਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਲਗਾਈ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਸੈ,

ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਈ ॥”

(ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1231)

ਇਸ ਬੋੜ-ਚਿਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਥਿਆ ਉਤਨੀ ਦੇਰ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਰਮੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਿਰਫ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਝੂਠ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਸੱਚ ਸਮਝੀ ਬੈਠਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਹਿਸਾ ਸਫ਼ਾ 54 ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

53 ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

“ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਗਲ ਹੈ
ਸੁਪਨੋ ਦੇਖਿ ਕਹਾ ਲੋਭਾਵੈ ॥”
(ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1231)
“ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਅਰ ਪੇਖਨਾ
ਐਸੇ ਜਗ੍ਹ ਕੋ ਜਾਨਿ ॥
ਇਨਮੈ ਕਛੁ ਸਾਚੇ ਨਹੀਂ
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਭਗਵਾਨ ॥”
(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1427)

ਵਸਤੂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੋ ਪੱਖ ਹਨ-ਬਾਹਰੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ। ਬਾਹਰੀ ਉਹ ਜੋ ਨਾਸਮਾਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਮਿਥਿਆ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਉਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਰਮਿਆ ਰਾਮ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ-

“ਸਾਧੇ ਰਚਨਾ ਰਾਮ ਬਨਾਈ ॥
ਇਕ ਬਿਨਸੈ ਇੱਕ ਅਸਥਿਰ ਮਾਨੈ
ਅਚਰਜੁ ਲਖਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥”
(ਗਊੜੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 219)

ਨਾਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਜਿਉ ਜਿਉ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ
ਸਮਝਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਤਿਉ ਤਿਉ ਉਸ ਵਿੱਚ
ਬੈਰਾਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਗੀਆਂ
ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ
ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਣਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ,
ਅਜਿਹੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ
ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਆਪ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਖੰਡਨ
ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਗਿਆ ਬੈਰਾਗ ਇਸ ਜਗਤ
ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਚਿਤ ਹੋਣ
ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਉਸ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ
ਸਹਾਇਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ
ਫਸ ਕੇ ਉਸ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ
ਹਉਮੈ ਦੀ ਮੈਲ ਲਗਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

“ਕਾਹੇ ਰੇ ਬਨ ਖੋਜਨ ਜਾਈ ।
ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ
ਤੋਹੀ ਸੰਗ ਸਮਾਈ ॥”
(ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 684)

“ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਅਰੁ ਦਾਨ ਕਰਿ
ਮਨ ਮੈ ਧਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਹਫਲ ਜਾਤ ਤਿਹ
ਜਿਉ ਕੁੰਚਰ ਇਸਨਾਨੁ ॥”
(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1428)

“ਜੋਗੀ ਜਤਨ ਕਰਤ ਸਭਿ
ਹਰੇ ਗੁਨੀ ਰਹੇ ਗੁਨ ਗਾਈ ।
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਏ ਦਇਆਲਾ
ਤਉ ਸਥ ਬਿਧਿ ਬਨਿਆਈ ॥”
(ਗਊੜੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 219)

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਹੋਏ ਹੀ, ਜੋਂ ਜੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਸਾਨਣਾ ਹੈ।
“ਪੁਹਧ ਮਾਹਿ ਜਿਉ ਬਾਸੁ ਬਸਤੁ ਹੈ,
ਮੁਕਰ ਮਾਹਿ ਜੈਸੇ ਛਾਈ ॥
ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰਿ ਬਸੇ ਨਿਰੰਤਰ
ਘਟ ਹੀ ਬੋਜੁ ਭਾਈ ॥”

(ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 684)
ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਪਰਵਿਾਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ
ਮੋਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ,
ਭੈਣ, ਭਰਾ, ਪਤਨੀ, ਪੁੱਤਰ, ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਕ
ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੀ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ
ਵਿਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ
ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸਵਾਰਥ ਭਰੀ ਹੈ, ਕਾਰਨ
ਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਨਿਭਣੀ-
“ਦਾਰਾ ਮੀਤ ਪੂਤ ਸਨਬੰਧੀ
ਸਗਰੈ ਧਨ ਸਿਉ ਲਾਗੇ ॥”

ਜਥੁ ਹੀ ਨਿਰਧਨ ਦੇਖਿਓ

ਨਰ ਕਉ ਸੰਗੁ ਛਾਡਿ ਸਭ ਭਾਗੇ ॥”
(ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 634)
“ਘਰਿ ਕੀ ਨਾਰਿ ਬਹੁਤ ਹਿਤ
ਜਾਸਿਉ ਸਦਾ ਰਹਿਤ ਸੰਗ ਲਾਗੀ ॥
ਜਥੁ ਹੀ ਹੰਸ ਤਜੀ ਇਹ ਕਾਇਆ
ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਰਿ ਭਾਗੀ ॥”
(ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 631)

ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਧਨ
ਸੰਪਤੀ, ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਉਹ
ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਫਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਵੀ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਧਨ ਜੋੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਾਸਮਾਨ
ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ
ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

“ਧਨੁ ਦਾਰਾ ਸੰਪਤਿ ਸਗਲ

ਜਿਨੀ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨਿ ॥
ਇਨ ਮੈ ਕਛੁ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ
ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਜਾਨਿ ॥”

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1426)

“ਸੰਪਤਿ ਰਥ ਧਨ ਰਾਜ ਸਿਉ

ਅਤਿ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ ॥
ਕਾਲ ਫਾਸ ਜਥ ਗਲਿ ਪਰੀ
ਸਭ ਭਾਇਓ ਪਰਾਇਓ ॥”

(ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 727)

ਅਪਣੀ ਦੇਹ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ
ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਉਹ
ਸਦਾ ਇਸ ਤਨ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਅਤੇ
ਇਸ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਭਿਆ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਮੋਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵੈਰਾਗ
ਉਪਜਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

“ਗਰਬੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਦੇਹ ਕੋ

ਬਿਨਸੈ ਛਿਨ ਮਹਿ ਮੀਤ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਜਸੁ

ਕਹਿਓ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਜਗ੍ਹ ਜੀਤੁ ॥”

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1427)

“ਝੂਠਾ ਤਨੁ ਸਾਚਾ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ

ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਰੈਨਾਈ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਸੈ

ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਈ ॥”

(ਗਊੜੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 219)

ਮਨੁੱਖ ਇਹਨਾਂ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਕਵਿਆ
ਵਿਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਮ ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ,
ਹੰਕਾਰ, ਉਸਤਤਿ, ਟਿੰਦਾ, ਮਾਣ, ਅਪਮਾਨ,
ਦੁਬਿਧਾ ਅਗਿਆਨਤਾ ਆਦਿ ਉਸ ਦੇ
ਅਧਿਆਤਮਕ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਭਰਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰੁਰਨਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ।

“ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਗਤਿ ਦੁਰਜਨ ਕੀ

ਤਾ ਤੇ ਅਹਿਨਿਸ ਭਾਗਉ ॥”

(ਗਊੜੀ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 219)

“ਝੂਠੈ ਲਾਲਚਿ ਲਾਗਿ ਕੈ

ਨਹਿ ਮਰਨੁ ਪਛਾਨਾ ॥”

(ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 726)

ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ
ਉਪਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਹੈ।
ਇਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਅਜਾਮਲ ਅਤੇ ਗਾਨਿਕਾ,
ਵਰਗ ਵੀ ਤਰ ਗਏ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਹੁਤ
ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਨ ਪਏ ਦੀ ਲਾਜ

ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
ਵੀ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ
ਉਸਨੂੰ ਅਪਣੀ ਰਚਨਾ ਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭਾਗੁ ਨਹੀਂ
ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਬ੍ਰਹਮ, ਜਗਤ, ਜੀਵ, ਮਾਇਆ,
ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ
ਕਲਮ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸਹਿਜਤਾ ਅਤੇ
ਸਰਲਤਾ ਨੂੰ ਅੰਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਇੰਨੀ ਸਰਲ
ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਪਾਠਕ ਵੀ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ
ਉਹ ਅਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪਛਾਣੇ।
ਜਗਤ ਦੀ, ਧਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਨ ਦੀ ਹਰ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਆਜਾਦ
ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ
ਕੁਕਾਵਟਾਂ ਜੋ ਮਨ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ
ਬਚੋ। ਸੂਖਮ ਵਿਕਾਰ ਮਾਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ

ਇਨਸਾਨ ਵਿਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਦਾ। ਪਰ ਤੇਰਾ
ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਣ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਹੱਥੋਂ
ਲਿਆ ਹੈ। “ਮਾਨ ਮੋਹ ਦੋਨੋਂ ਕਉ ਪਰਗਰਿ”
ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਣ ਇਨਸਾਨ ਦੀ
ਹੁਨਰੀਅਤ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੰਧ ਬਣ
ਕੇ ਖਲੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵੱਲ
ਲੱਗਣ ਲਈ ਪਰੇਰਿਆ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਥਿਰ ਹੈ, ਗਿਆਨ
ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਫਲ ਦਾਤੀ ਹੈ, ਮੁਕਤੀ
ਦਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੰਕਾ ਦੁਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਲੋਭ
ਮੋਹ ਜਿਥੇ ਅੰਗਣਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਤੇ ਦੂਰ
ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਿਰਭਉ ਅਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਬਣਨ
ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਗਤੀ ਕੀਤੀ
ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਤੀ-ਵਿਹੂਣ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਟਕਣ
ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚਿਤਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ
ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਕੋ ਟੇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ
ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਸਾਰੇ ਬੰਧਨ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ
ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

“ਬਲ ਹੋਆ ਬੰਧਨ ਛੁਟੇ,

ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋਤ ਉਪਰਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥ ਮੈ,

ਤੁਮਹੀ ਹੋਤ ਸਹਾਇ ॥”

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ 9 ਪੰਨਾ 1428)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਮੌਜ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕਾਰਜ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :-

ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਸੀ ਕ੍ਰਿਆ- ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ

ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਗਤੀ

ਦਰਸ਼ਨ-ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਾਰਜ

ਦਰਸ਼ਨ-ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀਵਨ ਦਾ

ਕਾਰਜ-ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਾਰ ਕੋਸ਼-ਸੰ.ਪਿਆਰਾ

ਸਿੰਘ ਪਦਮ

**ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ
ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਿਚ ਪਤੀ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ**

○ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਸਜ਼ਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਬਲਾਤਕਾਰ ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੇ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਹੀ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁ

ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਫਸਰ ਗਾਇਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਪੰਮਾ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੁਫਤੇ ਦੌਰਾਨ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਏਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬੀ ਲੇਹਲ ਦੱਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਓਸ ਕੰਧ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਤੇ ਪੰਮਾ ਮੱਲ੍ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕ ਨੇ ਜੱਸੀ ਬ੍ਰਦਰਸ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਨਿਭਾ ਗਏ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਸਦਾਬਹਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਬਣ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਵੀਡਿਓ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪੰਮਾ ਮੱਲ੍ਹੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਦੀ ਭੇਟ “ਨੀਂ ਕੰਧ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀਏ” ਜ਼ੋਰਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੇ ਲਾਸਾਨੀ ਗੀਤ ਬਣਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਲਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਾਨੀਆ ਡਾਂਗਾ ਜਿੱਧਰ ਦੇਖੋ ਛਾਈ ਜਾਏ

“ਜੱਟ ਜੁਗਾੜੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ” ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਪਰਦੇ ਤੇ ਆ ਕਿ ਤਾਨੀਆ ਡਾਂਗਾ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਕਾਰਾ ਵੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਲੇ ਬੈਕ ਦੇ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਗਈ ਕਿ ਕੱਲ ਦੀ ਉਹ ਸਟਾਰ ਪਲੇ ਬੈਕ ਗਾਇਕ ਹੋਏਗੀ। ਅੱਜ ਕਲ ਤਾਨੀਆ ਦੀ ਐਂਕਰਿੰਗ ਵੀ ਗਜ਼ਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ “ਹਲਦੀ ਰਸਮ” ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਓਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਾਨੀਆ ਹੁਸਨ ਦੀ ਉਹ ਹੱਟੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਗਰ ਹੀ ਸੌਦਾ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਐ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਲੀਵੱਡ ਕੀ ਬਾਲੀਵੱਡ ਵੀ ਓਸ ਦੇ ਇਹਦ ਗਿਰਦ ਹੋਉਂ ਤੇ ਉਹ ਸਟਾਰ ਐਕਟ੍ਰੈਸ ਗਾਇਕਾ ਹੋਏਗੀ।

● ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦਰਪਣ ●

ਰਜਿੰਦਰ ਰੂਬੀ “ਛੱਲੇ ਮੁੰਦੀਆਂ” ਜਿਹੀ ਪਿਆਰੀ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਤੇ ਗਾਇਕਾ

ਹੁਸਨ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਤੇ ਹੁਸਨ ਰੂਬੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੱਲ, ਕਿਉਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਪੰਡੀ ਗੱਲ ਲੱਖ ਦੀ ਕਰੋੜ ਦੀ ਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਰੂਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਚੰਚਲ ਹਸੀਨ ਨਾਇਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਰੂਬੀ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਫਰਾਂਸ, ਯੋਰਪ ਤੇ ਕਨੇਡਾ ਤੱਕ ਛਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਜਿੰਦਰ ਰੂਬੀ ਕਿਸੇ “ਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਕੁੜੀ” ਜਿਹੀ ਪਿਆਰੀ “ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ” ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਗੁੱਗੂ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਨਾਇਕਾ ਆਈ ਤੇ ਨਾਲ ਓਸ ਦੇ ਅਮਰ ਨੂੰ ਸੀ। ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨਾਲ “ਕਬਜ਼ਾ” ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰੂਬੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਪੰਡੀ ਤੇ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਰੂਬੀ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਓਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰੂਬੀ ਫਿਲਮੀ ਪਰਦੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੁਸਨ ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਅਭਿਨੈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਖੂਬ ਚਲਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗੀ।

ਸੁਰਜੀਤ ਭੁੱਲਰ “ਮਜਾਜਣ” ਦੇ ਬਾਅਦ “ਸਨੈਪਚੈਟ” ਗੁਰਲੇਜ਼ ਅਖਤਰ ਨਾਲ

ਭੂਸਨ ਮਦਾਨ ਦੀ ਫਿਲਮ “ਮਜਾਜਣ” ਵਿੱਚ ਦੋ ਗੀਤ ਅੱਜ ਦੇ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕ ਸੁਰਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਗਾਏ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਗੀਤ ਹਰ ਮੋਬਾਈਲ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣੇ ਸਨ। ਗਾਣੇ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ਮਾਰ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਹਿੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ “ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਪੱਕਾ ਫੀਮ ਵਰਗਾ” ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੁਰਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨਵੀਂ ਦੋਗਾਣਾ ਐਲਬਮ “ਸਨੈਪਚੈਟ” ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੀ ਸੁਪਰ ਗਾਇਕਾ ਗੁਰਲੇਜ਼ ਅਖਤਰ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਕੇ ਵੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਭੁੱਲਰ ਤੇ ਗੁਰਲੇਜ਼ ਦੀ “ਸਨੈਪਚੈਟ” ਖੂਬ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੱਗੀ ਸੰਘੜਾ ਨੇ ਇਹ “ਸਨੈਪਚੈਟ” ਲਿਖੀ ਹੈ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸਫਰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਵੀਂ ਉਚਾਈ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਹੀਰੋ ਬਣ ਉੱਭਰੇ ਅਫਸਰ ਐਕਟਰ ਸਿੰਗਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ

ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਵੀ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਮਾਡਲਿੰਗ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਲਾਕਾਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ ਪੂਰੇ ਹਿੱਟ ਵਿੱਚ ਹਨ ਯਾਦ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ “ਹਾਸੇ ਦਾ ਮਗ਼ਾਸਾ” ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਆਰਤੀ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਣਗੇ “ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦਾ ਦਹੇਜ਼”

ਸ਼੍ਰੀ ਗ੍ਰੇਸਾ ਫਿਲਮਜ਼ ਨੇ ਦਾਜ਼ ਦੀ ਬੁਰੀ ਅਲਾਮਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੈੱਬ ਫਿਲਮ “ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦਾ ਦਹੇਜ਼” ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਕਿਰਦਾਰ ਹਨ ਓਥੇ ਨੈਸੀ ਅਰੋੜਾ ਵੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਦ ਅਵਿਨਾਸ ਰਾਏ ਖੰਨਾ ਦੀ ਕਹਣੀ ਤੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਬਣੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਥੀਮ ਗੀਤ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਕ ਤੇ ਜਜਬਾਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਜੂ ਵੀ ਰੱਤੀ ਦਾ ਇਸ ਗੀਤ ਲਈ ਸਿੰਘ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਦੋਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਢੀ ਢੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਗਜ਼ ਸਭਾ ਤੇ ਸੰਸਦ ਟੀਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਢੀ ਢੀ ਨੈਸ਼ਨਲ, ਇੰਡੀਆ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਲਈ ਓਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

-ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਕਵਿਤਾ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਤੂਫਾਨ

ਭਾਵੇਂ ਪੇਕਿਆਂ ਚ ਰੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਮਹਿਮਾਨ ਧੀਆਂ,
ਤਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦ ਜਾਨ ਧੀਆਂ।
ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਕੇ,
ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਨ ਧੀਆਂ।
ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਉਠਾਉਣ ਆਵਾਜ਼ ਇਕਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ,
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਰਹਿਣ ਨਾ ਦੇਸਤੇ, ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਧੀਆਂ।
ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ ਕੱਲੋਂ ਰਹੀ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਸ ਕੋਈ ਵੀ,
ਸਹੁਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣ ਸਨਮਾਨ ਧੀਆਂ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬੰਦਾ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਕਰਨ ਹੈਰਾਨ ਧੀਆਂ।
ਇਸ ਨੂੰ ਵਗਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਚੌਂ ਹੰਡੂ ਨਾ ਕੇਰਨ,
ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਤੂਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਬਣ ਕੇ ਚੱਟਾਨ ਧੀਆਂ।
ਪੇਕਿਆਂ, ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦੀਆਂ ਨੇ,
ਦੇਖ ਸਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਧੀਆਂ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸਾਮ੍ਰਾਂ ਅੰਗਰ ਸਿੰਘ ਐੱਲ ਏ ਹਾਊਸ
ਕੈਨਾਲ ਰੋਡ, ਨਵਾਂ ਸਿਹਿਰ-144514
ਫੋਨ 9915803554

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਨੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ 2024 ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਜਲੰਧਰ (ਤੇਜਿੰਦਰ ਮਨਚੰਦਾ)-ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਸਹਿਤ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ.ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਬੂਰੀਆ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ.ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ (ਜਨ ਸਕੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੋਵੇਂ), ਡਾ.ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਦਨ(ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ), ਡਾ.ਕੰਵਲ ਭੱਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ), ਅਤੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸਹੂੰਤਰੀ ਡਾ.ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ 2024, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਨਕਦ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲੋਈ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ 2024, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਨਕਦ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲੋਈ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਨਾਮ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੀ

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਕਵਿਤਰੀ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹਿਜ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗਰੀ ਧੀਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੈਕ.ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰਾਏਕੋਟੀ ਨੇ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਗਤਿਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਡਾ.ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਬੂਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀਲੇ ਵਸੀਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬੀ ਮਰੀਅਮ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ.ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ ਅਤੇ ਡਾ.ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਦਨ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਬੜੀ ਢੁੱਕਵੰਡੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਵੀ ਸੰਤ

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪੀੜੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁੱਲਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਗੋਂ ਲਾਚਾਰ ਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਮੇਰੇ ਹੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਜ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.ਕੰਵਲ ਭੱਲਾ, ਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ.ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਬੂਰੀਆ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਥੇ ਹੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਮੇਰਹ ਮਲਿਕ, ਡਾ.ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਡਾਲੀਆ, ਮਾਧਵੀ ਅੱਗਰਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਸ ਜਲੰਧਰੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਜਾਲਾ, ਕਰਨਲ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਨਛੱਤਰ ਭੋਗਲ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਹਰਭਜਨ ਨਾਹਲ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਮਰ, ਗੀਤਕਾਰ ਐਸ ਐਸ ਸੰਧੂ, ਗੀਤਾ ਵਰਮਾ, ਡਾ.ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸਾਹਿਬ ਜੀਟਨ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਚੀਮਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਕੁਲਭੂਸ਼ਨ, ਨਗੀਨਾ ਸਿੰਘ ਬਲੱਗਣ, ਰਜੇਸ਼ ਬਾਪਾ, ਜਸਪਾਲ ਜੀਰਵੀ, ਰੋਹਿਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਚੰਗੇ ਭੁੱਵਖ ਲਈ ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਇਟਲੀ ਆਏ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਅੰਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ

ਰੋਮ (ਗੁਰਜ਼ਰਾਨ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ) ਇਟਲੀ ਦੇ ਕੰਪਾਨੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਲੇਰਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਸਚੇਇਆ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਪਰ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਗੱਡੀ ਅੰਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਟਲੀਅਨ ਮੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅਸਚੇਇਆ (ਸਲੇਰਨ) ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਪਰ ਇੱਕ 23 ਸਾਲ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਰੋਮ ਤੋਂ ਰਿਜੋਕਲਾਬਰੀਆ ਜਾ ਰਹੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਇੰਟਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੰਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ (23) ਪੁੱਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਨੌਕਦਰ (ਜਲੰਧਰ) ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਹੀ 12-13 ਲੱਖ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਮਾਪਿਆ ਨੇ ਘਰ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪੇਪਰਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕਠੀ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਪੈਸ਼ ਨੂੰ ਭੁੱਂਚਾਂ ਮਾਰ ਦੇਂਦੇ ਮਰਹੂਮ ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਫੋਨ ਰਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ

ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਬੋਝ ਪਾ ਲਿਆ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤਮਾਮ ਟ੍ਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਧੋਖਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਟਲੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੇਪਰ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਕੇ ਪੀ ਆਰ ਲੈਕੇ ਦੇਣ। ਮੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਲੈਕੇ ਜਿਹੜੇ ਏਜੰਟ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਕਰਨਲ ਰਮੇਸ਼ ਦਵੇਸਰ (ਰਿਟਾ:)

919923483103

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਇਕ
ਸਤਰਗੀ ਪੰਘ ਵਾਂਗੂ ਹੈ। ਜਿਥੇ
ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੁਆਬਾਂ, ਸਾਡੇ
ਲੋਕ ਗੀਤ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਹਜੇ

ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਰੰਗ “ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ” ਵੀ ਸਾਡੀ ਤਹਜੀਬ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਮੁੱਲ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋਏ। “ਬਾਰ” ਇਕ ਫਾਰਸੀ ਦਾ ਲਫਜ਼ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਖਿੱਤੇ ਜੋ ਇਨਸਾਨੀ ਅਥਾਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਯਾ ਘੱਟ ਵੱਸੇ ਵਾਲੇ, ਜੰਗਲੀ ਯਾ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ “ਬਾਰ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ, ਬਾਰੀ (ਮਾਝਾ), ਰਚਨਾ, ਛੱਝ ਤੇ ਸਿੱਸ ਦੁਆਬਾਂ ਹਨ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਚਾਰ ਬਾਰਾਂ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਤਲੁਜ-ਜ਼ਿਹਲਮ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਨ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤਾਅਲੂਕ ਇਸ ਮਜ਼ਮੂਨ ਨਾਲ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਕਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਿਆ ਆਪਣਾ ਵਹਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੋਈ 8-10 ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਨੇ ਉਕਾਜ਼ਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਹਾ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਵਹਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕਲੁਹਾਕਾਜ਼ਾ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਰਸਾਤੀ ਨਾਲਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰੀਕੇ ਬੈਰਾਜ ਉੱਤੇ ਸਤਲੁਜ ਤੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸਿਓ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਗੰਜੀ ਬਾਰ” ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਜੋ ਕਿ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ (ਮਾਝ) ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਤਲੁਜ ਤੇ ਹਾਕਾਜ਼ਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਕਾਜ਼ਾ, ਖਾਣੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੜੱਪਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕੰਡੀ (ਛੋਟੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ), ਉੱਚਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਇਆ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਪਜਾਊ ਖਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋੜ੍ਹ ਵਜੋਂ ਇਹ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਜੀ ਬਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੋਚ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਫਾਰਸੀ ਲਫਜ਼ “ਰੀਜ” ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸਿਅਤ “ਰਾਏ ਅਹਿਮਦ ਖਰਾਲ ਖਾਨ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1857 ਦੀ ਜੰਗੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਵੀ ਗੰਜੀ ਬਾਰ ਦੇ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਕਦਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਦੋਂ ਮੁੜ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ ਯੂਨਾਨ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਗੰਜੀ ਬਾਰ ਦੇ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ-ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ

ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ ਦੀ ਦੂਜੀ ਬਾਰ - “ਨੀਲੀ ਬਾਰ” ਹੈ ਜੋ ਸਤਲੁਜ ਤੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਤੇ ਗੰਜੀ ਬਾਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹੀਵਾਲ, ਉਕਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਕਪਟਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਤੇ ਨੀਲੀ ਭਾਅ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਨੀਲੀ ਬਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਨੀਲੀ ਨਸਲ ਦੀ ਗਾਂ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ।

ਰਚਨਾ ਦੁਆਬ, ਰਾਵੀ ਤੇ ਇਨਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ “ਸਾਂਦਲ ਬਾਰ” ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਫੈਸਲਾਬਾਦ, ਝੰਗਾ, ਚਿਨਉਟ, ਟੋਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖਪੁਰਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜੰਗਲੀ ਇਲਾਕਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਬਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਪਜਾਊ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਚੱਕ 105 ਬੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਅਮਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋੜੇ ਹੀਰ-ਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਿਰਜ਼ਾ-ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਤਾਅਲੂਕ ਸਾਂਦਲ ਬਾਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਮਸ਼ਹੂਰ “ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ” ਤੇ ਬਾਣੀ ਵਾਗਿਸ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਨ। ਹੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਗਾਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਅਤੇ ਨਾਮੀ ਹਸਤੀ “ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੜੀ ਤੇ “ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵਾਲਾ” ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਦੇ ਦਾਦੇ ਸਾਂਦਲ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਜੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਆਦਾ ਚੁਕਵੀਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਯੁਗ ਦੇ ਰਿਸ਼ੀ ਸ਼ਾਂਡਲਿਆ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 9 ਨਹਿਰੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਹੈ:-

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਬਾਰ ਛੱਡ

ਦੁਆਬ, ਝਨਾਬ- ਜ਼ਿਹਲਮ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ “ਕਿਰਾਨਾ ਬਾਰ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀ ਬਾਉਦੀਨ, ਸਰਗੋਧਾ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ “ਕਿਰਾਨਾ ਪਹਾੜ” ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਗੌਦਲ ਗੋਤਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਵਸੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਗੌਦਲ ਬਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਸਾਂਦਲ ਬਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਜਾਊ ਹੈ।

88 ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਣੀ ਬਹੁਤੀ (ਮੁਲਤਾਨ), ਸ਼ੁਹਾਰਾ ਪਾਰਾ ਬਹੁਤੀ (ਸਾਹੀਵਾਲ), 1896 ਵਿੱਚ ਚੁਨੀਆ ਬਹੁਤੀ, 1914 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਉਕਾਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੇ ਲੋਅਰ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ ਤੇ 1926 ਨੀਲੀ ਬਾਰ ਬਹੁਤੀ (ਸਾਹੀਵਾਲ-ਮੁਲਤਾਨ) ਵਿੱਚ ਵਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸਾਂਦਲ ਬਾਰ 1892 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿਨਾਬ ਬਹੁਤੀ ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਝੰਗ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾਈ ਗਈ। ਕਿਰਾਨਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ 1902 ਨੂੰ ਜੇਹਰਮ ਬਹੁਤੀ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਥੋਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਨਸਲ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਫਾਰਮ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਹਿਰੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦੇ ਵਸਾਉਣ ਅਤੇ 9 ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਨੀ ਦਾ ਕੰਮ 1940 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਥੇ 1879 ਵਿੱਚ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਕ “ਅੱਪਰ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ” ਨਹਿਰੀ ਹੋਂਦੀ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਕਿਰਾਨਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ 1902 ਨੂੰ ਜੇਹਰਮ ਬਹੁਤੀ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਥੋਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਨਸਲ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਫਾਰਮ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਹਿਰੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦੇ ਵਸਾਉਣ ਅਤੇ 9 ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਨੀ ਦਾ ਕੰਮ 1940 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਥੇ 1879 ਵਿੱਚ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਕ “ਅੱਪਰ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ” ਨਹਿਰੀ, ਉਥੇ 1940 ਤੱਕ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛ ਗਿਆ। ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਪਾਣੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਬੰਜਰ ਤੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਬਣ ਗਏ ਸੀ ਉਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਹੀ ਮਾਈਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਇਨਕਲਾਬ ਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਕਰੋੜ 10 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਤੇ ਝੰਗ ਜਿਥੇ ਇਕ ਵੀ ਨਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਨਹਿਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਸਿਆਨੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ”।

ਰਮੇਸ਼ ਬੱਗਾ ਚੋਹਲਾ

ਮੰਬ : 9463132719

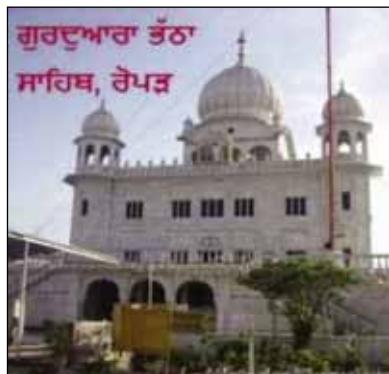
ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ਼੍ਰਾਵਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ (ਧਰਮ) ਦਾ ਮੁਹਾੰਦਰਾ ਸਰਵ-ਸ਼ਾਸ਼ਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਈ

ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾ
ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿੱਤਰ-ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਸੰਗ
ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ
ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ
ਜੋੜੀ ਕਈ ਠੱਗਾਂ, ਚੌਰਾਂ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਸੱਚੇ ਧਰਮ (ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਅਤੇ
ਨਾਮ ਜੱਪਣ) ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਜਿਥੇ ਰਾਖਸ਼ ਬਿਰਤੀ
ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ 'ਲੋਕ' ਨੂੰ ਸੰਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਉਥੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਪਰਲੋਕ' ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਨ ਦਾ ਮੰਤਰ
(ਸਤਿਨਾਮ) ਵੀ ਦਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ
ਸਿਲਸਲਾ ਪੁਰੇ ਗੁਰੂ-ਕਾਲ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ
ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਸ਼ੁਮਾਰ
ਵੱਧਦਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿਚ ਕੁੱਝ
ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਪਿੱਤਰੀ ਧਰਮ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਗੁਰੂ
ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਅਥਾਰ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨਾ
ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸਦਕਾ
ਹੀ ਕਈ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ 'ਤੇ
ਅਜਿਹੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ
ਇਤਹਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਕੋਟਲਾ
ਨਿਹੰਗ ਕਿਲੇ ਵਾਲੇ ਚੋਪਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦਾ
ਕਲਰੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਤੇ ਜੂਝਾਰੂ
ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਅਹਿਸਾਨ।

ਇਸਲਾਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ
ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿੱਖੀ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) ਪ੍ਰਤੀ ਛੁੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ
ਸਪਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਚੌਪਰੀ
ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਵਲਦ ਨੌਰੰਗ ਖਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਨਾਲ
ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ
ਰਾਜਪੂਤ ਘਰਾਣੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
ਇੱਕ ਕਿਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਉਪਰ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ
ਕਾਬਜ਼ ਰਹੇ। ਇਸ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ
ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਚੌਪਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ
ਦਾ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਤਿਆ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦਾ
ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਗਜਨਵੀਂ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਵਿਚੋਂ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ
ਪਰਿਵਾਰ (ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੀ ਬੇਗਾਮ ਜੈਨਾ,
ਫਰਜ਼ੰਦ ਆਲਮ ਖਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਮੁਮਤਾਜ਼)
ਤਨੋਂ-ਮਨੋਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ
ਸੀ।

ਚੰਪਰੀ ਨੌਰੰਗ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ
ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਉਸ ਵਕਤ ਜੁਝਿਆ
ਸੀ ਜਦੋਂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ
ਸਾਹਿਬ ਨਵਾਬ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ
ਰੋਪੜ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ
ਠਹਿਰੇ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸੰਮਤ 1692 ਵਿਚ
ਸਾਫਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਇਸ
ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਚੰਧਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ

ਚੰਗੀ ਨੌਰੰਗ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਉਸ ਵਕਤ ਜੁੜਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨਵਾਬ ਨਾਸਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੋਪੜ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸੰਮਤ 1692 ਵਿਚ ਸਾਫ਼ਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੁਰਨਮਾਸੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਇਸ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੁੜਤਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਸਲ ਦੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਲਿਆ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੱਕ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਗੁਰੂ-ਨਾਲ ਬਣੀ ਰਹੀ।

ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੁੜਤਾ
ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਸਲ
ਦੇ ਪੌੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਲਿਆ ਕੇ ਵੇਚਿਆ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੱਕ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ
ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਗੁਰੂ-ਨਾਲ ਬਣੀ
ਗਈ।

ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਚੌਪਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ
 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੇ
 ਰਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲੇ। ਮਿਲਾਪ ਦੀਆਂ ਇਹ
 ਘੜੀਆਂ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ
 ਵੱਖਉਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਜੰਗ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਤਾਰ ਕੋਬਿੰਚ ਸਿੰਘਾ ਕੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘ

ਅੱਜ ਵੀ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ
ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਵਰਤਾਈ ਠੰਡ ਦੀ ਕਥਰ ਜਦ ਚੰਧਰ
ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਕੌਲ ਪੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਭੱਠ 'ਤੇ ਆ
ਗਿਆ। ਚੰਧਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੱਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ
ਹਵੇਲੀ/ਘਰ ਵਿਚ ਲੈ ਗਏ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰੱਜਵੀਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣ ਗਏ
ਇਸ ਪਿਆਰ ਸਦਕਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ੀਂ
ਆਲਮ ਖਾਂ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਗ੍ਰਹਿ/ਕਿਲੇ ਵਿਖੇ ਆਏ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਜੀਆਂ ਮਸੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਜਾਤਾ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਚੌਧਰੀ
ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ
ਅੰਤਿਮ ਮੇਲ 7 ਪੋਰ ਸੰਮਤ 1762 ਨੂੰ ਹੋਇਆ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
ਆਖਰੀ ਫ਼ਤਿਹ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੰਠ ਸਾਹਿਬ
ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ
ਇਸ ਲਈ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਅਗਲੇਰੇ ਪੰਧ ਲਈ ਰਵਾਨਾ
ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਯੋਧੇ ਭਾਈ
ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਗਏ।

ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਿਸਮ ਜਖਮ

ਨਾਲ ਡੱਲਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੀਮ ਬੇਹੋਸੀ ਦੀ
ਗਲਤ ਵਿਚ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੇਖ-
ਭਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਨਿਰੰਗ ਖਾਂ
ਦੀ ਬੇਟੀ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ
ਅਤੇ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਗਾਣੇ ਰਹਿਣ
ਲੱਗੀ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਮੁਖਬਰ ਨੇ ਮੁਗਲ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਮੁਖਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੌਧਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੀ ਹਵੇਲੀ/ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਸ ਚੁਗਲੀ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਨੇ ਹਵੇਲੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਚੌਧਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦਾ ਅਦਬ ਕਰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਾਫਰ ਅਲੀ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਫਰ ਆਲੀ ਦੇ ਹੱਥ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੰਘ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਅਖੀਰ ਉਹ ਉਸ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਸਨ। ਅੰਦਰੋਂ ਕੰਢੀ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਫਰ ਅਲੀ ਨੂੰ ‘ਦਾਲ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਕਾਲ’ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ। ਆਪਣੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਬਾਬਤ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਕਿ ਇਸ ਕੋਠੜੀ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਧੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਾਮਾਦ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹਨ।’

ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਛੁੱਕਵੇ ਅਤੇ
ਹਿਫ਼ਾਜਤੀ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਜਾਫਰ ਅਲੀ ਤਾਂ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰ ਆਪਣੇ ਅੱਥਾ ਦੇ
ਇਹ ਬੋਲ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੈ ਰਹੇ।
ਅੱਥਾ ਦੇ ਬੋਲ ਪੁਗਾਉਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸ ਨੇ
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਪਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ
ਦੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਬੀਬੀ
ਵਲੋਂ ਤਨੋਂ-ਮਨੋਂ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 23
ਦਸੰਬਰ 1605 ਈ. ਨੂੰ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ
ਸਦੀਵੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਿਆ।

ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦੌਰਾਨੀ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ
ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਦਾ
ਹੱਥ ਮੰਗਣ ਵਾਸਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ
ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਅੱਬਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਮੇਰਾ ਨਿਕਾਹ ਤਾਂ
ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ
ਛੱਜਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੋਠੜੀ ਵਿਚ
ਮੇਰੀ ਧੀ ਤੇ ਜਵਾਈ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ
ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਨਿਕਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ
ਸਕਦੀ।'

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼
ਨੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਹਯਾਤੀ ਆਪਣਾ ਨਿਕਾਹ ਨਹੀਂ
ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ
ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ
ਇਥਾਦੂ ਵਿਚ ਗਜ਼ਾਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਜਿਥੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ
ਰਹੇਗਾ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਬੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਵੱਲੋਂ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਕਲਪ (ਨਿਕਾਹ ਨਾ
ਕਰਵਾਉਣਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਸਲਾਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

#1348/17/1, ਗਲੀ ਨੰ: 8 ਰਿਸ਼ੀ
ਨਗਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ (ਲੁਧਿਆਣਾ)